

Turun yliopisto
University of Turku

TOHTORIT TYÖELÄMÄSSÄ

Turun yliopistosta vuosina 2006–2009 valmistuneiden tohtoreiden
työllistyminen ja heidän arvioitaan tohtorikoulutuksesta

Juha-Matti Ritvanen

TOHTORIT TYÖELÄMÄSSÄ

Turun yliopistosta vuosina 2006-2009 valmistuneiden
tohtoreiden työllistyminen ja heidän arvioitaan
tohtorikoulutuksesta

Juha-Matti Ritvanen

Turun yliopiston työelämäpalvelut

2012

Sisällysluettelo

Kuviot ja taulukot	3
1. Johdanto	6
2. Aineisto	9
3. Tohtoreiden opinnot	13
3.1 Tohtorin tutkinnon suorittamismotiivit	13
3.2 Tohtorin tutkinnon rahoitustapa	15
3.3 Tietoisuus valintakriteereistä	19
4. Työllisyys	20
4.1 Työmarkkinatilanne	20
4.2 Työnantajasektori	24
4.3 Työpaikan sijainti	25
4.4 Tohtoreiden työtehtävät	27
4.5 Tohtorin tutkinnon merkitys työnhaussa ja työelämässä	30
5. Kyselyhetken työtehtävien laatu	34
5.1 Oliko tohtorin tutkinto vaatimuksena nykyiseen työhön?	34
5.2 Tohtorikoulutuksessa opittujen asioiden hyödyntäminen työssä	35
5.3 Työn ja koulutuksen vastaavuus	37
5.4 Palkka	38
5.5 Tyytyväisyys työhön	39
6. Tohtorikoulutuksen kehittäminen	42
6.1 Tyytyväisyys tutkintoon	42
6.2 Jatko-opintojen aikainen ohjaus	44
6.3 Tohtoriopintojen kehittäminen	48
7. Tiivistelmä	51
Lähteet	54
Liitteet	55

Kuviot ja taulukot

Kuvio 1. Turun yliopistossa vuosina 2001 ja 2011 suoritettujen tohtorin tutkintojen määrä tiedekunnittain.....	7
Kuvio 2. Vastaajien ilmoittamat motivaatiotekijät tohtoriopintojen aloittamiseen (keskiarvo).....	13
Kuvio 3. Tärkein motivaatiotekijä jatko-opintojen aloittamisen kannalta (%).....	14
Kuvio 4. Tohtorin tutkinnon suorittamisen jälkeen työllistymistä vaikeuttaneet tekijät.....	23
Kuvio 5. Tyytyväisyys kyselyhetken työhön sukupuolen mukaan (keskiarvo).....	40
Kuvio 6. Opinnoissa keskityttiin riittävästi seuraavien asioiden kehittymiseen.	43
Kuvio 7. Arviointi opiskeluun liittyvästä ohjauksesta.	45
Kuvio 8. Arviointi väitöskirjaan liittyvästä ohjauksesta.	46
Kuvio 9. Arviointi ohjauksesta ja vertaistuesta.	47
Kuvio 10. Pitäisikö tohtorikoulutuksessa huomioida seuraavien asioiden kehittyminen?	49
Taulukko 1. Vastausprosentit ja vastanneiden lukumäärät tiedekunnittain.....	9
Taulukko 2. Iän mediaani tiedekunnittain.	10
Taulukko 3. Vastaajan arvioima opintojen suorittamisaika.....	11
Taulukko 4. Vastaajan arvioima opintojen suorittamisaika päätoimisesti opiskellen.....	12
Taulukko 5. Tohtoriopintojen rahoituslähteiden lukumäärä.....	16
Taulukko 6. Tohtoriopintojen rahoitusmuoto (koska vastaaja sai valita useita vaihtoehtoja, rivisumma on yli 100).	17
Taulukko 7. Tohtoriopintojen tärkein rahoitusmuoto.....	18
Taulukko 8. Olivatko valintakriteerit jatko-opiskelijaksi valinnassa etukäteen tiedossa?.....	19
Taulukko 9. Turun yliopistosta valmistuneiden tohtorien työllisyystilanne kuusi kuukautta ennen ja jälkeen tohtorin tutkinnon suorittamisen sekä työllisyystilanne kyselyhetkellä.	20
Taulukko 10. Työttömänä työnhakijana tohtorin tutkinnon suorittamisen jälkeen ja työttömyyden kesto työttömänä olleilla.	22
Taulukko 11. Päätyönantaja.....	24
Taulukko 12. Työpaikan sijainti.	26
Taulukko 13. Pääasiallinen työtehtävä.	27
Taulukko 14. Liittyykö nykyinen työsi väitöskirjan teemaan tai aiheeseen?.....	28
Taulukko 15. Keskeiset osaamisalueet nykyisessä työssä.	29

Taulukko 16. Onko väitöskirjan aihe vahvistanut asiantuntija-asemaa työelämässä?	31
Taulukko 17. Työmarkkina-aseman muutos tohtorin tutkinnon suorittamisen jälkeen. (kyllä – vastausten osuus).....	32
Taulukko 18. Oliko tohtorin tutkinto vaatimuksena nykyiseen työhön?.....	34
Taulukko 19. Miten hyvin voi hyödyntää tohtoriopinnoissa oppimiaan asioita nykyisessä työssä? ...	35
Taulukko 20. Miten hyvin nykyinen työ vastaa vaativuustasoltaan yliopistollista koulutusta?	37
Taulukko 21. Bruttokuukausipalkka kyselyhetkellä säännölliset lisät, luontoisetujen verotusarvot ja ylityökorvaukset mukaan lukien.	39
Liitetaulukko 1. Tutkinnon suorittaneet ja vastausaste koulutusalan ja sukupuolen mukaan.....	55
Liitetaulukko 2. Turun yliopistossa vuosina 2005-2009 tohtorin tutkinnon suorittaneiden mediaani-ikä koulutusaloittain.	55
Liitetaulukko 3. Turun yliopistossa vuosina 2006-2009 tohtorin tutkinnon suorittaneiden opintojen kesto koulutusaloittain.	56
Liitetaulukko 4. Tärkein motivaatiotekijä jatko-opintojen suorittamiseen sukupuolittain ja tiedekunnittain.....	57
Liitetaulukko 5. Työllisyystilanne kyselyhetkellä sukupuolittain ja Turun yliopisto vs. valtakunnallinen tohtoriaineisto.....	58
Liitetaulukko 6. Työllisyystilanne kyselyhetkellä tiedekunnittain.	58
Liitetaulukko 7. Pääasiallisin työtehtävä tiedekunnittain.....	59
Liitetaulukko 8. Liittykö nykyinen työsi väitöskirjan teemaan tai aiheeseen? Jaoteltu työnantajasektorin ja pääasiallisen työtehtävän mukaan.....	59
Liitetaulukko 9. Keskeiset osaamisalueet nykyisessä työssä työnantajasektorin ja pääasiallisen työtehtävän mukaan.	60
Liitetaulukko 10. Onko väitöskirjan aihe vahvistanut asiantuntija-asemaa työelämässä? Jaoteltu työnantajasektorin ja pääasiallisen työtehtävän mukaan.	60
Liitetaulukko 11. Työmarkkina-aseman muutos tohtorin tutkinnon suorittamisen jälkeen työnantajasektorin ja pääasiallisen työtehtävän suhteen. (Kyllä – vastausten osuus)	61
Liitetaulukko 12. Oliko tohtorin tutkinto vaatimuksena nykyiseen työhön? Jaoteltu työnantajasektorin ja pääasiallisen työtehtävän mukaan.	61
Liitetaulukko 13. Miten hyvin voi hyödyntää tohtoriopinnoissa oppimiaan asioita nykyisessä työssä? Jaoteltu työnantajasektorin ja pääasiallisen työtehtävän mukaan.....	62
Liitetaulukko 14. Miten hyvin nykyinen työ vastaa vaativuustasoltaan yliopistollista koulutusta? Jaoteltu työnantajasektorin ja pääasiallisen työtehtävän mukaan.....	62

Liitetaulukko 15. Bruttopalkka työnantajasektorin, pääasiallisen työtehtävän ja tohtoriopintojen tärkeimmän rahoitusmuodon mukaan kyselyhetkellä säännölliset lisät mukaan lukien.....	63
Liitetaulukko 16. Työtyytyväisyys sukupuolen, tiedekunnan, työnantajasektorin ja pääasiallisen työtehtävän mukaan.	64
Liitetaulukko 17. Opinnoissa keskityttiin riittävästi seuraaviin asioihin sukupuolen, tiedekunnan, työnantajasektorin ja tohtoriopintojen tärkeimmän rahoitusmuodon mukaan.	65
Liitetaulukko 18. Jatko-opintojen aikana saatu ohjaus sukupuolen, tiedekunnan, työnantajasektorin ja tohtoriopintojen tärkeimmän rahoitusmuodon mukaan.	66
Liitetaulukko 19. Pitäisikö tohtorikoulutuksessa huomioida seuraavien asioiden kehittyminen? Tiedot jaoteltu sukupuolen, tiedekunnan, työnantajasektorin ja tohtoriopintojen tärkeimmän rahoitusmuodon mukaan.	67
Liitetaulukko 20. Ammatti-, tehtävä- tai virkanimikkeet tiedekunnittain.	68

1. Johdanto

Turun yliopiston työelämäpalvelut seuraa säännöllisesti valmistuneiden työelämään sijoittumista. Tässä raportissa esitellään vuosina 2006-2009 Turun yliopistosta valmistuneiden tohtorien uraseurantakyselyn tuloksia. Tohtorin tutkinnon suorittaneiden uraseurantakysely toteutetaan joka toinen vuosi ja kyselyn kohteena ovat 2-3 vuotta sitten tohtoroituneet. Tämän raportin aineisto on siis kerätty vuosina 2009 ja 2011.

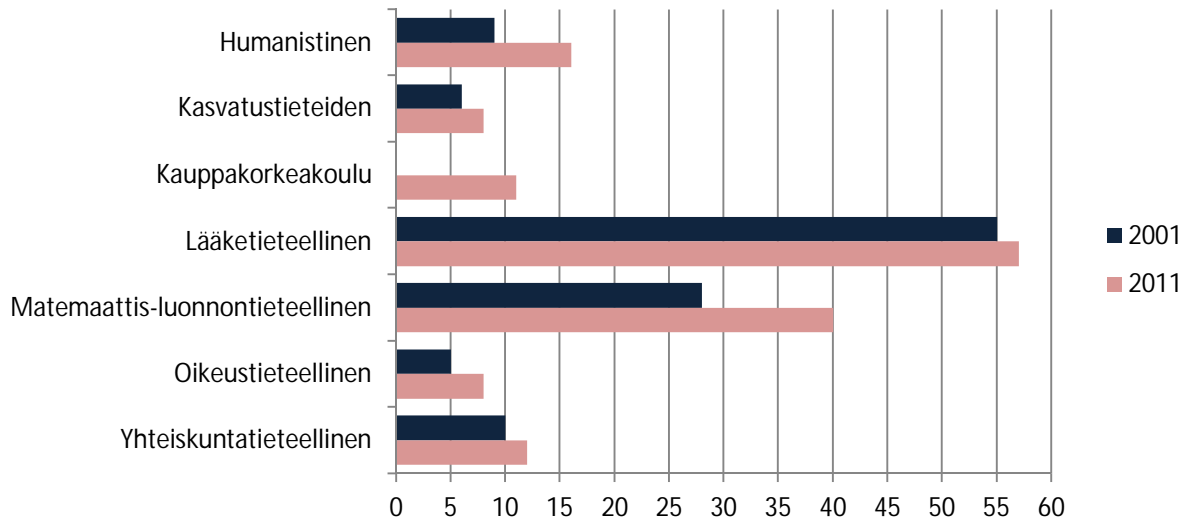
Uraseurantakyselyllä kerätään tietoa työmarkkinoille sijoittumisen laadusta ja tarkoituksenmukaisuudesta, varhaisesta työuran kehityksestä sekä tyytyväisyydestä suoritettuun tutkintoon. Tohtorikoulutuksen kehittäminen on kyselyn yksi teema. Tohtorin tutkinnon suorittaneiden uraseurantakysely toteutetaan valtakunnallisessa yhteistyössä Aarresaari-verkoston eli Suomen akateemisten rekrytointipalveluiden kanssa. Tohtoriseuranta aloitettiin 2007 ja tällä hetkellä on käytettävissä työllistymistiedot vuosina 2004–2009 tohtoroituneilta. Vuonna 2009 tehtyyn kyselyyn osallistui 17 yliopistoa ja viimeisimmässä vuonna 2011 tehdyssä kyselyssä oli mukana 10 yliopistoa.¹

Viimeisten kymmenien vuosien aikana tohtorien vuotuinen määrä on noussut nopeasti. Vuonna 2001 suomalaisista yliopistoista valmistui 1181 tohtoria ja vuonna 2011 jo 1653 tohtoria. Turun yliopistossa tohtorin tutkinnon suoritti vuonna 2001 113 väittelijää ja vuonna 2011 152 väittelijää.² Tohtorien määrän voimakas kasvu on nostanut esiin kysymyksen ”ylikoulutuksesta” suhteessa työmarkkinoiden tarpeeseen. Tohtoritarvetta vuoteen 2020 selvittäneen opetus- ja kulttuuriministeriön ennakointihankkeen mukaan tohtorien vuosittainen noin 1600 tutkinnon määrä on kuitenkin tasapainossa tohtorien työmarkkinakysynnän kanssa. Edellytyksenä on, että tohtorien viime vuosien työllistymiskehitys eri asiantuntija-ammatteihin ja toimialoille jatkuu myönteisenä 2020-luvulle.³

¹ Valtakunnallisessa uraseurantakyselyssä olivat vuonna 2011 mukana Aalto yliopisto, Helsingin, Jyväskylän, Oulun, Tampereen, Turun ja Vaasan yliopistot, Tampereen teknillinen yliopisto, Svenska Handelshögskolan ja Åbo Akademi.

² Tilastokeskuksen sijoittumispalvelu ja Opetushallinnon raportointipalvelu, Vipunen.

³ Tohtoritarve 2020-luvulla. Ennakointia tohtorien työmarkkinoiden ja tutkintotarpeiden pitkän aikavälin kehityksestä. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2010:13.

KUVIO 1. TURUN YLIOPISTOSSA VUOSINA 2001 JA 2011 SUORITETTujen TOHTORIN TUTKINTOJEN MÄÄRÄ TIEDEKUNNITTAIN.⁴

Tohtoritutkintojen määrän kasvaessa on tutkijakoulutuksesta valmistuvien sijoittumiseen alettu kiinnittää yhä enemmän huomiota. Vuonna 2008 julkaistiin Arja Haapakorven tutkimus vuosina 2004 ja 2005 valmistuneiden tohtorien varhaisista urista työmarkkinoilla ja työnantajien näkemyksistä tohtorityövoimasta⁵. Turun yliopiston tutkija Juha Sainiolta ilmestyi vuonna 2010 teos, jossa hän tarkastelee vuosina 2006 ja 2007 valmistuneiden tohtorien työllistymistä ja heidän mielipiteitään tohtorikoulutuksesta⁶. Yliopistokohtaista tutkimusta edustaa Mikko Siitosen raportti *Tohtorit ja työelämä. Turun yliopistosta vuosina 2004 ja 2005 valmistuneiden tohtoreiden sijoittuminen työmarkkinoille*⁷.

Susanna Sten, joka on tarkastellut tohtoritutkinnon suorittaneiden työmarkkina-asemaa ja sijoittumista yksityisellä sektorilla, on korostanut tohtoreiden sijoittumistutkimuksen merkitystä. Stenin mukaan tutkijankoulutuksen investointikulut ovat merkittävät ja yhteiskunnan tulee saada tietoa panostuksensa vastineesta. Toiseksi tohtoreiden merkitystä talouskasvun myötävaikuttajana korostetaan useissa yhteyksissä erityisesti yksityisen sektorin tutkimuksen ja kehittämisen tehtävissä,

⁴ Turun kauppakorkeakoulu ja Turun yliopisto yhdistyivät 1.1.2010. Suoritetujen tohtorin tutkintojen määrät saatu Turun yliopiston opiskelijatietojärjestelmästä (OPSU).

⁵ Haapakorpi (2008): Tohtorien varhaiset urat työmarkkinoilla ja tohtorikoulutuksen merkitys työelämässä.

⁶ Sainio (2010): Asiantuntijana työmarkkinoille. Vuosina 2006 ja 2007 tohtorin tutkinnon suorittaneiden työllistyminen ja heidän mielipiteitään tohtorikoulutuksesta.

⁷ Siitonen (2008): Tohtorit ja työelämä. Turun yliopistosta vuosina 2004 ja 2005 valmistuneiden tohtoreiden sijoittuminen työmarkkinoille.

joten tämän yhteyden kehitystä on tarpeen seurata. Kolmanneksi tietämys tohtorikoulutuksen vaikuttavuudesta on jo itsessään merkittävä tutkimuskohde.⁸

Tämä raportin tavoitteena on esitellä Turun yliopistosta vuosina 2006-2009 valmistuneiden tohtoreiden uran alkutaivalta ja tarkastella tohtorikoulutuksen merkitystä työelämässä. Raportti etenee aineiston kuvailun jälkeen pitkälti kyselylomakkeen (LIITE 2) teemojen mukaisessa järjestyksessä. Ensin käsitellään tutkinnon suorittamiseen liittyviä asioita, kuten jatko-opintojen aloittamiseen liittyneitä motivaatiotekijöitä ja tohtoriopintojen rahoittamista. Tämän jälkeen tarkastellaan tohtoreiden työmarkkinatilannetta ja työllistymistä. Kolmas laajempi teema tarkastelee työsuhdetta ja sen laatuun liittyviä tekijöitä. Lopuksi käsitellään vastaajien arvioita tohtorin tutkinnon merkityksestä työelämässä sekä tohtorikoulutuksen kehittämiseen liittyviä kysymyksiä. Raportin viimeisessä luvussa kootaan yhteen keskeisimmät havainnot.

Raportin tiedekuntaakohtaisia tuloksia tarkastellessa on syytä huomioida, ettei aineisto antanut mahdollisuuksia luotettavaan vertailuun. Tiedekuntaakohtaisia lukuja voidaan pitää kuitenkin suuntaa-antavina. Raportissa on myös tarkasteltu uraseurannan valtakunnallisia tuloksia ja vertailtu niitä Turun yliopistosta valmistuneiden tohtoreiden vastaaviin tietoihin. Tutkimusaineiston analysoinnissa on käytetty pääasiassa kuvailevia tilastollisia menetelmiä, kuten prosenttiosuuksia, keskiarvoja ja graafisia kuvioita. Muuttujien välisiä yhteyksiä on tarkasteltu ristiintaulukoinnilla.

⁸ Opetus- ja kulttuuriministeriö 2010:13, 54.

2. Aineisto

Kysely lähetettiin Turun yliopistossa vuosina 2006-2009 tohtorin tutkinnon suorittaneille. Kyseisinä vuosina tohtorin tutkinnon suoritti 579⁹, joista naisia oli 346 (60 %) ja miehiä 233 (40 %).¹⁰ Kyselyyn vastasi yhteensä 268 tohtoria. Yhdeksän tohtorin kansalaisuus oli muu kuin suomi. Kyselyn vastausprosentiksi muodostui 46, jota voidaan pitää melko hyvänä. Vastaajista naisia oli 61 prosenttia ja miehiä 39 prosenttia. Vastausprosentissa on merkittävää tiedekuntaakohtaista vaihtelua. Aktiivisimmin kyselyyn vastasivat kasvatustieteiden ja humanistisesta tiedekunnista valmistuneet tohtorit, heikoimmin puolestaan lääketieteellisen tiedekunnan tohtorit. Vastaajien lukumäärän perusteella tarkasteltuna suurimmat tiedekunnat ovat lääketieteellinen ja matemaattis-luonnontieteellinen. Oikeustieteellinen tiedekunta on vähäisen vastaajamääränsä (N=6) vuoksi jätetty pois tarkemmasta analyysistä. Taulukoissa ja kuvioissa on kuitenkin mukana kaikki tiedekunnat. Liitetaulukossa 1 on nähtävissä tohtorin tutkinnon suorittaneiden lukumäärät sekä vastausprosentit koulutusalan ja sukupuolen mukaan.

	Vastausprosentti (%)	Yhteensä (N) ¹¹
Turun yliopisto	46	268
Miehet	39	104
Naiset	61	164
Kauppakorkeakoulu	45	20
Humanistinen tiedekunta	59	32
Kasvatustieteiden tiedekunta	64	21
Lääketieteellinen tiedekunta	40	87
Matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta	46	79
Oikeustieteellinen tiedekunta	46	6
Yhteiskuntatieteellinen tiedekunta	51	23

TAULUKKO 1. VASTAUSPROSENTIT JA VASTANNEIDEN LUKUMÄÄRÄT TIEDEKUNNITTAIN.¹²

⁹ Vuosina 2006 ja 2007 Turun yliopistosta valmistui 286 tohtoria, joista vastasi kyselyyn 142. Vuosina 2008 ja 2009 tohtorin tutkinnon suoritti 293, joista kyselyyn vastasi 126.

¹⁰ Tilastokeskuksen sijoittumispalvelu.

¹¹ N ilmoittaa vastaajien määrän.

¹² Vastausprosentti on laskettu kaikista tutkinnon suorittaneista.

Tutkimusjoukko asuinalueen mukaan

Kyselyhetkellä Varsinais-Suomessa asui 72 prosenttia vastaajista. Tilanne oli hieman muuttunut väittelyhetken asuinkuntaan verrattuna, jolloin Varsinais-Suomessa asui 79 prosenttia vastaajista. Uudellamaalla asui kyselyhetkellä noin 14 prosenttia vastaajista, mikä on kolme prosenttiyksikköä enemmän kuin väittelyhetkellä. Muiden maakuntien yksittäiset osuudet olivat alle viisi prosenttia kaikista kyselyyn vastanneista. Ulkomailla asui kolme prosenttia vastaajista.

Tutkinnon suorittaneiden ikä

Turun yliopistosta vuosina 2006-2009 valmistuneiden tohtorien iän mediaani on 35 vuotta ja keskiarvo 38 vuotta. Tohtoroitumisiän moodi on 30 vuotta. Nuorin vastaajista oli tohtoroituessaan 26 vuotta ja vanhin 74 vuotta. Aineisto jaettiin iän kvartaalien mukaan, jolloin raja-arvoiksi tulivat 31 ja 42 vuotta. Nuorimpaan ikäryhmään kuuluvat korkeintaan 31-vuotiaana tohtoriksi valmistuneet. Nuorena tohtoroituneita on vastaajista 27 prosenttia. Vähintään 42-vuotiaana valmistuneista tohtoreista käytetään nimitystä vanhempana tohtoroituneet ja heitä on vastaajista 26 prosenttia.

Miehet väittelivät kaksi vuotta naisia nuorempina. Miestohtoreiden iän mediaani on 34 vuotta ja naistohtoreiden 36 vuotta. Korkein iän mediaani on kasvatustieteiden tiedekunnasta valmistuneilla, 44 vuotta. Kasvatustieteen tohtoreista valtaosa on naisia, 71 prosenttia. Matalin mediaani-ikä on matemaattis-luonnontieteellisestä tiedekunnasta valmistuneilla, 32 vuotta. Matemaattis-luonnontieteellisen tiedekunnan tohtoreista miehiä on 61 prosenttia. Liitetaulukossa 2 on nähtävissä Turun yliopistossa vuosina 2005-2009 tohtorin tutkinnon suorittaneiden iän mediaani koulutusalan mukaan.

	Mediaani	Yhteensä (N)
Turun yliopisto	35	268
Miehet	34	104
Naiset	36	168
Kauppakorkeakoulu	37	20
Humanistinen tiedekunta	36	32
Kasvatustieteiden tiedekunta	44	21
Lääketieteellinen tiedekunta	37	87
Matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta	32	79
Oikeustieteellinen tiedekunta	37	6
Yhteiskuntatieteellinen tiedekunta	39	23

TAULUKKO 2. IÄN MEDIAANI TIEDEKUNNITTAIN.

Tohtorin tutkinnon suorittamiseen käytetty aika

Tohtoreilta tiedusteltiin, missä ajassa he olivat tohtorin tutkinnon suorittaneet. Tohtoriksi valmistuminen on tohtoroituneiden oman arvion mukaan kestänyt keskimäärin 6 v 6 kk. Tohtoriopintojen keston mediaani on ollut 6 vuotta. Sukupuolten välillä ei ole merkittävää eroa tohtoriopintojen kestossa. Miesvastaajien tohtoriopintojen keston mediaani on 5 v 6 kk ja naisvastaajien 6 v 1 kk. Liitetaulukossa 3 on opintorekisteristä saatu tieto vuosina 2006-2009 tohtorin tutkinnon suorittaneiden opintojen kestosta koulutusaloittain.

Tohtorin tutkinnon suorittamiseen käytetty aika vaihtelee huomattavasti tiedekunnittain. Matemaattis-luonnontieteellisestä tiedekunnasta valmistuneet tohtorit ovat suorittaneet tohtorin tutkinnon nopeimmin, tohtoriopintoihin käytetyn ajan mediaani on 5 v 6 kk. Myös kasvatustieteiden tiedekunnasta valmistuneet tohtorit ovat valmistuneet keskimääräistä suoritusaikaa nopeammin. Pisimpään tohtorin tutkinnon suorittaminen on kestänyt humanistisen tiedekunnan tohtoreilla, joilla tohtoriopintoihin käytetyn ajan mediaani on 7 v 2 kk.

	Mediaani	Keskiarvo
Turun yliopisto (N = 256)	6 v	6 v 6 kk
Miehet (N = 97)	5 v 6 kk	6 v 5 kk
Naiset (N = 159)	6 v 1 kk	6 v 6 kk
Kauppakorkeakoulu (N = 19)	6 v 7 kk	7 v
Humanistinen tiedekunta (N = 30)	7 v 2 kk	7 v 3 kk
Kasvatustieteiden tiedekunta (N = 21)	5 v	5 v 9 kk
Lääketieteellinen tiedekunta (N = 83)	6 v	6 v 5 kk
Matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta (N = 77)	5 v 6 kk	6 v 2 kk
Oikeustieteellinen tiedekunta (N = 4)	6 v	6 v 4 kk
Yhteiskuntatieteellinen tiedekunta (N = 22)	6 v 7 kk	7 v 1 kk

TAULUKKO 3. VASTAAJAN ARVIOIMA OPINTOJEN SUORITTAMISAIKA.

Koska tutkijakoulujen yhtenä tavoitteena on lyhentää opintoihin kuluva aikaa, onkin yllättävää, että tutkijakoulun tärkeimmäksi rahoituslähteekseen¹³ merkinneet ovat suorittaneet opintonsa samassa ajassa (opintojen keston mediaani 5 v 5 kk) kuin projektirahoituksella ja apurahatutkijana toimineet. Pisimpään opinnot (opintojen keston mediaani noin 7 vuotta) ovat kestäneet tohtoreilla, jotka ovat rahoittaneet opintonsa toimimalla tutkimus- ja opetustehtävissä sekä olemalla ansiotyössä yliopiston ulkopuolella.

¹³ Tohtoriopintojen rahoitustapaa käsitellään tarkemmin luvussa 3.2.

Vastaajia, jotka eivät olleet opiskelleet päätoimisesti tohtorin tutkintoa suorittaessaan, pyydettiin arvioimaan, missä ajassa he olisivat suorittaneet tohtorin tutkinnon päätoimisesti opiskellen. Kysymykseen vastanneiden oman arvion mukaan päätoimisesti suoritettujen tohtoriopintojen keston mediaani olisi ollut 4 vuotta ja keskiarvo 4 vuotta 1 kk. Vastaajat siis arvioivat, että he olisivat suorittaneet tohtorin tutkinnon neljän vuoden tavoiteajassa, jos olisivat opiskelleet päätoimisesti. Kasvatustieteiden tiedekunnasta valmistuneet tohtorit arvioivat, että päätoimisesti opiskellen he olisivat valmistuneet tohtoriksi kolmessa vuodessa. Myös lääketieteellisestä tiedekunnasta valmistuneet tohtorit olisivat oman arvionsa mukaan valmistuneet tavoiteaikaa nopeammin. Humanistisen tiedekunnan vastaajat arvioivat, että opinnot olisivat kestäneet yli tavoiteajan, vaikka he olisivatkin opiskelleet päätoimisesti.

	Mediaani	Keskiarvo
Turun yliopisto (N = 154)	4 v	4 v 1 kk
Miehet (N = 49)	4 v	4 v 4 kk
Naiset (N = 105)	4 v	3 v 11 kk
Kauppakorkeakoulu (N = 13)	4 v	4 v 1 kk
Humanistinen tiedekunta (N = 20)	5 v	4 v 9 kk
Kasvatustieteiden tiedekunta (N = 14)	3 v	3 v 5 kk
Lääketieteellinen tiedekunta (N = 63)	3 v 6 kk	3 v 7 kk
Matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta (N = 26)	4 v	4 v 10 kk
Oikeustieteellinen tiedekunta (N = 4)	4 v	4 v 8 kk
Yhteiskuntatieteellinen tiedekunta (N = 14)	4 v	4 v

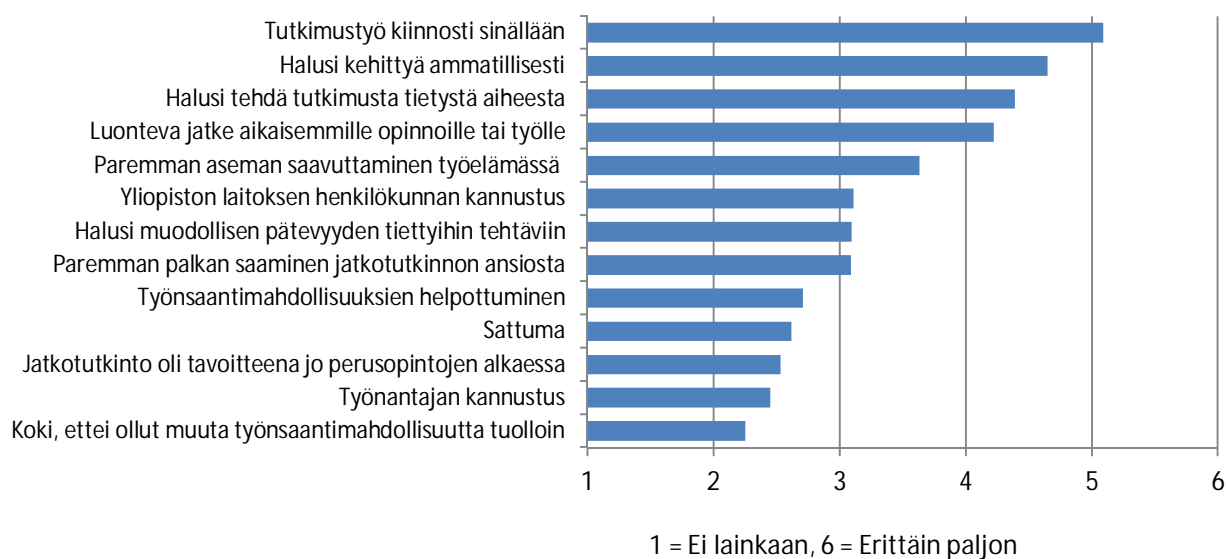
TAULUKKO 4. VASTAAJAN ARVIOIMA OPINTOJEN SUORITTAMISAIKA PÄÄTOIMISESTI OPISKELLEN.

3. Tohtoreiden opinnot

Tässä luvussa käsitellään tohtorin tutkinnon suorittamismotiiveja, tutkinnon rahoitustapoja ja tietoisuutta valintakriteereistä.

3.1 Tohtorin tutkinnon suorittamismotiivit

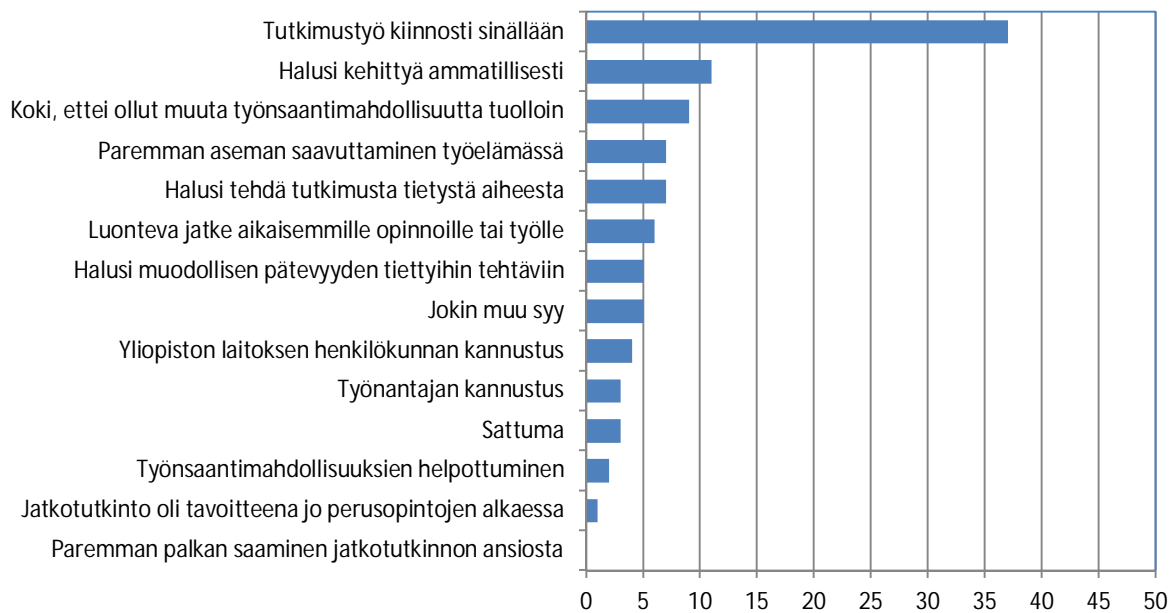
Tohtorin tutkinnon suorittaneet arvioivat, miten paljon eri motivaatiotekijät olivat vaikuttaneet jatko-opintoihin suuntautumiseen. Kuvioista 2 huomataan, että jatko-opintoihin hakeudutaan pääsääntöisesti kiinnostuksesta tutkimustyöhön tai ammatillisen kehittymisen takia. Melko usein tohtoriopintojen aloittaminen oli ollut luonteva jatke aikaisemmille opinnoille tai työlle. Yliopiston laitoksen henkilökunnan kannustuksen nähtiin vaikuttaneen jonkin verran jatko-opintoihin hakeutumiseen. Vaihtoehdon ”Koki, ettei ollut muuta työnsaantimahdollisuutta tuolloin” arvioitiin vaikuttaneen vain vähän tohtorintutkinnon suorittamiseen.

KUVIO 2. VASTAAJIEN ILMOITTAMAT MOTIVAATIOTEKIJÄT TOHTORIOPINTOJEN ALOITTAMISEEN (KESKIARVO).

Vastaajia pyydettiin valitsemaan eri motivaatiotekijöiden joukosta mielestään tärkein jatko-opintojen aloittamisen kannalta. Kiinnostus tutkimustyötä kohtaan nousi selvästi tärkeimmäksi syyksi jatko-opintojen aloittamiselle. Sen ilmoitti lähes 40 prosenttia vastaajista. Noin joka kymmenelle halu

kehittyä ammatillisesti oli tärkein syy tohtoriopintojen aloittamiseen. Yhdeksää prosenttia vastaajista ajoi tohtoriopintoihin kokemuksensa siitä, ettei muita työnsaantimahdollisuuksia tuolloin ollut.

KUVIO 3. TÄRKEIN MOTIVAATIOTEKIJÄ JATKO-OPINTOJEN ALOITTAMISEN KANNALTA (%).

Sekä nais- että miestohtoreilla tärkein motivaatiotekijä jatko-opintojen aloittamiselle oli kiinnostus tutkimustyöhön. Puolet miestohtoreista valitsi joko vaihtoehdon ”Tutkimustyö kiinnosti sinällään” tai ”Halusi tehdä tutkimusta tietystä aiheesta” tärkeimmäksi motivaatiotekijäksi. Vastaava osuus naisilla on 40 prosenttia. Naiset (13 %) ilmoittivat miehiä (8 %) useammin tärkeimmäksi motivaatiotekijäksi halun kehittyä ammatillisesti. Naisvastaajista joka kymmenes ilmoitti tärkeimmäksi jatko-opintoihin hakeutumisen syyksi kokemuksensa siitä, ettei muuta työnsaantimahdollisuutta tuolloin ollut. Vastaava osuus miehillä on viisi prosenttia.

Tutkimukselliset intressit olivat selkeästi tärkeimpiä motivaatiotekijöitä jatko-opintojen aloittamiselle sekä nuorilla että vanhempana tohtoroituneilla. Vanhemmissa ikäryhmissä ammatillinen kehittymisen merkitys korostuu. Yli 42-vuotiaiden ryhmässä joka viides ilmoittaa tärkeimmäksi jatko-opintojen aloittamisen motivaatiotekijäksi halun kehittyä ammatillisesti. Nuorena tohtoroituneet ilmoittivat muita tohtoreita useammin jatko-opintojen aloittamisen olleen luonteva jatke aikaisemmalle työlle tai opinnoille. Lähempänä keskimääräistä valmistumisikää (32-41-vuotiaat) olevat vastaajat ovat muita tohtoreita useammin hakeutuneet jatko-opintoihin muiden työnsaantimahdollisuuksien puutteen vuoksi.

Tiedekuntakohtaisessa tarkastelussa voidaan huomata, että humanistisen ja yhteiskuntatieteellisen tiedekuntien tohtorit vaikuttavat olevan kaikkein tutkimusorientoituneimpia. Kolme neljästä humanistitohtorista valitsi joko vaihtoehdon "Tutkimustyö kiinnosti sinällään" tai "Halusi tehdä tutkimusta tietystä aiheesta". Yhteiskuntatieteellisen tiedekunnan vastaajista reilu puolet valitsi jommankumman edellä mainituista vaihtoehdoista. Halu kehittyä ammatillisesti oli joka neljännen kasvatustieteiden tiedekunnan vastaajan tärkein tohtorin tutkinnon suorittamismotiivi. Vaihtoehdon "Koin, ettei muuta työnsaantimahdollisuutta tuolloin ollut" ilmoittivat useimmin tärkeimmäksi motivaatiotekijäksi matemaattis-luonnontieteellisestä tiedekunnasta valmistuneet tohtorit.

Kun Turun yliopistosta tohtoroituneita verrataan valtakunnallisen tohtoriaineiston tuloksiin, voidaan huomata, että Turun yliopiston tohtoreilla on kiinnostus tutkimustyötä kohtaan ollut useammin motiivina tohtoriopintojen aloittamiseen kuin tohtoreilla yleisesti. Turun yliopiston tohtorit ilmoittavat muiden yliopistojen tohtoreita useammin hakeutuneensa jatko-opintoihin, koska ovat kokeneet, ettei muuta työtä ole ollut tarjolla. Ammatillinen kehittymishalu ja jatko-opintojen näkeminen luontevana jatkeena aikaisemmille opinnoille tai työlle ovat esiintyneet Turun yliopiston vastaajilla harvemmin tohtoriopintojen aloittamisen motiiveina kuin tohtoreilla keskimäärin. (Liitetaulukko 3)

3.2 Tohtorin tutkinnon rahoitustapa

Tohtorin tutkinnon suorittaneilta kysyttiin, mitä eri rahoituskanavia he olivat käyttäneet rahoittaakseen tohtoriopintonsa ja minkä he kokivat tärkeimmäksi rahoituslähteeksi ja miksi.

Jatko-opintojen rahoitus oli melko pirstaleista: se koostui useammasta lähteestä. Hieman yli kolmasosa tohtoreista oli käyttänyt kahta rahoituslähdettä rahoittaakseen tohtoriopintonsa. Reilu neljäsosa vastaajista oli hyödyntänyt kolmea rahoituslähdettä. 22 prosenttia kertoi saaneensa rahoitusta jatko-opintoihinsa vähintään neljän eri kanavan kautta. Kuudesosa tohtoreista ilmoitti vain yhden rahoituskanavan, jolla oli rahoittanut tohtoriopintonsa. Naiset olivat käyttäneet miehiä enemmän rahoituslähteitä jatko-opintojen rahoittamiseen. Viidennes naisvastaajista oli käyttänyt opintojensa rahoittamiseen vähintään neljää eri kanavaa, kun vastaava osuus miehillä oli noin joka kuudes tohtori.

Vanhempina tohtoroituneet olivat käyttäneet vähemmän rahoituslähteitä opintojensa rahoittamiseen kuin nuorena tohtoroituneet. Vanhempana tohtoroituneista 27 prosenttia ilmoitti vain yhden opintojen rahoituskanavan, kun vastaava osuus nuorena tohtoroituneista on 10 prosenttia. Iän

merkitys näkyy tarkasteltaessa rahoituslähteiden lukumäärää tiedekunnittain. Vähiten eri rahoituslähteitä ovat käyttäneet kasvatustieteiden ja yhteiskuntatieteellisen tiedekuntien tohtorit.

%	1	2	3	4-6	Yhteensä	Keskiarvo
Turun yliopisto (N=266)	17	35	27	22	100	2,5
Miehet (N = 103)	22	35	28	16	100	2,4
Naiset (N = 163)	14	34	26	26	100	2,6
Kauppakorkeakoulu (N = 20)	20	30	25	25	100	2,5
Humanistinen tdk (N = 32)	3	22	31	44	100	3,2
Kasvatustieteiden tdk (N = 21)	29	52	10	10	100	2,0
Lääketieteellinen tdk (N = 86)	17	26	35	22	100	2,6
Matemaattis-luonnontieteellinen tdk (N = 78)	13	49	21	18	100	2,4
Oikeustieteellinen tdk (N = 6)	17	0	67	17	100	2,8
Yhteiskuntatieteellinen tdk (N = 23)	35	35	17	13	100	2,1

TAULUKKO 5. TOHTORIOPINTOJEN RAHOITUSLÄHTEIDEN LUKUMÄÄRÄ.

Yli puolet vastaajista oli rahoittanut jatko-opintojaan toimimalla apurahatutkijana. Tutkimus- ja/tai opetustehtävissä yliopistolla oli toiminut noin puolet tohtoreista. Lähes 40 prosenttia vastaajista oli saanut rahoitusta tutkijakoulun kautta tai ollut ansiotyössä yliopiston ulkopuolella. Naiset olivat miehiä selvästi useammin rahoittaneet tohtoriopintojaan toimimalla apurahatutkijana. Lisäksi naiset ilmoittivat miehiä useammin rahoittaneensa opintojaan olemalla ansiotyössä yliopiston ulkopuolella.

%	1 ¹⁴	2	3	4	5	6	7	8	9	10 ¹⁵
Turun yliopisto (N=266)	37	46	8	35	28	20	62	10	9	16
Miehet (N = 103)	40	47	6	25	33	18	46	13	10	10
Naiset (N = 163)	36	45	9	41	25	22	72	8	8	20
Kauppakorkeakoulu (N = 20)	40	65	25	25	0	15	60	15	10	11
Humanistinen tdk (N = 30)	34	78	9	28	44	13	97	19	9	19
Kasvatustieteiden tdk (N = 21)	29	33	14	33	14	14	33	10	14	33
Lääketieteellinen tdk (N = 83)	30	34	7	62	15	24	71	7	11	15
Matemaattis-luonnontieteellinen tdk (N = 76)	46	42	4	13	50	23	53	8	4	16
Oikeustieteellinen tdk (N = 6)	33	83	0	33	50	17	50	0	0	0
Yhteiskuntatieteellinen tdk (N = 22)	44	39	4	26	13	13	39	13	13	9

TAULUKKO 6. TOHTORIOPINTOJEN RAHOITUSMUOTO (KOSKA VASTAAJA SAI VALITA USEITA VAIHTOEHTOJA, RIVISUMMA ON YLI 100).

- 1 Sain rahoitusta tutkijakoulun kautta
- 2 Olin tutkimus- ja/tai opetustehtävissä yliopistolla
- 3 Olin tutkimus- ja/tai opetustehtävissä muualla kuin yliopistossa
- 4 Olin ansiotyössä yliopiston ulkopuolella
- 5 Sain rahoitusta Akatemian projektin kautta
- 6 Sain rahoitusta muun projektin kautta
- 7 Olin apurahatutkijana
- 8 Sain opintotukea
- 9 Jokin muu rahoitus
- 10 Olin muussa työsuhteessa yliopistolla

Tärkeimmän rahoituslähteen kohdalla on luotu kuusi luokkaa: tutkijakoulu, tutkimus- ja opetustehtävät, ansiotyö, projektirahoitus, apuraha ja muu rahoitus.¹⁶ Tärkein jatko-opintojen rahoituskanava oli tutkijakoulun kautta saatu rahoitus (25 %). Viidesosa vastaajista ilmoitti tärkeimmäksi opintojensa rahoituslähteeksi apurahatutkijana työskentelyn tai rahoituksen projektin kautta. Tutkimus- ja opetustehtävissä toimiminen oli tärkein opintojen rahoituslähde 17 prosentille vastaajista. Ansiotyön yliopiston ulkopuolella merkitsi tärkeimmäksi rahoituslähteeksi 15 prosenttia tohtoreista. Sukupuolten välillä on havaittavissa eroa tärkeimmän rahoituslähteen suhteen. Naisilla apurahat ovat miehiä useammin olleet tärkein tohtoriopintojen rahoituslähde. Miehet vastaavasti olivat naisia useammin saaneet opintojen pääsiallisen rahoituksen tutkijakoulun kautta.

¹⁴ Suomen Akatemian/opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama tutkijankoulutuspaikka tai muu tutkijakoulutuspaikka.

¹⁵ Kysytty vain vuosina 2008-2009 tohtorin tutkinnon suorittaneilta.

¹⁶ Tutkimus- ja opetustehtävät-luokkaan on summattu sekä yliopistolla että ammattikorkeakoulussa tai muussa tutkimuslaitoksessa tutkimus- ja/tai opetustehtävissä olleet vastaajat. Projektirahoitus-luokka sisältää Suomen Akatemian ja muiden projektien kautta saadun rahoituksen. Luokka muu rahoitus pitää sisällään vaihtoehdot "olin muussa työsuhteessa yliopistolla", "sain opintotukea" ja "muu rahoituslähde".

län osalta on nähtävissä eroja opintojen rahoituksen suhteen. Vanhempana tohtoroituneet ovat nuoria vastaajia useammin rahoittaneet opintonsa olemalla ansiotyössä yliopiston ulkopuolella ja toimimalla tutkimus- ja opetustehtävissä. Nuorena tohtoroituneet ovat saaneet useammin rahoitusta tutkijakoulujen ja projektien kautta.

Tiedekunnittain tarkasteltuna yhteiskuntatieteellisen ja matemaattis-luonnontieteellisen tiedekuntien tohtorit ovat yleisemmin ilmoittaneet tärkeimmäksi rahoituslähteekseen tutkijakoulun kautta saadun rahoituksen. Tutkimus- ja/tai opetustehtävissä yliopistolla ovat useimmiten olleet kauppakorkeakoulun tohtorit. Lääketieteellisen ja kasvatustieteiden tiedekuntien vastaajat ovat yleisemmin toimineet ansiotyössä yliopiston ulkopuolella. Humanistisesta tiedekunnasta valmistuneet tohtorit ovat useimmiten ilmoittaneet tärkeimmäksi rahoituslähteekseen projektin kautta saadun rahoituksen.

%	Rahoitus tutkija-koulun kautta	Tutkimus- ja opetustehtävät	Ansiotyö yliopiston ulkopuolella	Projekti-rahoitus	Apuraha-tutkija	Muu
Turun yliopisto (N=266)	25	17	15	19	20	5
Miehet (N = 104)	29	16	16	18	14	6
Naiset (N = 162)	22	18	14	19	23	4
Kauppakorkeakoulu (N = 20)	25	40	15	0	15	5
Humanistinen tdk (N = 31)	29	13	3	32	23	0
Kasvatustieteiden tdk (N = 21)	24	14	24	14	14	10
Lääketieteellinen tdk (N = 86)	14	16	27	14	27	2
Matemaattis-luonnontieteellinen tdk (N = 79)	33	18	5	25	15	4
Oikeustieteellinen tdk (N = 6)	17	17	0	33	17	17
Yhteiskuntatieteellinen tdk (N = 23)	35	9	17	13	13	13

TAULUKKO 7. TOHTORIOPINTOJEN TÄRKEIN RAHOITUSMUOTO.

Tohtoreita pyydettiin myös kertomaan, miksi tärkein rahoituslähde oli merkittävin. Lähes 60 prosenttia vastaajista ilmoitti, että ensisijainen rahoituslähde oli tärkein siksi, että se oli kestoaltaan pisin. Noin joka neljännän vastaajan mielestä rahallinen merkittävyys oli tärkeyteen vaikuttava syy. Muina syinä rahoituslähteen tärkeyteen vastaajat ilmoittivat rahoituksen mahdollistaman keskittymisen tutkimuksen tekoon ja sen, että rahoituslähde oli ainoa ja siksi tärkein.

3.3 Tietoisuus valintakriteereistä

Valintakriteerit jatko-opiskelijaksi valinnassa olivat etukäteen tiedossa vain 40 prosentilla tohtoreista. Reilu kolmasosa vastaajista ilmoitti, ettei ollut tiennyt valintakriteerejä. Joka neljäs taas vastasi, ettei osannut sanoa. Sukupuolten vastausten välillä ei ole eroa. Tiedekuntaakohtaisia eroja on kuitenkin havaittavissa. Kauppakorkeakoulun tohtoreista kolme neljästä kertoi valintakriteerien olleen etukäteen tiedossa, kun puolestaan lääketieteellisen tiedekunnan tohtoreista vain joka neljäs ilmoitti olleensa tietoinen valintakriteereistä.

Vuosina 2008 ja 2009 valmistuneet tohtorit ovat olleet hieman paremmin tietoisia valintakriteereistä kuin vuosina 2006-2007 valmistuneet tohtorit. Taulukosta 8 voidaan huomata, ettei heikohko tietoisuus valintakriteereistä jatko-opiskelijaksi valinnassa koske pelkästään Turun yliopistosta valmistuneita tohtoreita, sillä Turun yliopiston tohtoreita verrattaessa valtakunnallisen tohtoriaineiston tuloksiin ei ole havaittavissa merkittäviä eroja.

%	Kyllä	Ei	En osaa sanoa	Yhteensä
Turun yliopisto (N=264)	40	35	25	100
Muista yliopistoista valmistuneet (N=2523) ¹⁷	39	39	22	100
Miehet (N = 102)	41	35	24	100
Naiset (N = 162)	40	35	26	100
Kauppakorkeakoulu (N = 20)	75	20	5	100
Humanistinen tdk (N = 32)	47	31	22	100
Kasvatustieteellinen tdk (N = 21)	62	14	24	100
Lääketieteellinen tdk (N = 86)	26	38	36	100
Matemaattis-luonnontieteellinen tdk (N = 76)	40	38	22	100
Oikeustieteellinen tdk (N = 6)	33	67	0	100
Yhteiskuntatieteellinen tdk (N = 23)	39	39	22	100

TAULUKKO 8. OLIVATKO VALINTAKRITEERIT JATKO-OPISKELIJAKSI VALINNASSA ETUKÄTEEN TIEDOSSA?

¹⁷ Turun yliopistoa lukuun ottamatta muut valtakunnalliseen tohtoreiden uraseurantahankkeeseen osallistuneet yliopistot.

4. Työllisyys

Tässä luvussa tarkastellaan tohtoreiden asemaa työmarkkinoilla työllisyyteen liittyvistä näkökulmista.

4.1 Työmarkkinatilanne

Tohtorin tutkinnon suorittaneilta tiedusteltiin työtilannetta puoli vuotta ennen tutkinnon suorittamista, puoli vuotta tutkinnon suorittamisen jälkeen sekä kyselyhetkellä eli 2-3 vuotta tutkinnon suorittamisen jälkeen.

Turun yliopistosta valmistuneet tohtorit työllistyvät hyvin. Työssä puoli vuotta ennen tohtorin tutkinnon suorittamista oli noin 75 prosenttia vastaajista. Apurahatutkijana toimi yli 14 prosenttia. Työssä olleiden osuus oli lisääntynyt seitsemällä prosenttiyksiköllä, kun tarkastellaan tilannetta puoli vuotta tohtorin tutkinnon suorittamisen jälkeen. Apurahatutkijana toimineiden osuus oli vastaavasti laskenut 14 prosentista kahdeksaan prosenttiin. Työttömien osuudessa ennen ja jälkeen valmistumisen ei tapahtunut muutosta. Työttömyys pysytteli vajaassa kolmessa prosentissa.

Työllisyystilanne (%)	6 kk ennen	6 kk jälkeen	Kyselyhetkellä
Vakituinen kokopäivätyö	30,0	36,5	46,0
Määräaikainen kokopäivätyö	42,3	40,9	32,6
Vakituinen osa-aikatyö	0,4	-	1,1
Määräaikainen osa-aikatyö	2,4	4,4	1,9
Yrittäjä, ammatinharjoittaja, freelancer	0,8	0,4	1,5
Apurahatutkija	14,2	8,3	5,0
Työtön	2,8	2,8	2,7
Päätoiminen opiskelu	5,1	0,8	0,8
Perhevapaa	1,2	4,0	6,9
Muu tilanne	0,8	2,0	1,5
Yhteensä	100	100	100
N	253	252	261

TAULUKKO 9. TURUN YLIOPISTOSTA VALMISTUNEIDEN TOHTORIEN TYÖLLISYYSTILANNE KUUSI KUUKAUTTA ENNEN JA JÄLKEEN TOHTORIN TUTKINNON SUORITTAMISEN SEKÄ TYÖLLISYYSTILANNE KYSELYHETKELLÄ.

Noin 83 prosenttia tohtoroituneista on työssä kyselyhetkellä eli 2-3 vuotta tohtorin tutkinnon suorittamisen jälkeen. Liitetaulukosta 4 voidaan huomata, että kyselyhetkellä miehistä 87 prosenttia on työllisiä. Naisista työllisiä on noin 80 prosenttia. Sekä mies- että naistohtoreista noin 5 prosenttia

toimii apurahatutkijana. Eroa miesten ja naisten työllisten osuudessa voidaan selittää perhevapailla. Kyselyhetkellä naisista lähes 13 prosenttia oli perhevapaalla, kun taasen miesvastaajista ei yksikään ilmoittanut olevansa perhevapaalla.

Noin 2-3 vuotta tohtorin tutkinnon suorittamisen jälkeen Turun yliopiston tohtoreista oli työttömänä hieman alle 3 prosenttia (7 vastaajaa). Kyselyhetkien välillä työttömyys on hieman lisääntynyt. Vuonna 2009 työttömänä oli 2,2 prosenttia vastaajista ja vuonna 2011 työttömäksi ilmoittautui 3,3 prosenttia tohtoreista.¹⁸ Turun yliopiston miestohtorit ovat useammin työttöminä kuin naiset. Miestohtoreista työttöminä on 4,9 prosenttia, naisista taasen 1,3 prosenttia. Turun yliopistosta valmistuneiden miestohtoreiden työttömyysprosentti on korkeampi kuin miestohtoreilla yleensä.

Eniten työttömyyttä vaikuttaa esiintyvän yhteiskuntatieteellisestä tiedekunnasta valmistuneiden tohtoreiden keskuudessa. Myös kauppakorkeakoulusta ja kasvatustieteiden sekä humanistisesta tiedekunnasta valmistuneilla työttömyys näyttää olevan yleisempää kuin Turun yliopiston tohtoreilla keskimäärin. Lääketieteellisen tiedekunnan tohtoreilla ei työttömyyttä esiinny.¹⁹

Turun yliopiston tohtoreista 46 prosenttia työskenteli vakituisessa kokopäivätyössä. Vakituisessa työsuhteessa olevien osuus on huomattavasti kasvanut tohtorin tutkinnon suorittamisen myötä, sillä kuusi kuukautta ennen tohtorin tutkinnon suorittamista vain vajaa kolmannes vastaajista ilmoitti työskentelevänsä vakituisessa kokopäivätyössä. Määräaikaiset työsuhteet ovat vastaavasti vähentyneet noin kymmenellä prosenttiyksiköllä, kun nykyistä työtilannetta verrataan tilanteeseen ennen tohtorin tutkinnon suorittamista.

Miehet työskentelevät naisia hieman useammin vakituisessa työsuhteessa. Tohtorin tutkinnon suorittaneen ikä on kuitenkin sukupuolta merkittävämpi tekijä tarkasteltaessa työsuhteen luonnetta. Nuorista tohtoreista kyselyhetkellä vakituisessa työsuhteessa toimi vain alle 30 prosenttia, kun vanhempana tohtoroituneista vakituisessa työssä oli 65 prosenttia. Työkokemusvuosien karttuessa vakituisen työsuhteen saamisen todennäköisyys siis lisääntyy. Tiedekuntaakohtaisesti tarkasteltuna vakituiset työsuhteet ovat tyypillisimpiä kasvatustieteiden ja lääketieteellisestä tiedekunnasta valmistuneilla. Humanistisesta ja yhteiskuntatieteellisestä tiedekunnasta valmistuneet tohtorit työskentelevät taasen muita useammin määräaikaisissa työsuhteissa. (Liitetaulukko 5)

Työsuhteen laatu vaihtelee merkittävästi työantajasektorin mukaan. Yksityisellä sektorilla toimivista tohtoreista 90 prosenttia on vakituisessa työsuhteessa, kun vastaavasti yliopistossa työskentelevistä

¹⁸ Tilastokeskuksen sijoittumispalvelun mukaan Turun yliopistossa vuosina 2006-2007 tohtorin tutkinnon suorittaneista 1,6 prosenttia oli työttömänä vuoden 2008 lopussa. Vuosina 2008-2009 tohtoroituneista 3,4 prosenttia oli työttömänä vuoden 2010 lopussa. Vastaavat luvut valtakunnallisesti ovat 2,3 prosenttia ja 2,6 prosenttia.

¹⁹ Tiedekuntaakohtaisissa työttömyyslukuissa tulee huomioida vastaajien määrät.

vain joka neljännellä on vakituinen kokopäivätyö. Kunnissa ja valtiolla työskentelevistä yli 67 prosenttia ilmoitti toimivansa vakituudessa työsuhhteessa.

Työttömyys

Turun yliopistosta valmistuneista tohtoreista 12 prosenttia ilmoitti olleensa työttömänä tohtorin tutkinnon suorittamisen jälkeen. Työttömyyden keston mediaani oli 6 kuukautta. Miehistä lähes joka viides on kokenut työttömyyttä tutkinnon suorittamisen jälkeen. Naisista työttömänä on ollut noin joka kymmenes vastaaja. Nuorena, korkeintaan 31-vuotiaana, tohtoroituneet ovat hieman useammin kokeneet työttömyyttä kuin vanhempana tohtoroituneet.

Eniten työttömyyttä ovat kokeneet humanistisesta tiedekunnasta valmistuneet, joista noin neljäsosa on ollut työttömänä valmistumisen jälkeen. Matemaattis-luonnontieteellisen ja kasvatustieteiden tiedekuntien tohtoreista noin joka viides on ollut työttömänä tutkinnon suorittamisen jälkeen. Työttömyyttä ovat vähiten kokeneet lääketieteellisen tiedekunnan vastaajat, joista vain noin kolme prosenttia on ollut tutkinnon suorittamisen jälkeen työttömänä

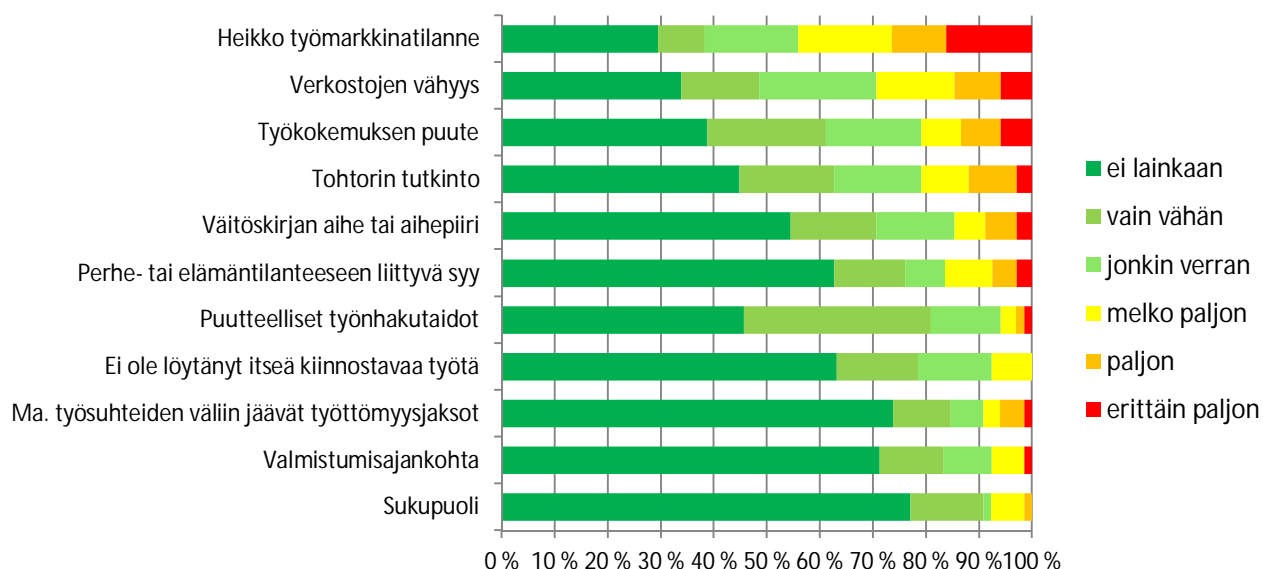
	On ollut työttömänä (%)	Työttömyyden keston mediaani
Turun yliopisto (N=266)	12	6 kk
Muista yliopistoista valmistuneet (N=2520)	13	5 kk
Miehet (N = 103)	18	6 kk
Naiset (N = 163)	9	5 kk
Kauppakorkeakoulu (N = 20)	10	6 kk
Humanistinen tdk (N = 31)	23	2 kk
Kasvatustieteiden tdk (N = 21)	19	2 kk
Lääketieteellinen tdk (N = 87)	3	10 kk
Matemaattis-luonnontieteellinen tdk (N = 78)	19	6 kk
Oikeustieteellinen tdk (N = 6)	0	-
Yhteiskuntatieteellinen tdk (N = 23)	9	1 v 7 kk

TAULUKKO 10. TYÖTTÖMÄNÄ TYÖNHAKIJANA TOHTORIN TUTKINNON SUORITTAMISEN JÄLKEEN JA TYÖTTÖMYYDEN KESTO TYÖTTÖMÄNÄ OLLEILLA.

Ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneilla tutkinnon jälkeinen työttömyys on selvästi yleisempää kuin tohtoreilla. Turun yliopistossa ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneista reilu kolmasosa on ollut valmistumisensa jälkeen työttömänä. Useimmin työttömyyttä ovat kokeneet humanistit (55 %),

oikeustieteilijät (47 %) ja kasvatustieteilijät (44 %). Luonnontieteilijöistä ja yhteiskuntatieteilijöistä noin 40 prosenttia on ollut työttömänä valmistumisensa jälkeen.²⁰

Tohtoreita pyydettiin arvioimaan, miten eri tekijät olivat vaikeuttaneet työllistymistä. Vastaajia pyydettiin vastaamaan vain, jos hänellä oli ollut tohtorin tutkinnon suorittamisen jälkeen työllistymisvaikeuksia. Noin neljäsosa tohtoreista vastasi kysymykseen työllistymisvaikeuksien syistä. Merkillepantavaa on, että valmistumisen jälkeen työllistymisvaikeuksia kokeneiden osuus on noin kymmenen prosenttiyksikköä korkeampi kuin työttömänä olleiden osuus. Suurimpina työllistymistä vaikeuttaneina tekijöinä vastaajat ilmoittivat heikon työmarkkinatilanteen, omien verkostojen vähyyden sekä työkokemuksen puutteen. Heikko työmarkkinatilanne oli vaikeuttanut paljon tai erittäin paljon joka viidennen tohtorin työllistymistä. Noin joka seitsemäs tohtori ilmoitti verkostojen vähyyden ja työkokemuksen puutteen merkittävästi vaikeuttaneen työllistymistä.

KUVIO 4. TOHTORIN TUTKINNON SUORITTAMISEN JÄLKEEN TYÖLLISTYMISTÄ VAIKEUTTANEET TEKIJÄT.

Työllistymisvaikeuksien syissä ei ole merkittäviä eroja sukupuolten välillä. Naiset korostivat miehiä hieman useammin työkokemuksen puutetta, heikkoa työmarkkinatilannetta ja sukupuolta. Turun yliopistosta valmistuneiden tohtorien työllistymisvaikeuksien syyt ovat pitkälti samoja kuin tohtoreiden yleensä.

²⁰ Vuosina 2001-2005 ylemmän korkeakoulututkinnon Turun yliopistossa suorittaneille tehty uraseurantakysely.

4.2 Työnantajasektori

Yliopistot ovat tohtorien merkittävin työllistäjä. Vastaajista 44 prosentti ilmoitti työskentelevänsä yliopistolla. Noin neljäsosa tohtoreista on työllistynyt kuntasektorille (ml. ammattikorkeakoulut). Vanhempana tohtoroituneista, vähintään 42-vuotiaat, puolet työskenteli kunnissa. Yritykset työllistivät kolmanneksi eniten, niissä työskenteli noin 14 prosenttia vastaajista. Vastaajat olivat työllistyneet melko tasaisesti pieniin (alle 50 työntekijää) ja keskisuuriin sekä suuriin yrityksiin (yli 249 työntekijää). Nuorena tohtoroituneet, korkeintaan 31-vuotiaat, ovat sijoittuneet hieman useammin yksityiselle sektorille kuin muut tohtorit. Noin 15 prosenttia Turun yliopiston tohtoreista työskenteli joko valtion palveluksessa tai järjestöissä. Yrittäjänä toimi vain hieman reilu prosentti vastaajista. Miehet (23 %) työskentelevät naisia (8 %) selvästi useammin yksityisellä sektorilla. Naisista vastaavasti 30 prosenttia on työssä kunnan palveluksessa, miesten osuuden jäädessä 15 prosenttiin.

%	Yksityinen yritys	Valtio	Yliopisto	Kunta	Järjestö	Oma yritys	Muu	Yhteensä
Turun yliopisto (N=254)	14	8	44	24	6	1	2	100
Muista yliopistoista valmistuneet (N=2409)	19	12	36	20	7	4	2	100
Miehet (N = 96)	23	5	48	15	5	1	3	100
Naiset (N = 158)	8	10	41	30	7	1	2	100
Kauppakorkeakoulu (N = 19)	21	11	47	16	5	0	0	100
Humanistinen tdk (N = 30)	3	7	63	7	10	0	10	100
Kasvatustieteiden tdk (N = 20)	5	5	50	30	5	0	5	100
Lääketieteellinen tdk (N = 84)	11	6	19	58	4	1	1	100
Matemaattis-luonnontieteellinen tdk (N = 75)	25	9	59	0	5	1	0	100
Oikeustieteellinen tdk (N = 5)	20	20	20	0	20	20	0	100
Yhteiskuntatieteellinen tdk (N = 21)	0	14	57	10	14	0	5	100

TAULUKKO 11. PÄÄTYÖNANTAJA.

Tiedekunnittain työnantajasektoreita tarkasteltaessa huomataan, että humanistisesta tiedekunnasta valmistuneet tohtorit ovat yleisemmin jääneet yliopistolle. Yksityiselle sektorille useimmiten ovat työllistyneet matemaattis-luonnontieteellisen tiedekunnan tohtorit. Yhteiskuntatieteellisen tiedekunnan vastaajista ei yksikään työskennellyt yksityisellä sektorilla. Muista yliopistoista valmistuneista yhteiskuntatieteellisen alan tohtoreista noin kahdeksan prosenttia toimii yrityksissä. Yli puolet lääketieteellisen tiedekunnan tohtoreista on työllistynyt kuntiin. Turun yliopiston suurilta

koulutusaloilta, luonnontieteellisestä ja lääketieteellisestä, valmistuneet tohtorit ovat useammin löytäneet töitä yliopistoista kuin kyseisiltä koulutusaloilta muista yliopistoista valmistuneet.

Turun yliopistosta valmistuneet tohtorit työskentelevät useammin yliopistoissa tai kuntasektorilla kuin muista yliopistoista valmistuneet tohtorit. Turun yliopiston tohtorit työskentelevät muita tohtoreita harvemmin yksityisellä sektorilla tai valtiolla. Yrittäjyys on Turun yliopistosta tohtoroituneilla vähäisempää kuin tohtoreilla yleensä. Yrityksissä työskentelevien tohtoreiden osuus on kuitenkin hieman kasvanut. Tilastokeskuksen sijoittumispalvelun mukaan vuosina 2001-2005 Turun yliopistosta valmistuneista palkkatyössä olevista tohtoreista yrityksissä työskenteli vuoden 2005 lopussa 10 prosenttia (52 tohtoria). Vuosina 2005-2009 valmistuneista palkkatyössä olevista tohtoreista yritysliin oli puolestaan työllistynyt vuoden 2009 lopussa 11,6 prosenttia (61 tohtoria).

4.3 Työpaikan sijainti

Yli 65 prosenttia Turun yliopistossa tohtorin tutkinnon suorittaneista on löytänyt työpaikkansa Varsinais-Suomen alueelta.²¹ Noin joka viides tohtori työskentelee Uudellamaalla. Reilu kymmenen prosenttia on löytänyt töitä muualta Suomesta. Ulkomailla ilmoittaa työskentelevänsä kolme prosenttia vastaajista. Ulkomailla työskentelevien osuus on kuitenkin todellisuudessa korkeampi, sillä kyselyteknisistä syistä kaikkia ulkomailla olevia tohtoreita ei tavoitettu. Naiset työllistyvät miehiä hieman useammin Varsinais-Suomeen. Miehet puolestaan löytävät naisia useammin työpaikan Uudeltamaalta.

Nuorimman ikäryhmän tohtorit ovat selvästi useammin työllistyneet Varsinais-Suomen alueelle kuin vanhempana tohtoroituneet. Korkeintaan 31-vuotiaista tohtoreista 75 prosenttia työskentelee Varsinais-Suomessa, kun taas vähintään 42-vuotiaana tohtoroituneista Varsinais-Suomessa on töissä hieman yli puolet. Vanhempana tohtoroituneet ovat muita tohtoreita useammin työllistyneet Uudellemaalle ja muualle Suomeen.

²¹ Vuosina 2001-2005 ylemmän korkeakoulututkinnon Turun yliopistossa suorittaneille tehdyssä uraseurantakyselyssä 44 prosenttia vastaajista ilmoitti työskentelevänsä Varsinais-Suomen alueella.

%	Varsinais-Suomi	Uusimaa	Muu Suomi	Ulkomaat	Yhteensä
Turun yliopisto (N=242)	67	18	12	3	100
Miehet (N = 91)	65	20	12	3	100
Naiset (N = 151)	68	17	12	3	100
Kauppakorkeakoulu (N = 19)	63	26	5	5	100
Humanistinen tdk (N = 30)	63	17	10	10	100
Kasvatustieteiden tdk (N = 19)	84	5	11	0	100
Lääketieteellinen tdk (N = 80)	60	19	19	3	100
Matemaattis-luonnontieteellinen tdk (N = 73)	75	15	7	3	100
Oikeustieteellinen tdk (N = 5)	20	60	20	0	100
Yhteiskuntatieteellinen tdk (N = 22)	68	23	9	0	100

TAULUKKO 12. TYÖPAIKAN SIIJAINTI.

Oikeustieteellistä tiedekuntaa²² lukuun ottamatta kaikista muista Turun yliopiston tiedekunnista tohtoroituneista yli puolet on työllistynyt Varsinais-Suomeen. Opiskelupaikkakunnalleen ovat useimmiten työllistyneet kasvatustieteiden tiedekunnan tohtorit, joista lähes 85 prosenttia työskentelee Varsinais-Suomen alueella. Varsinais-Suomen korkeaa osuutta voidaan selittää yliopistoon ja kuntasektorille työllistyneiden tohtoreiden suurella osuudella. Varsinais-Suomeen työllistyneiden osuus on matalin lääketieteellisen tiedekunnan tohtoreilla. Tätä selittää osaltaan se, että lääketieteellisestä tiedekunnasta valmistuneista terveystieteellisen alan tohtoreista vain joka neljäs ilmoitti työskentelevänsä Varsinais-Suomen alueella. Uudellemaalle ovat taasen useimmiten työllistyneet kauppatieteellisen ja yhteiskuntatieteellisen alojen tohtorit.

Turun yliopistosta valmistuneet tohtorit asuvat usein työpaikkojen lähiseudulla ja maakuntien rajat ylittävä "pendelöinti" on aika vähäistä. Varsinais-Suomen alueella työskentelevistä tohtoreista noin 89 prosenttia myös asuu Varsinais-Suomessa.

²² Huomioi oikeustieteellisen tiedekunnan vastaajien vähäinen lukumäärä (N=5).

4.4 Tohtoreiden työtehtävät

Hieman yli 40 prosenttia Turun yliopiston tohtoreista ilmoittaa tutkimuksen pääasialliseksi työtehtäväkseen. Noin 15 prosenttia vastaajista työskentelee asiakas- tai potilastyössä. 12 prosenttia tohtoreista työskentelee pääasiallisesti opetuksen ja koulutuksen parissa. Johto- ja esimiestehtävissä toimii joka kymmenes vastaaja. Miehet työskentelevät naisia hieman useammin tutkimustehtävissä ja suunnittelu- tai kehitystehtävissä. Naiset puolestaan ilmoittivat miehiä useammin pääasialliseksi työtehtäväkseen opetus- tai kasvatustehtävät sekä asiakastyön/potilastyön. Johto- ja esimiestehtävissä toimivien osuudessa ei ole sukupuolten välillä eroa.

Tutkimuksen pääasialliseksi työtehtäväkseen ilmoittaa noin 60 prosenttia humanistisen, matemaattis-luonnontieteellisen ja yhteiskuntatieteellisen tiedekuntien tohtoreista. Lääketieteellisen tiedekunnan tohtoreista vain joka viides työskentelee tutkimustehtävissä. Noin 40 prosenttia lääketieteellisen tiedekunnan vastaajista ilmoittaa pääasialliseksi työtehtäväkseen asiakastyön/potilastyön. Opetus- tai kasvatustehtävissä työskentelevät useimmiten humanistisen ja kasvatustieteiden tiedekuntien tohtorit. (Liitetaulukko 6)

Pääasiallinen työtehtävä	Miehet		Naiset		Yhteensä	
	n	%	n	%	n	%
Tutkimus	43	44	63	40	106	41
Opetus tai kasvat	10	10	21	13	31	12
Hallintotehtävät	4	4	7	4	11	4
Johto- ja esimiestehtävät	10	10	17	11	27	11
Konsultointi tai koulutus	2	2	3	2	5	2
Asiakastyö/ potilastyö	8	8	31	20	39	15
Markkinointi ja myynti	1	1	0	0	1	0
Suunnittelu- tai kehitystehtävät	9	9	12	8	21	8
Viestintä- ja mediatyö	1	1	1	1	2	1
Toimistotehtävät	1	1	0	0	1	0
Lainopillinen työ	1	1	1	1	2	1
Rahoituksen ja taloushallinnon tehtävät	1	1	1	1	2	1
Muu työn luonne	6	6	2	1	8	3
Yhteensä	97	100	159	100	256	100

TAULUKKO 13. PÄÄASIALLINEN TYÖTEHTÄVÄ.

Liittyykö työ väitöskirjan teemaan tai aiheeseen?

Joka seitsemäs tohtori on työssä, joka liittyy kokonaan hänen väitöskirjansa teemaan tai aiheeseen. Lähes 60 % vastaajista ilmoitti, että nykyinen työ liittyy osittain väitöskirjan aiheeseen. Loput vajaan 30 prosenttia tohtoreista arvioi, ettei työ liity väitöskirjan teemaan tai aiheeseen. Sukupuolten välillä ei ole tämän kysymyksen kohdalla havaittavissa merkittävää eroa. Nuorena tohtorin tutkinnon suorittaneet ilmoittavat muita vastaajia useammin työnsä ja väitöskirjan liittyvän toisiinsa. Joka neljäs alle 31-vuotiaana tohtoroitunut on työssä, joka liittyy kokonaan väitöskirjan teemaan tai aiheeseen. Eroa selittää suurelta osin se, että nuoret tohtorit toimivat vanhempana tohtoroituneita useammin tutkimustehtävissä.

Useimmin työ liittyy väitöskirjan aiheeseen tai teemaan kokonaan kasvatustieteen tohtoreilla. Matemaattis-luonnontieteellisen tiedekunnan tohtoreista noin 40 prosenttia ja lääketieteellisen tiedekunnan tohtoreista noin 30 prosenttia ilmoitti, ettei nykyinen työ liity väitöskirjan aiheeseen. Liitetaulukosta 7 nähdään, että muilla työnantajasektoreilla paitsi yksityisellä sektorilla työskentelevistä tohtoreista valtaosa ilmoittaa nykyisen työnsä liittyvän kokonaan tai osittain väitöskirjan teemaan tai aiheeseen. Pääasialliseksi työtehtäväkseen tutkimuksen ilmoittaneista tohtoreista noin neljäsosa totesi työn liittyvän väitöskirjan teemaan tai aiheeseen kokonaan.

%	Kyllä, kokonaan	Kyllä osittain	Ei	Yhteensä
Turun yliopisto (N=252)	16	56	29	100
Muista yliopistoista valmistuneet (N=2416)	19	55	27	100
Miehet (N = 95)	15	56	30	100
Naiset (N = 157)	16	55	29	100
Kauppakorkeakoulu (N = 18)	11	72	17	100
Humanistinen tdk (N = 30)	17	63	20	100
Kasvatustieteiden tdk (N = 19)	21	58	21	100
Lääketieteellinen tdk (N = 83)	15	57	29	100
Matemaattis-luonnontieteellinen tdk (N = 76)	15	47	38	100
Oikeustieteellinen tdk (N = 5)	20	40	40	100
Yhteiskuntatieteellinen tdk (N = 21)	19	57	24	100

TAULUKKO 14. LIITTYYKÖ NYKYINEN TYÖSI VÄITÖSKIRJAN TEEMAAN TAI AIHEESEEN?

Työn edellyttämä keskeinen osaaminen

Tohtorin tutkinnon suorittaneilta kysyttiin avoimella kysymyksellä, mikä on keskeisintä osaamista, jota heidän nykyinen työnsä edellyttää.

Avokysymyksen vastaukset koodattiin numeeriseen muotoon. Useat vastaajat mainitsivat monia omalle työlle keskeisiä osaamisalueita. Kukin osaamisalue koodattiin omaksi muuttujakseen ja siten vastauksia karttui koodatessa enemmän kuin vastaajia. Avovastaukset on ryhmitelty seitsemään osa-alueeseen: tutkimusosaaminen, substanssiosaaminen, johtaminen ja hallinto, opetus- ja ohjausosaaminen, organisointi, vuorovaikutustaidot sekä muu osaaminen.²³

Tutkimus- ja substanssiosaaminen ovat keskeisimmät tohtoreiden työtä kuvanneet osaamisalueet. Vastaajista 45 prosenttia ilmoitti joko tutkimus- tai substanssiosaamisen olevan nykyisen työn edellyttämää keskeistä osaamista. Vuorovaikutustaitoja edellytettiin noin joka viidennen vastaajan työssä. Johtamisen ja hallinnollisen osaamisen ilmoitti noin 15 prosenttia tohtoreista. Ryhmä muu osaaminen (atk-osaaminen, kielitaito sekä markkinointi ja muu liiketoimintaosaaminen) osuus on 13 prosenttia. Opetus- ja ohjausosaamisen sekä organisointitaidot oli merkinnyt keskeiseksi osaamisalueeksi 12 prosenttia vastaajista.

%	Tutkimus	Substanssi	Johtaminen ja hallinto	Opetus ja ohjaus	Vuorovaikutustaidot	Organisointi	Muu osaaminen
Turun yliopisto (N=222)	45	45	15	12	20	12	13
Miehet (N = 85)	45	41	18	8	21	7	16
Naiset (N = 136)	46	47	13	15	20	15	10
Kauppakorkeakoulu (N = 16)	69	19	31	13	13	6	19
Humanistinen tdk (N = 27)	56	33	11	44	22	19	4
Kasvatustieteiden tdk (N = 18)	61	28	11	22	33	11	17
Lääketieteellinen tdk (N = 71)	24	59	13	6	11	14	10
Matemaattis-luonnontieteellinen tdk (N = 65)	51	48	12	5	30	9	14
Oikeustieteellinen tdk (N = 5)	20	60	40	0	20	20	40
Yhteiskuntatieteellinen tdk (N = 19)	63	32	16	11	16	11	16

TAULUKKO 15. KESKEISET OSAAMISALUEET NYKYISESSÄ TYÖSSÄ.

Tärkeimmät osaamisalueet vaihtelevat tiedekunnittain. Kauppakorkeakoulusta valmistuneet tohtorit ovat useimmin arvioineet tutkimusosaamisen keskeisimmäksi osaamisalueeksi. Tohtoreiden tutkimusosaamisella on kysyntää yliopiston ulkopuolellakin, sillä kauppatieteiden tohtoreista vain alle

²³ Tässä on käytetty Sainion (2010) tutkimuksessaan käyttämää ryhmittelyä.

puolet työskentelee yliopistolla. Yli 60 prosenttia yhteiskuntatieteellisen ja kasvatustieteiden tiedekuntien vastaajista näki tutkimusosaamisen tärkeänä työssään. Lääketieteellisen tiedekunnan tohtoreista vain joka viides ilmoitti tutkimusosaamisen työnsä keskeiseksi osaamisalueeksi. Heidän keskeisin osaamisalueensa on substanssiosaaminen, jonka ilmoitti noin 60 prosenttia vastaajista. Opetus- ja ohjausosaamista edellytettiin useimmin humanistisen tiedekunnan tohtorien työssä.

Liitetaulukossa 8 on tarkasteltu työn edellyttämää keskeistä osaamista työnantajasektorin ja pääasiallisen työtehtävän mukaan. Yliopistoilla työskentelevät mainitsivat muilla työnantajasektoreilla toimivia tohtoreita useammin tutkimusosaamisen sekä opetus- ja ohjausosaamisen keskeiseksi osaksi työtään. Substanssiosaaminen korostui keskeisenä osaamisalueena yksityisissä yrityksissä ja kuntasektorilla työskentelevillä vastaajilla.

Tarkasteltaessa keskeistä osaamista pääasiallisen työtehtävän mukaan ei ole havaittavissa yllättäviä tuloksia. Tutkimustehtävissä toimivat korostavat tutkimusosaamista ja opetus- tai kasvatustehtävissä työskentelevät pitävät työnsä keskeisenä osaamisalueena opetus- ja ohjausosaamista. Asiakastyössä/potilastyössä toimivista tohtoreista lähes kaikki ilmoittavat substanssiosaamisen tärkeimmäksi osaamisalueekseen. Johto- ja esimiestehtävissä työskentelevät korostavat johtamis- ja hallinto-osaamisen merkitystä nykyisessä työssään.

4.5 Tohtorin tutkinnon merkitys työnhaussa ja työelämässä

Tutkinnon merkitystä työnhaussa selvitettiin kolmen kysymyksen avulla. Avoimella kysymyksellä tohtoreilta kysyttiin, minkälaista hyötyä tai haittaa tohtorin tutkinnosta on ollut työnhaussa. Lisäksi tohtoroituneita pyydettiin arvioimaan onko väitöskirjan aihe vahvistanut asiantuntija-asemaa työelämässä sekä onko vastaajan asema työelämässä muuttunut tutkinnon suorittamisen jälkeen.

Tutkinnon hyödyt ja haitat työnhaussa

Hieman yli 70 prosenttia Turun yliopiston tohtoreista vastasi avoimeen kysymykseen tohtorin tutkinnon hyödystä työnhaussa. Suurin osa vastaajista totesi, että tohtorin tutkinto on ollut välttämättömyys tai pätevyysvaatimus tiettyihin työtehtäviin. Erityisesti tutkimustehtäviin tai muihin yliopistovirkoihin haettaessa tohtorin tutkinto oli edellytyksenä. Vastaajat näkivät tohtorin tutkinnon olevan myös keino erottua muista työnhakijoista sekä tutkinnon olevan konkreettinen tapa osoittaa tiettyä osaamista ja pätevyyttä.

Noin viidesosa vastaajista kommentoi tohtorin tutkinnon haittoja työnhaun kannalta. Valtaosa vastaajista koki ylikouluttautumisen vaikeuttaneen työllistymistä. Työnhakua vaikeuttivat myös työnantajien negatiiviset ennakkoluulot ja asenteet tohtoreita kohtaan. Eräät vastaajat kommentoivat, ettei erityisesti yksityisellä sektorilla arvosteta riittävästi tohtorin tutkinnon suorittaneita. Tohtoreita voidaan pitää liian teoreettisesti suuntautuneina ja heidän kykyään tehdä käytännön töitä saatetaan epäillä. Vastaajat toivat esiin myös ”oikean” työkokemuksen puutteen.

Väitöskirjan aiheen vaikutus asiantuntija-asemaan

Valtaosa tohtoreista koki, että väitöskirjan aihe oli vahvistanut vähintään jossain määrin heidän asemaansa työelämässä esimerkiksi työllistymisen edistämisen tai ammatillisen aseman parantumisen muodossa. Joka viides vastaaja näki, ettei väitöskirjan aihe ollut vahvistanut asiantuntija-asemaa työelämässä. Viisi prosenttia vastaajista ei osannut arvioida väitöskirjan aiheen vaikutusta asiantuntijuuteen. Miehet kokivat naisia selkeämmin, että väitöskirjan aihe oli vahvistanut heidän asiantuntija-asemaansa työelämässä.

Turun kauppakorkeakoulun vastaajista jokainen on sitä mieltä, että väitöskirjan aihe on vahvistanut ainakin jossain määrin heidän asemaansa työelämässä. Humanistisen, yhteiskuntatieteellisen ja kasvatustieteiden tiedekuntien vastaajista lähes 90 prosenttia ilmoitti asiantuntija-asemansa vahvistuneen vähintään jossain määrin väitöskirjan aiheen myötä. Väitöskirjan aihe on vaikuttanut vähiten lääketieteellisen ja matemaattis-luonnontieteellisen tiedekuntien vastaajien asiantuntija-aseman vahvistumiseen. Valtakunnallisen tohtoriaineiston ja Turun yliopistosta valmistuneiden tohtoreiden välillä ei ole havaittavissa merkittäviä eroja.

%	Kyllä	Jossain määrin	Ei	Ei osaa sanoa	Yhteensä
Turun yliopisto (N=259)	39	37	20	5	100
Muista yliopistoista valmistuneet (N=2477)	40	38	17	5	100
Miehet (N = 98)	47	28	19	6	100
Naiset (N = 161)	34	42	21	4	100
Kauppakorkeakoulu (N = 19)	53	47	0	0	100
Humanistinen tdk (N = 29)	41	45	14	0	100
Kasvatustieteiden tdk (N = 21)	38	48	14	0	100
Lääketieteellinen tdk (N = 84)	36	38	24	2	100
Matemaattis-luonnontieteellinen tdk (N = 78)	33	28	28	10	100
Oikeustieteellinen tdk (N = 6)	50	50	0	0	100
Yhteiskuntatieteellinen tdk (N = 22)	50	27	14	9	100

TAULUKKO 16. ONKO VÄITÖSKIRJAN AIHE VAHVISTANUT ASiantuntija-ASEMAA TYÖELÄMÄSSÄ?

Työnantajasektoreittain tarkasteltuna valtio- ja järjestösektorilla toimivat tohtorit kokivat muille työnantajasektoreille työllistyneitä useammin asiantuntija-aseman vahvistuneen väitöskirjan myötä. Yksityisellä sektorilla työskentelevät tohtorit arvioivat muita selvästi harvemmin väitöskirjan aiheen parantaneen asiantuntija-asemaa työelämässä. Yliopistolle työllistyneistä tohtoreista noin joka seitsemäs ei koe väitöskirjan aiheen tai teeman vahvistaneen asiantuntija-asemaa. (Liitetaulukko 9)

Tutkinnon merkitys työelämässä

Valtaosa tohtoreista koki tutkinnosta olleen hyötyä erityisesti työpaikkatasolla. Turun yliopiston tohtoreista hieman yli 70 prosenttia ilmoitti saaneensa lisää palkkaa tohtorin tutkinnon suorittamisen jälkeen. Yli 60 prosenttia tohtoreista oli saanut vaativampia työtehtäviä ja noin puolet vastaajista koki työtehtäviensä muuttuneen mielekkäämmiksi. Noin puolet vastaajista koki työmarkkina-asemansa parantuneen tohtorin tutkinnon suorittamisen myötä. Tutkinnon suorittamisen jälkeen työnantajaa oli vaihtanut noin joka kolmas tohtori.

Naiset ilmoittivat miehiä hieman useammin saaneensa lisää palkkaa ja vaativampia sekä mielekkäämpiä työtehtäviä tohtorin tutkinnon suoritettuaan. Nuoret tohtorit ilmoittivat vanhempana tohtoroituneita useammin saaneensa lisää palkkaa tutkinnon ansiosta. Mielekkäämpiä työtehtäviä saaneiden osuus oli kuitenkin korkein vanhempana tohtoroituneilla.

%	Lisää palkkaa	Vaativampia työtehtäviä	Mielekkäämpiä työtehtäviä	Parempi asema työpaikalla	Työpaikka uuden työnantajan palveluksessa	Parempi asema työmarkkinoilla
Turun yliopisto (N=258)	72	63	54	54	31	46
Muista yliopistoista valmistuneet (N=2494)	62	60	53	50	36	44
Miehet (N = 97)	67	60	52	51	30	41
Naiset (N = 161)	75	65	56	51	32	49
Kauppakorkeakoulu (N = 19)	74	74	63	63	26	47
Humanistinen tdk (N = 30)	60	73	67	57	30	43
Kasvatustieteiden tdk (N = 20)	65	60	60	47	35	40
Lääketieteellinen tdk (N = 85)	81	54	49	57	33	59
Matemaattis-luonnontieteellinen tdk (N = 77)	70	65	52	51	29	36
Oikeustieteellinen tdk (N = 6)	33	67	67	33	33	33
Yhteiskuntatieteellinen tdk (N = 21)	71	67	48	57	33	43

TAULUKKO 17. TYÖMARKKINA-ASEMAN MUUTOS TOHTORIN TUTKINNON SUORITTAMISEN JÄLKEEN. (KYLLÄ – VASTAUSTEN OSUUS)

Tiedekunnittain tarkasteltuna lääketieteellisen tiedekunnan tohtorit olivat useimmin saaneet lisää palkkaa tohtorin tutkinnon suorittamisen jälkeen. Heistä kuitenkin keskimääräistä harvempi oli saanut vaativampia ja mielekkäämpiä työtehtäviä. Humanistisen tiedekunnan vastaajilla lisää palkkaa saaneiden osuus oli matalin. Vaativampia ja mielekkäämpiä työtehtäviä saaneiden osuus oli puolestaan korkein humanistitohtorien kohdalla. Yhteiskuntatieteellisen tiedekunnan vastaajista hieman alle puolet ilmoitti saaneensa mielekkäämpiä työtehtäviä tohtorin tutkinnon suorittamisen jälkeen. Kauppakorkeakoulun tohtoreista yli 60 prosenttia ilmoitti saaneensa paremman aseman työpaikalla, kun kasvatustieteen tohtoreilla vastaava prosenttiosuus oli hieman alle puolet. Lääketieteellisen tiedekunnan tohtoreista noin 60 prosenttia arvioi saaneensa paremman aseman työmarkkinoilla, kun matemaattis-luonnontieteellisen tiedekunnan tohtoreista vain reilu kolmasosa arvioi työmarkkina-asemansa parantuneen tohtorin tutkinnon suorittamisen myötä.

Järjestösektorilla ja yliopistoissa työskentelevät ilmoittivat muilla työnantajasektoreilla toimivia useammin saaneensa lisää palkkaa tohtorin tutkinnon ansiosta. Yliopistoissa työskentelevistä noin 60 prosenttia ilmoitti asemansa parantuneen työpaikalla, mutta heistä vain kolmasosa arvioi työmarkkina-asemansa parantuneen tohtorin tutkinnon suorittamisen myötä.

Turun yliopistosta valmistuneet tohtorit olivat useammin kuin tohtorit yleensä saaneet lisää palkkaa tohtorin tutkinnon suorittamisen jälkeen. Eroa selittää Turun yliopiston tohtorien työllistyminen muita tohtoreita useammin yliopiston ja kunnan palvelukseen. Näillä työnantajasektoreilla toimivista tohtoreista vähintään kolme neljästä ilmoitti saaneensa lisää palkkaa tohtorin tutkinnon ansiosta. (Liitetaulukko 10)

5. Kyselyhetken työtehtävien laatu

Työn määrällisen näkökulman lisäksi tohtorikyselyllä kartoitettiin työn laadullista puolta. Kyselyhetken työtehtävien laatua selvitettiin kolmen kysymyksen avulla. Vastaajilta kysyttiin, oliko tohtorin tutkinto vaatimuksena nykyiseen työhön. Tohtoroituneilta kysyttiin myös, miten hyvin vastaaja voi hyödyntää tohtoriopinnoissaan oppimiaan asioita työssään. Lisäksi vastaajia pyydettiin arvioimaan, miten hyvin työ vastaa vaatavuustasoltaan yliopistollista koulutusta. Luvun lopussa tarkastellaan tohtoreiden palkkatasoa ja heidän tyytyväisyyttään työhön.

5.1 Oliko tohtorin tutkinto vaatimuksena nykyiseen työhön?

Noin 40 prosenttia vastaajista ilmoitti, että tohtorin tutkinto oli ollut pätevyysvaatimuksena nykyiseen työhön. Noin joka kuudes vastaaja ilmoitti tohtorin tutkinnon olleen edellytyksenä, muttei pätevyysvaatimuksena työhön. Hieman yli 40 prosenttia tohtoreista vastasi, ettei tutkinto ollut vaatimuksena nykyiseen työhön. Loput kaksi prosenttia vastaajista ei osannut sanoa, vaadittiinko nykyisessä työssä tohtorin tutkintoa. Miesten ja naisten vastausjakaumien välillä ei ole havaittavissa merkittäviä eroja.

%	Kyllä pätevyys- vaatimuksena	Kyllä, mutta ei pätevyys- vaatimuksena	Ei	En osaa sanoa	Yhteensä
Turun yliopisto (N=256)	39	17	42	2	100
Muista yliopistoista valmistuneet (N=2415)	38	14	46	2	100
Miehet (N = 97)	37	20	41	2	100
Naiset (N = 159)	40	16	43	2	100
Kauppakorkeakoulu (N = 19)	37	21	32	11	100
Humanistinen tdk (N = 30)	67	20	13	0	100
Kasvatustieteiden tdk (N = 20)	20	15	60	5	100
Lääketieteellinen tdk (N = 84)	26	17	56	1	100
Matemaattis-luonnontieteellinen tdk (N = 76)	49	18	32	1	100
Oikeustieteellinen tdk (N = 5)	20	0	80	0	100
Yhteiskuntatieteellinen tdk (N = 22)	36	14	50	0	100

TAULUKKO 18. OLIKO TOHTORIN TUTKINTO VAATIMUKSENA NYKYISEEN TYÖHÖN?

Tiedekuntakohtaisessa tarkastelussa voidaan huomata, että humanistisen tiedekunnan tohtorit ovat selvästi useimmin työllistyneet tehtäviin, joissa pätevyysvaatimuksena on ollut tohtorin tutkinto. Kasvatustieteiden ja lääketieteellisen tiedekuntien vastaajista yli puolet ilmoitti olevansa työssä, johon ei vaadittu tohtorin tutkintoa. Tässä on syytä huomioida se, että näiden tiedekuntien tohtorit työskentelivät muita tohtoreita harvemmin tutkimustehtävissä. Tutkimuksen pääasialliseksi työtehtäväkseen ilmoittaneista tohtoreista 70 prosentilla oli ollut tohtorin tutkinnon suorittaminen vaatimuksena nykyiseen työhön.

Työnantajasektoreittain tarkasteltuna yliopistolla ja valtiolla työskentelevistä tohtoreista yli puolet toimi tehtävässä, johon oli pätevyysvaatimuksena tohtorin tutkinto. Yrityksiin ja kuntasektorille työllistyneistä tohtoreista vain noin joka seitsemännen työhön oli vaadittu jatkotutkintoa. (Liitetaulukko 11)

5.2 Tohtorikoulutuksessa opittujen asioiden hyödyntäminen työssä

Turun yliopiston tohtoreista hieman yli 60 prosenttia pääsee hyödyntämään tohtoriopinnoissaan oppimiaan asioita jatkuvasti työssään. Osuus on kaksi prosenttiyksikköä pienempi kuin tohtoreilla yleisesti. Noin kolmannes Turun yliopiston vastaajista pystyi hyödyntämään oppimaansa jonkin verran. Ainoastaan kuusi prosenttia vastaajista koki, ettei tohtoriopintojen aikana opituista tiedoista ja taidoista ole kovin paljon hyötyä nykyisessä työssä. Miehet pääsevät naisia hieman useammin hyödyntämään tohtoriopinnoissaan oppimiaan asioita jatkuvasti työssään. Naiset ovat kuitenkin miehiä harvemmin työssä, jossa tohtoriopintojen aikana opituista asioista ei ole kovin paljon hyötyä.

%	Käytän oppimiani tietoja/taitoja jatkuvasti	Voin hyödyntää oppimaani jonkin verran	Oppimistani asioista ei ole kovin paljon hyötyä	Yhteensä
Turun yliopisto (N=252)	63	31	6	100
Muista yliopistoista valmistuneet (N=2407)	65	28	7	100
Miehet (N = 95)	66	26	7	100
Naiset (N = 157)	61	34	5	100
Kauppakorkeakoulu (N = 19)	74	26	0	100
Humanistinen tdk (N = 29)	79	17	3	100
Kasvatustieteiden tdk (N = 20)	60	35	5	100
Läketieteellinen tdk (N = 84)	52	41	7	100
Matemaattis-luonnontieteellinen tdk (N = 75)	65	27	7	100
Oikeustieteellinen tdk (N = 5)	40	60	0	100
Yhteiskuntatieteellinen tdk (N = 21)	71	24	5	100

TAULUKKO 19. MITEN HYVIN VOI HYÖDYNTÄÄ TOHTORIOPINNOISSA OPPIMIAAN ASIOITA NYKYISESSÄ TYÖSSÄ?

Humanistisen tiedekunnan tohtoreista lähes 80 prosenttia arvioi hyödyntävänsä oppimaansa työssään jatkuvasti. Eniten vastaajia, jotka eivät pääse hyödyntämään oppimaansa juuri lainkaan, löytyy lääketieteellisen tiedekunnan ja matemaattis-luonnontieteellisen tiedekuntien tohtoreista.

Liitetaulukosta 12 voidaan huomata, että työnantajasektori vaikuttaa merkittävästi siihen, kuinka hyvin vastaajat pääsevät hyödyntämään nykyisessä työssään tohtoriopinnoissaan oppimiaan asioita. Valtiolla ja järjestösektorilla työskentelevistä tohtoreista kaikki ilmoittivat pystyvänsä hyödyntämään tohtoriopinnoissa oppimiaan asioita työssään vähintään jossain määrin. Yliopistoissa työskentelevistä vain kaksi vastaajaa ilmoitti, ettei tohtoriopinnoissa opituista asioista ole kovin paljon hyötyä nykyisessä työssä. Heikoiten tohtoriopinnoissa oppimiaan tietoja ja taitoja pääsevät hyödyntämään kunnan palveluksessa ja yksityisellä sektorilla työskentelevät tohtorit. Heistä alle puolet ilmoitti käyttävänsä tohtoriopinnoissaan oppimiaan asioita jatkuvasti työssään.

Vastaajan pääasiallisella työtehtävällä on myös vaikutusta siihen, kuinka hyvin hän voi työssään hyödyntää tohtoriopinnoissa oppimiaan tietoja ja taitoja. Lähes kaikki tutkimuksen pääasialliseksi työtehtäväkseen ilmoittaneista tohtoreista ilmoittaa pystyvänsä hyödyntämään oppimaansa työssään vähintään jonkin verran. Myös opetus- tai kasvatustehtävissä sekä suunnittelu- tai kehitystehtävissä toimivat pääsevät hyödyntämään tohtoriopinnoissaan oppimiaan asioita säännöllisesti työssään. Johto- ja esimiestehtävissä toimivista vastaajista lähes joka viides ilmoittaa, ettei pysty hyödyntämään oppimiaan asioita työssään juuri lainkaan. Asiakastyössä/potilastyössä toimivista tohtoreista noin joka kymmenes on sitä mieltä, ettei opituista asioista ole kovin paljon hyötyä nykyisessä työssä.

Jatkotutkintoa edellyttävässä työssä toimivista noin 86 prosenttia ilmoittaa pääsevänsä hyödyntämään tohtoriopinnoissa oppimiaan asioita jatkuvasti. Vastaava osuus on 36 prosenttia tohtoroituneilla, joilla tohtorin tutkinto ei ole ollut vaatimuksena nykyiseen työhön. Toisaalta heistäkin vain joka kymmenes ilmoittaa, ettei tohtoriopinnoissa kehittyneistä tiedoista ja taidoista ole juuri mitään hyötyä työssä.

5.3 Työn ja koulutuksen vastaavuus

Noin neljä vastaajaa viidestä arvioi työn vastaavan vaatavuustasoltaan koulutustasoa hyvin. Joka kuudes näki työnsä vaatimustason olevan koulutustasoa hieman alhaisempi. Koulutustasoa selvästi matalammassa työssä tohtorit työskentelevät harvoin. Nuoret tohtorit ilmoittivat useammin työskentelevänsä koulutustaan vastaavassa työssä kuin vanhempana tohtoroituneet.

Yhteiskuntatieteellisestä ja lääketieteellisestä tiedekunnista valmistuneet tohtorit kokivat useimmin työn vastaavaan vaatavuustasoltaan koulutusta hyvin. Kasvatustieteiden ja humanistisen tiedekuntien tohtorit kokevat muita tohtoreita useammin työskentelevänsä koulutustasoaan matalammassa työssä. Näiden tiedekuntien tohtorit työskentelevät myös muita vastaajia useammin opetus- tai kasvatustehtävissä.

%	Hyvin	Hieman alhaisempi	Selvästi alhaisempi	En osaa sanoa	Yhteensä
Turun yliopisto (N = 253)	78	16	4	1	100
Muista yliopistoista valmistuneet (N = 2403)	73	19	6	2	100
Miehet (N = 96)	79	13	6	2	100
Naiset (N = 157)	78	19	3	1	100
Kauppakorkeakoulu (N = 19)	79	21	0	0	100
Humanistinen tdk (N = 29)	72	24	3	0	100
Kasvatustieteiden tdk (N = 18)	67	28	6	0	100
Lääketieteellinen tdk (N = 84)	82	13	4	1	100
Matemaattis-luonnontieteellinen tdk (N = 77)	78	13	7	3	100
Oikeustieteellinen tdk (N = 5)	60	40	0	0	100
Yhteiskuntatieteellinen tdk (N = 21)	86	10	5	0	100

TAULUKKO 20. MITEN HYVIN NYKYINEN TYÖ VASTAA VAATIVUUSTASOLTAAN YLIOPISTOLLISTA KOULUTUSTA?

Liitetaulukosta 13 havaitaan, että lähes yhdeksän kymmenestä järjestösektorilla tai yliopistossa työskentelevistä Turun yliopiston tohtoreista arvioi työn vastaavan koulutusta hyvin. Yrityksissä työskentelevistä tohtoreista taasen vain 60 prosenttia ilmoitti työn vastaavan vaatavuustasoltaan koulutusta hyvin. Pääasialliseksi työtehtäväkseen tutkimuksen ilmoittaneista tohtoreista noin 90 prosenttia näki työn vastaavan koulutustasoaan hyvin. Hallintotehtävissä toimivista vastaajista lähes joka kolmas arvioi työn vaatavuustason olevan selvästi koulutustasoa matalampi.

5.4 Palkka

Turun yliopistossa vuosina 2006-2009 tohtorin tutkinnon suorittaneiden bruttokuukausipalkan mediaani on 3500 euroa. Bruttotulojen keskiarvo on 3950 euroa ja keskihajonta 1670 euroa. Miehillä palkan keskiarvo on lähes 400 euroa kuukaudessa enemmän kuin naisilla. Bruttokuukausipalkan mediaania tarkasteltaessa naiset ansaitsevat kuitenkin hieman enemmän kuin miehet. Eroa selittää miesten kuukausipalkkojen keskihajonta (2270 euroa), joka on merkittävästi suurempi kuin naisilla (1100 euroa).

Turun yliopistosta valmistuneiden tohtoreiden mediaanikuukausipalkka on noin 200 euroa alhaisempi kuin valtakunnallisen tohtoriaineiston vastaajilla. Miestohtoreilla ero on 450 euroa ja naistohtorit ansaitsevat kuukaudessa noin 100 euroa vähemmän kuin naistohtorit yleisesti. Aineistosta voidaan kuitenkin havaita, että tohtoreiden palkkakehitys on ollut suotuisa. Valtakunnallisesti tarkasteluna vuosina 2006-2007 tohtoroituneiden bruttopalkan mediaani oli 3600 euroa vuonna 2009. Vastaavasti vuosina 2008-2009 tohtorin tutkinnon suorittaneet ansaitsivat noin 200 euroa enemmän, bruttokuukausipalkan mediaanin ollessa 3800 euroa vuonna 2011.

Ylemmän korkeakoulututkinnon Turun yliopistossa suorittaneiden bruttokuukausipalkan mediaani on 3000 euroa ja keskiarvo 3160 euroa. Verrattuna tohtoreiden ansiotasoon ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneiden bruttokuukausipalkan mediaani jää tohtoreiden mediaanipalkkaa noin 500 euroa matalammaksi. Ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneiden keskuudessa sukupuolten välinen ero on huomattavasti suurempi palkkauksen osalta kuin tohtoreilla. Viisi vuotta valmistumisen jälkeen Turun yliopistossa ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneiden miesten kuukausiansion mediaani on 3300 euroa ja naisten 2800 euroa.²⁴ Vaikuttaa siis siltä, että tohtorin tutkinnon suorittaminen nostaa erityisesti naisten ansiotasoa.

Tiedekunnittain tarkasteltuna lääketieteellisen tiedekunnan ja Turun kauppakorkeakoulun tohtorien ansiotaso on kaikkein korkein. Humanistisen ja matemaattis-luonnontieteellisen tiedekuntien vastaajien ansiotaso jää kaikkein matalimmaksi. Näiden tiedekuntien tohtoreista noin 60 prosenttia työskenteli yliopistossa.

²⁴ Vuosina 2001-2005 ylemmän korkeakoulututkinnon Turun yliopistossa suorittaneille tehty uraseurantakysely.

	Mediaani	Keskiarvo
Turun yliopisto (N=241)	3500	3950
Muista yliopistoista valmistuneet (N=2477)	3700	4070
Miehet (N = 94)	3450	4170
Naiset (N = 147)	3500	3800
Kauppakorkeakoulu (N = 19)	4200	4880
Humanistinen tdk (N = 28)	3100	3000
Kasvatustieteiden tdk (N = 20)	3500	3780
Lääketieteellinen tdk (N = 75)	4200	4450
Matemaattis-luonnontieteellinen tdk (N = 73)	3200	3330
Oikeustieteellinen tdk (N = 4)	-	-
Yhteiskuntatieteellinen tdk (N = 21)	3685	3920

TAULUKKO 21. BRUTTOKUUKAUSIPALKKA KYSELYHETKELLÄ SÄÄNNÖLLISET LISÄT, LUONTOISETUJEN VEROTUSARVOT JA YLITYÖKORVAUKSET MUKAAN LUKIEN.

Liitetaulukossa 14 tarkastellaan tohtorien bruttokuukausipalkkoja työnantajasektorin, pääasiallisen työtehtävän ja tohtoriopintojen tärkeimmän rahoitustavan mukaan. Korkein mediaanipalkka on kuntasektorilla toimivilla tohtoreilla. Kunnan palveluksessa työskentelevien tohtorien mediaanipalkka on noin 500 euroa korkeampi kuin yksityiselle sektorille työllistyneiden. Matalin ansiotaso on yliopistossa työskentelevillä tohtoreilla. Palkkojen mediaaneja tarkasteltaessa pääasiallisen työtehtävän mukaan voidaan huomata, että tutkimustehtävissä toimivat tohtorit ansaitsevat heikoiten. Korkein mediaanipalkka on johto- ja esimiestehtävissä työskentelevillä vastaajilla.

5.5 Tyytyväisyys työhön

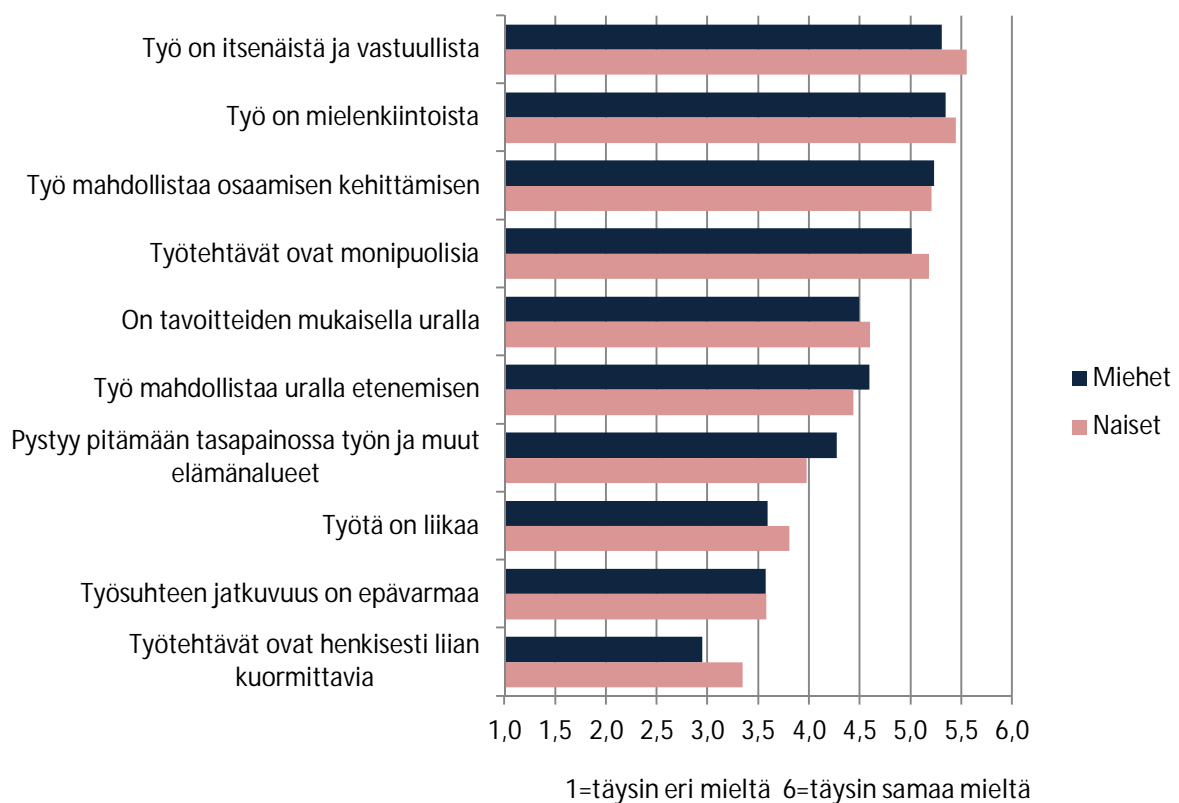
Tohtorin tutkinnon suorittaneille esitettiin työn sisältöä koskevia väittämiä, joita heitä pyydettiin arvioimaan oman työnsä perusteella.

Noin yhdeksän vastaajaa kymmenestä oli väitteistä ”Työ on mielenkiintoista” ja ”Työ on itsenäistä ja vastuullista” joko samaa mieltä tai täysin samaa mieltä. Valtaosa tohtoreista näkee, että heidän työtehtävänsä ovat monipuolisia ja työ mahdollistaa osaamisen kehittämisen. Enemmistö vastaajista arvioi, että työ mahdollistaa uralla etenemisen. Tohtoreista 40 prosenttia kokee työsuhteen jatkuvuuden epävarmana. Neljännes tohtoroituneista arvioi työtä olevan liikaa.²⁵ Joka kahdeksas tohtori kokee hankalana pitää työ ja muut elämäalueet tasapainossa. Nuorena tohtoroituneet

²⁵ Väitteistä samaa mieltä tai täysin samaa mieltä olevien osuus.

kokevat työsuhteen jatkumisen selvästi epävarmemmaksi kuin vanhempana tohtoroituneet. Nuoret tohtorit ilmoittavat silti muita tohtoreita useammin olevansa tavoitteidensa mukaisella työuralla.

Naiset näkevät miehiä useammin työnsä mielenkiintoisena ja työtehtävänsä monipuolisina. Naiset ilmoittivat myös miehiä useammin työnsä olevan itsenäistä ja vastuullista. Miehet arvioivat naisia hieman useammin, että heidän työnsä mahdollistaa uralla etenemisen. Naiset ilmoittivat miehiä useammin työn olevan henkisesti liian kuormittavaa ja kokivat miehiä useammin vaikeuksia pitää tasapainossa työ ja muut elämänalueet.

KUVIO 5. TYYTYVÄISYYS KYSELYHETKEN TYÖHÖN SUKUPUOLEN MUKAAN (KESKIARVO).

Liitetaulukossa 15 on tarkasteltu työtyytyväisyysväitteitä tiedekunnan, työnantajasektorin ja pääasiallisen työtehtävän mukaan. Humanistisesta ja matemaattis-luonnontieteellisestä tiedekunnista valmistuneet tohtorit kokivat muiden tiedekuntien tohtoreita useammin epävarmuutta työsuhteensa jatkuvuudesta. Humanistitohtorit kokivat myös muiden tiedekuntien tohtoreita useammin vaikeuksia pitää tasapainossa työ ja muut elämänalueet. Kasvatustieteen tohtorit arvioivat taasen uralla etenemismahdollisuudet heikommiksi kuin muista tiedekunnista valmistuneet tohtorit.

Valtiosektorilla työskentelevät arvioivat uralla etenemismahdollisuudet heikommiksi kuin muilla työnantajasektoreilla toimivat tohtorit. Yliopistossa tutkimustehtävissä toimivat tohtorit kokevat työsuhteensa jatkuvuuden muita selvästi epävarmemmaksi. Yksityisellä sektorilla työskentelevät arvioivat muita useammin pystyvänsä pitämään työn ja muut elämänalueet tasapainossa.

Turun yliopistosta tohtoroituneita verrattaessa valtakunnallisen tohtoriaineiston tuloksiin ei ole havaittavissa merkittäviä eroja. Turun yliopiston tohtorit arvioivat muiden yliopistojen tohtoreita hieman useammin työnsä mahdollistavan uralla etenemisen. Toisaalta he kokevat muiden yliopistojen tohtoreita useammin epävarmuutta työsuhteensa jatkuvuudesta. Tätä selittää osaltaan Turun yliopiston tohtoreiden työllistyminen muita tohtoreita useammin yliopistoon, jossa määräaikaiset työsuhteet ovat hyvin yleisiä.

6. Tohtorikoulutuksen kehittäminen

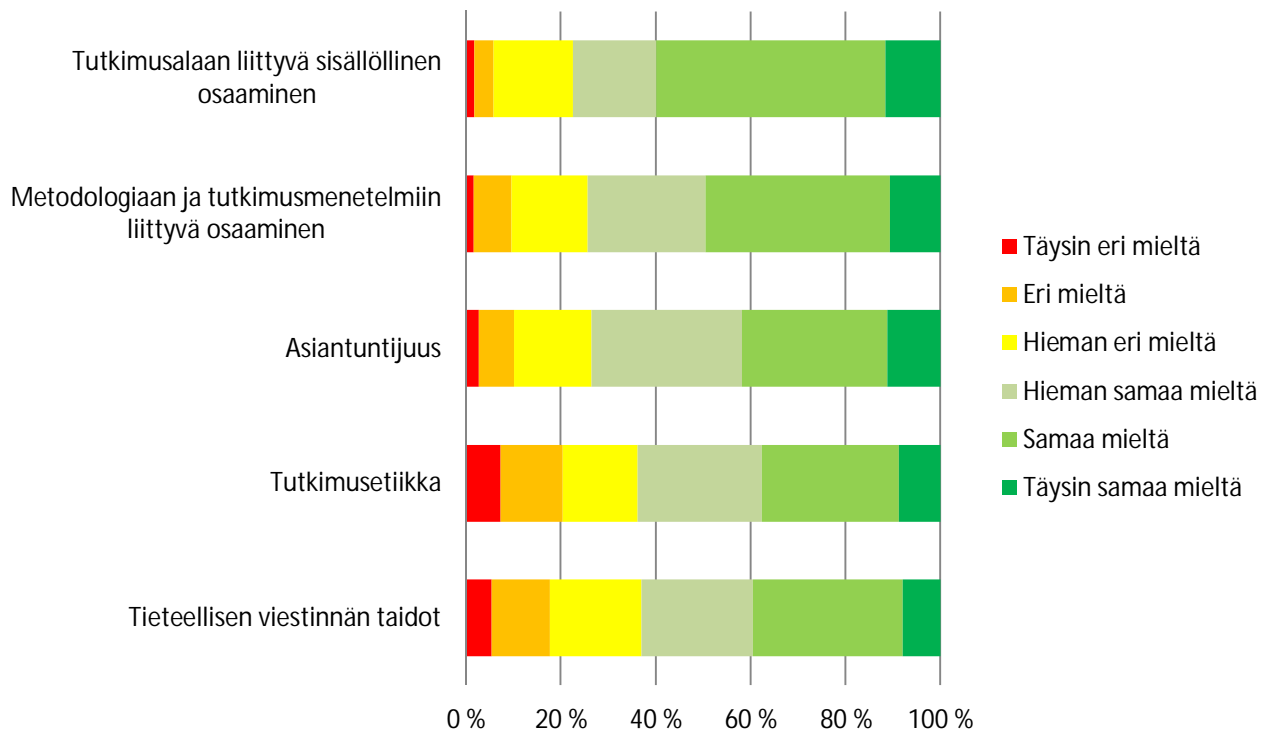
6.1 Tyytyväisyys tutkintoon

Tohtoroituneet arvioivat tutkintoa viiden väittämän perusteella. Vastaajilta kysyttiin keskityttiinkö opinnoissa riittävästi tutkimusalaan liittyvään sisällölliseen osaamiseen²⁶, metodologiaan ja tutkimusmenetelmiin liittyvään osaamiseen²⁷, asiantuntijuuteen, tutkimuseetiikkaan sekä tieteellisen viestinnän taitoihin. Liitetaulukossa 16 on nähtävissä edellä mainittujen väittämien keskiarvot sukupuolen, tiedekunnan, työnantajasektorin ja tohtoriopintojen tärkeimmän rahoitusmuodon mukaan.

60 prosenttia vastaajista ilmoitti olevansa joko samaa mieltä tai täysin samaa mieltä siitä, että tohtoriopinnoissa keskityttiin riittävästi oman tutkimusalan sisällölliseen osaamiseen. Noin puolet vastaajista totesi, että metodologiaan ja tutkimusmenetelmiin liittyvään osaamisen keskityttiin riittävästi. Vastaava osuus asiantuntijuuden kehittymisen kohdalla on hieman yli 40 prosenttia. Kohdat tutkimuseetiikka ja tieteellisen viestinnän taidot saivat tohtoreilta enemmän kritiikkiä. Noin joka viides tohtoroitunut arvioi, ettei opinnoissa keskitytty riittävästi tutkimuseetiikkaan tai tieteellisen viestinnän taitoihin. Sukupuolten vastausjakaumien osalta ei ole havaittavissa merkittäviä eroja. Miestohtorit ovat naistohtoreita hieman tyytyväisempiä tutkimusalaan liittyvän sisällöllisen osaamisen kehittymiseen.

²⁶ Tutkimusalaan liittyvää sisällöllistä osaamista on tiedusteltu vuosina 2008-2009 tohtorin tutkinnon suorittaneilta.

²⁷ Kyselylomakkeen kysymys 28 on muuttunut uudessa lomakkeessa. Vanhassa kyselylomakkeessa (vuosina 2006-2007 tohtorin tutkinnon suorittaneet) oman alan metodologista osaamista ja tutkimusmenetelmien hallintaa tiedusteltiin erillisinä kohtina. Tässä raportissa kohdat on yhdistetty kuten uudessa lomakkeessa (vuosina 2008-2009 tohtorin tutkinnon suorittaneet).

KUVIO 6. OPINNOISSA KESKITYTTIIN RIITTÄVÄSTI SEURAAVIEN ASIOIDEN KEHITTYMISEEN.

Humanistisesta ja matemaattis-luonnontieteellisestä tiedekunnista valmistuneet tohtorit kokivat useimmin, että opinnoissa keskityttiin riittävästi tutkimusalaan liittyvään sisällölliseen osaamiseen. Matemaattis-luonnontieteellisestä tiedekunnasta valmistuneet tohtorit arvioivat muita tohtoroituneita useammin, että opinnoissa keskityttiin riittävästi metodologiaan ja tutkimusmenetelmiin liittyvään osaamiseen sekä asiantuntijuuden että tieteellisen viestinnän taitojen kehittymiseen. Lääketieteellisen tiedekunnan vastaajat olivat tyytyväisimpiä tutkimusetiikan kehittymiseen tohtoriopinnoissa. Kasvatustieteen tohtorit olivat muiden tiedekuntien vastaajia selvästi tyytymättömiä metodologiaan ja tutkimusmenetelmiin liittyvän osaamisen kehittymiseen opinnoissa. Kauppakorkeakoulusta valmistuneet tohtorit arvioivat muita useammin, ettei opinnoissa keskitytty riittävästi tieteellisen viestinnän taitoihin ja tutkimusetiikkaan. Asiantuntijuuden kehittymisen osalta tyytymättömiä olivat puolestaan yhteiskuntatieteellisen tiedekunnan vastaajat.

Yksityisellä sektorilla työskentelevät tohtorit olivat kaikkien esitettyjen väitteiden kohdalla tyytyväisimpiä tutkinnon sisältöön kuin muilla työnantajasektoreilla toimivat tohtorit. Yliopistolla ja kuntasektorilla työskentelevät tohtorit olivat muita tyytymättömiä asiantuntijuuden kehittymiseen.

Tohtoroitumisväylää tarkastellessa voidaan huomata, että tutkimus- ja opetustehtävissä opintonsa rahoittaneet ovat tutkimusalaan liittyvää sisällöllistä osaamista lukuun ottamatta kaikista esitetyistä väitteistä tyytyväisempiä kuin muita rahoitusmuotoja käyttäneet tohtorit. Ansiotyöllä yliopiston ulkopuolella opintonsa rahoittaneet olivat tyytymättömmimpiä metodologiaan ja tutkimusmenetelmiin liittyvän osaamisen kehittymiseen sekä asiantuntijuuden ja tieteellisen viestinnän taitojen kehittymiseen tohtoriopinnoissa. Tutkijakouluissa opiskelleet olivat muita rahoituslähteitä käyttäneitä useammin sitä mieltä, ettei opinnoissa keskitytty riittävästi tutkimusetiikan kehittymiseen.

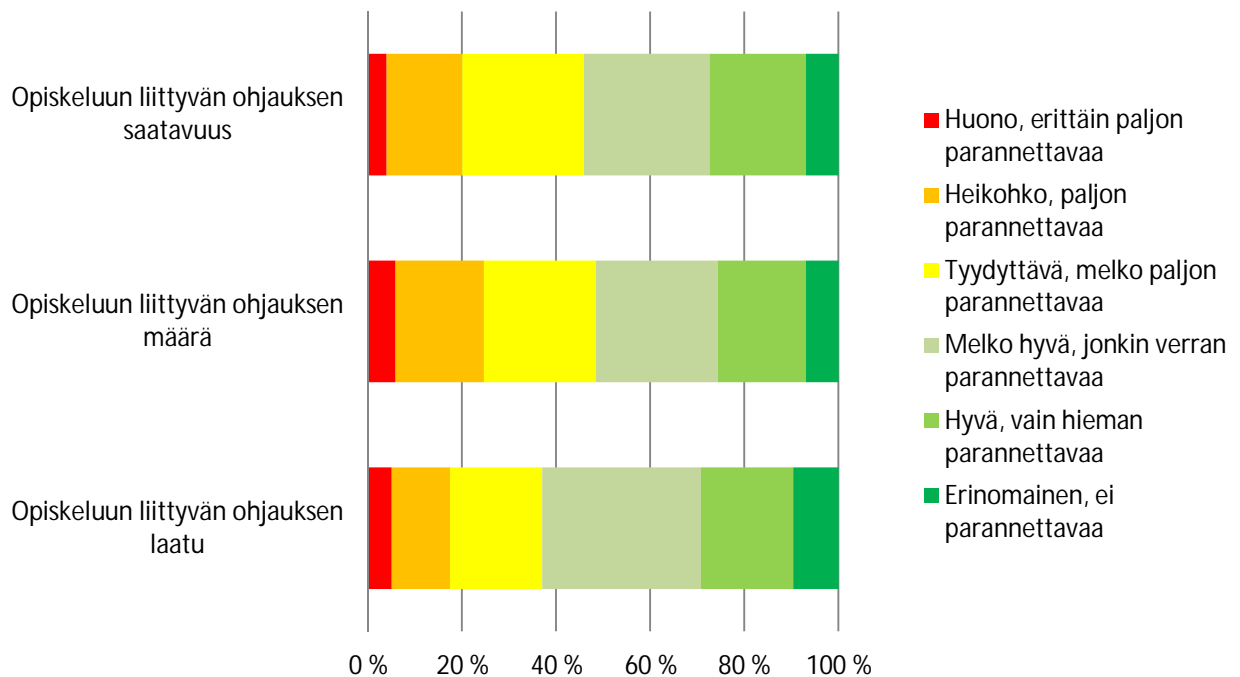
6.2 Jatko-opintojen aikainen ohjaus

Jatkokoulutuksen kehittämisen tueksi tohtorin tutkinnon suorittaneilta tiedusteltiin jatko-opinnoissa saatua ohjausta usealla eri kysymyksellä.

Tohtoroituneita pyydettiin arvioimaan opiskeluun ja väitöskirjatyöhön liittyvän ohjauksen saatavuutta, määrää ja laatua. Vastaajilta kysyttiin myös arviota ohjaajien tieteellisestä ja pedagogisesta pätevyydestä sekä vertaistuesta ja yhteisöllisyydestä. Lisäksi tohtoreilta tiedusteltiin avoimella kysymyksellä, minkälaista jatko-opintojen aikaista ohjausta he ovat pitäneet tärkeänä. Liitetaulukossa 17 on nähtävissä keskiarvot jatko-opintojen aikaisesta ohjauksesta sukupuolen, tiedekunnan, työnantajasektorin ja tohtoriopintojen tärkeimmän rahoitusmuodon mukaan.

Opiskeluun liittyvä ohjaus

Opiskeluun liittyvä ohjaus sai kritiikkiä tohtoreilta. Vain vajaa kolmannes tohtorin tutkinnon suorittaneista piti opiskeluun liittyvää ohjausta saatavuudeltaan, määrältään ja laadultaan hyvänä tai erinomaisena. Noin viidennes vastaajista ilmoitti opiskeluun liittyvän ohjauksen olleen huonoa tai heikkoa. Opiskeluun liittyvän ohjauksen suhteen miesten ja naisten vastausjakaumien välillä ei ole havaittavissa merkittäviä eroja. Naiset ovat miehiä hieman tyytymättömämpiä opiskeluun liittyvän ohjauksen saatavuuteen ja määrään.

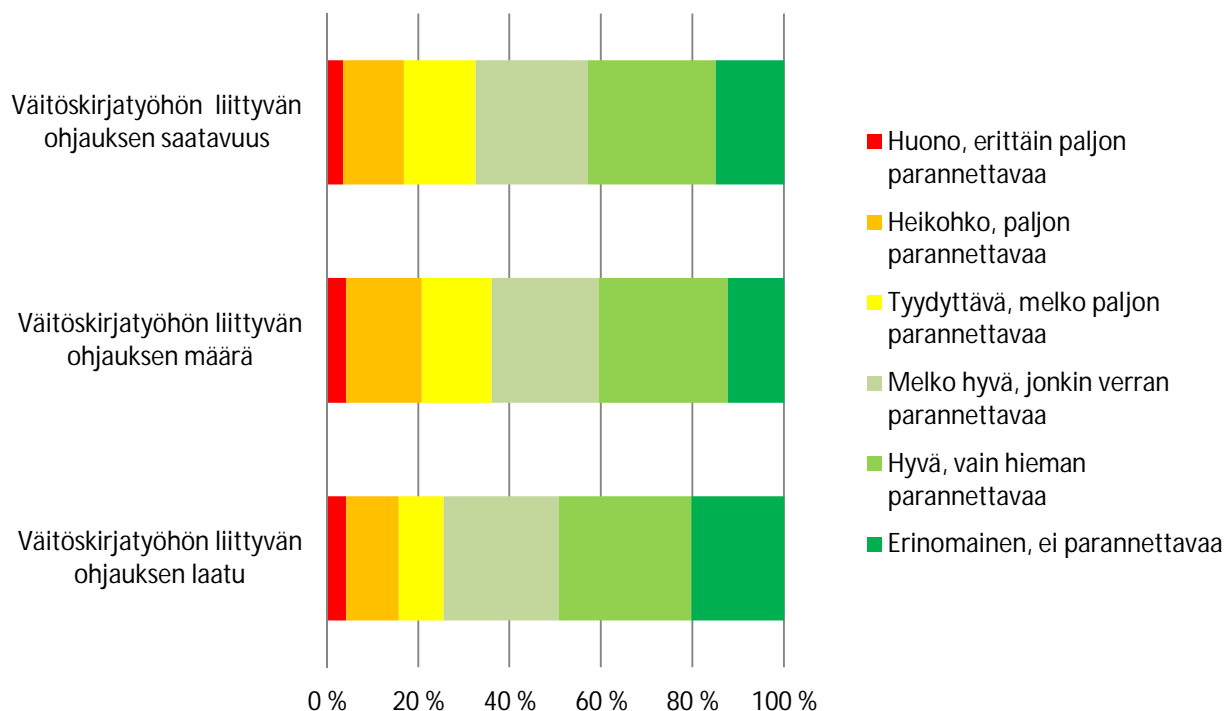

KUVIO 7. ARVIOINTI OPISKELUUN LIITTYVÄSTÄ OHJAUKSESTA.

Opiskeluun liittyvän ohjauksen saatavuuteen ovat tyytyväisimpiä kasvatustieteiden tiedekunnasta valmistuneet tohtorit. Opiskeluun liittyvän ohjauksen määrään ja laatuun ovat tyytyväisimpiä matemaattis-luonnontieteellisen tiedekunnan tohtorit. Tutkijakouluissa opiskelleet arvioivat saaneensa yhtä hyvää opiskeluun liittyvää ohjausta kuin esimerkiksi apurahatutkijana opintonsa rahoittaneet. Ansiotyöllä yliopiston ulkopuolella opintonsa rahoittaneet olivat jonkin verran tyytymättömiä opintoihin liittyvään ohjaukseen kuin muita rahoitusmuotoja käyttäneet vastaajat.

Väitöskirjatyöhön liittyvä ohjaus

Noin 40 prosenttia vastaajista piti väitöskirjatyöhön liittyvän ohjauksen saatavuutta ja määrää hyvänä tai erinomaisena. Lähes puolet vastaajista arvioi väitöskirjatyöhön liittyvän ohjauksen laadun hyväksi tai erinomaiseksi. Väitöskirjatyöhön liittyvää ohjauksen määrää piti heikkona tai huonona joka viides vastaaja.

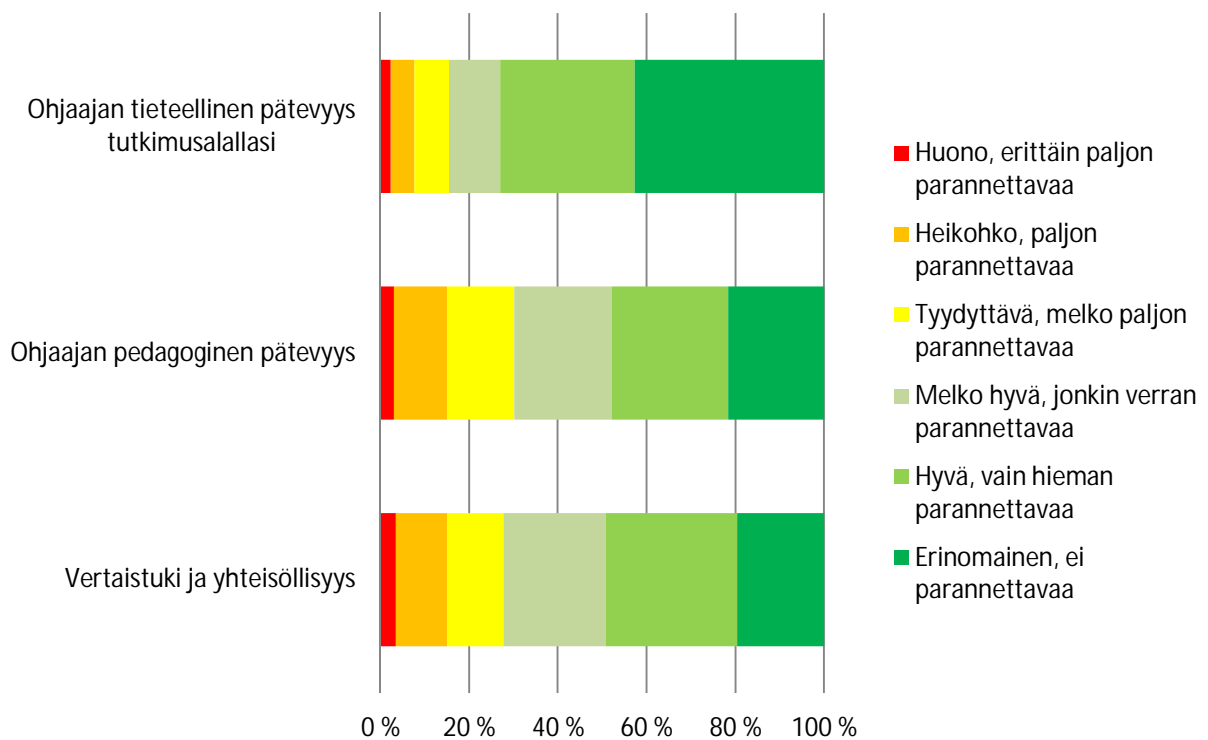
KUVIO 8. ARVIOINTI VÄITÖSKIRJAAN LIITTYVÄSTÄ OHJAUKSESTA.

Väitöskirjatyöhön liittyvän ohjauksen osalta tyytyväisimpiä ovat lääketieteellisen ja matemaattis-luonnontieteellisen tiedekuntien tohtorit. Tyytymättömiä ovat puolestaan kauppatieteiden tohtorit. Kasvatustieteen tohtorit ovat tyytymättömiä väitöskirjatyöhön liittyvän ohjauksen määrään ja laatuun.

Yksityisellä sektorilla ja järjestöissä työskentelevät tohtorit kokevat olevansa tyytyväisempiä väitöskirjatyöhön liittyvään ohjaukseen kuin yliopistoissa työskentelevät tohtorit. Projektirahoituksella opintonsa rahoittaneet ovat tyytyväisimpiä väitöskirjatyöhön liittyvän ohjauksen saatavuuteen, määrään ja laatuun. Tutkijakouluissa opiskelleet arvioivat väitöskirjatyöhön liittyvän ohjauksen saatavuuden ja määrän heikommaksi kuin muita rahoituskanavia käyttäneet.

Ohjaajan pätevyys ja vertaistuki

Tohtorit suhtautuivat ohjaajan pedagogiseen pätevyys huomattavasti kriittisemmin kuin ohjaajan tieteellisen pätevyys. Alle puolet vastanneista arvioi ohjaajan pedagogisen pätevyys olleen hyvä tai erinomainen. Vastaava osuus ohjaajan tieteellisen pätevyys kohdalla on lähes kolme neljästä vastaajasta. Naiset olivat miehiä tyytyväisempiä ohjaajan tieteellisen pätevyys. Pedagogisen pätevyys kohdalla ei ole eroa sukupuolten vastausjakaumien välillä.

KUVIO 9. ARVIOINTI OHJAUKSESTA JA VERTAISTUESTA.

Ohjaajan tieteelliseen pätevyteen tyytyväisimpiä ovat lääketieteellisen tiedekunnan tohtorit ja tyytymättömmimpiä kaupparkeakoulun ja yhteiskuntatieteellisen tiedekuntien tohtorit. Tohtoriopintojen rahoituskanavalla ei ole merkittävää vaikutusta tohtorien vastauksiin ohjaajan tieteellisen pätevyyden osalta. Ansiotyössä yliopiston ulkopuolella opintonsa rahoittaneet ovat hieman tyytymättömmimpiä ohjaajan tieteellisen pätevyyteen kuin muita rahoituslähteitä käyttäneet.

Ohjaajan pedagogiseen pätevyteen tyytyväisimpiä ovat kasvatustieteiden ja matemaattis-luonnontieteellisen tiedekuntien tohtorit. Tyytymättömmimpiä ovat puolestaan kaupparkeakoulun ja yhteiskuntatieteellisen tiedekuntien tohtorit. Tutkijakouluista valmistuneet ovat tyytymättömmimpiä ohjaajan pedagogiseen pätevyteen kuin tohtorit keskimäärin.

Vain joka viides vastaaja arvioi vertaistuen ja yhteisöllisyyden olleen erinomaista, eikä nähnyt siinä parannettavaa. Vajaa kolmasosa tohtoreista puolestaan ilmoitti vertaistuen ja yhteisöllisyyden olleen korkeintaan tyydyttävää. Vertaistukeen ja yhteisöllisyyteen tyytyväisimpiä ovat humanistisesta, lääketieteellisestä ja matemaattis-luonnontieteellisestä tiedekunnista valmistuneet tohtorit. Tyytymättömmimpiä ovat puolestaan kauppatieteiden ja kasvatustieteen tohtorit. Tohtoroitumisväylän

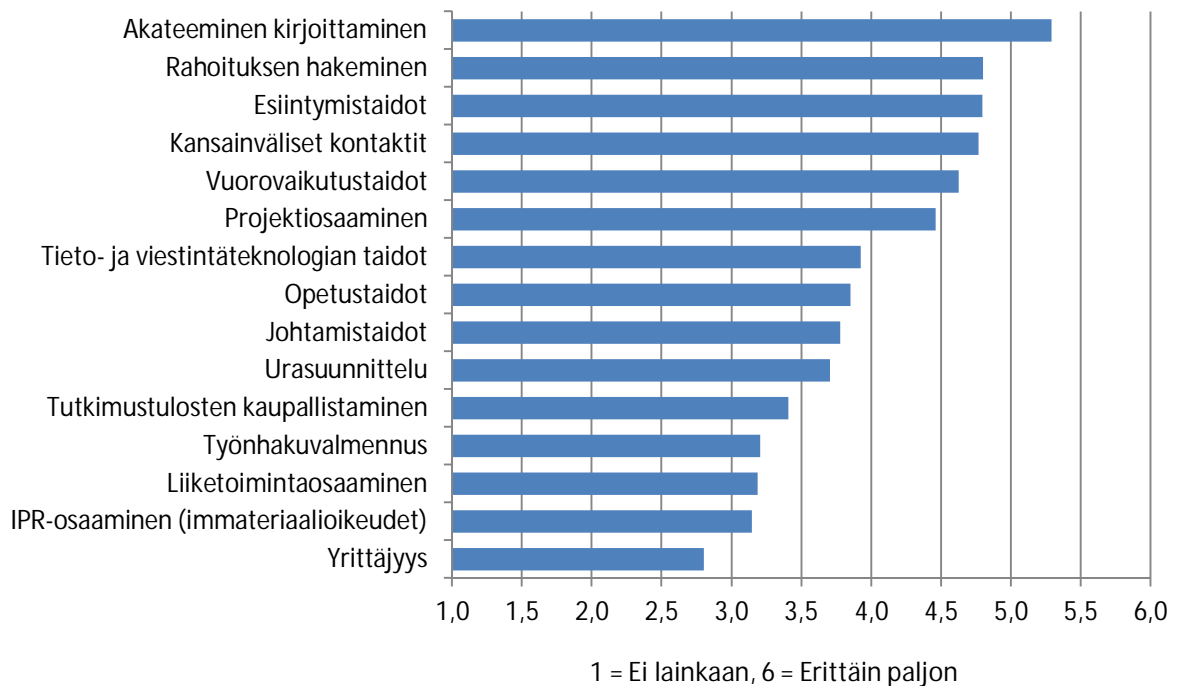
kohdalla projektirahoituksella opintonsa rahoittaneet tohtorit olivat tyytyväisimpiä jatko-opintojensa aikana saamaansa vertaistukeen ja yhteisöllisyyteen. Tyytymättömmimpiä olivat taasen tohtorit, jotka rahoittivat opintonsa ansiotyössä yliopiston ulkopuolella. Työn ohessa opintonsa suorittaneiden integroituminen akateemiseen yhteisöön voikin olla erityisen haasteellista.

Tohtoreilta kysyttiin myös sitä, minkälainen jatko-opintojen ohjaus oli tärkeää. Tähän avoimeen kysymykseen vastasi 207 tohtoria eli noin 77 prosenttia vastaajista. Vastaajat pitivät erityisen tärkeänä henkilökohtaista ohjauskeskustelua, jonka aikana oli mahdollista saada kannustusta ja palautetta sekä käytännön vinkkejä tutkimuksen tekoon. Vastauksissa nousi esille myös vertaistuki muilta jatko-opiskelijoilta ja tutkijakollegoilta. Vain yksi vastaaja ilmoitti, ettei kaivannut ohjausta lainkaan, ja muutama vastaaja kertoi, ettei ohjausta käytännössä ollut saatavissa.

6.3 Tohtoriopintojen kehittäminen

Tohtorin tutkinnon suorittaneita pyydettiin arvioimaan pitäisikö viidentoista (kuviossa 10 mainitun) taidon tai asian kehittyminen huomioida tohtorikoulutuksessa. Avoimella kysymyksellä heiltä lisäksi tiedusteltiin, millaista työelämäyhteistyötä tohtorikoulutuksen tulisi sisältää.

Tohtoroituneet näkivät tärkeimmäksi tohtorikoulutuksessa huomioitavaksi asiaksi akateemisen kirjoittamisen. Erityisen tärkeinä pidettiin myös rahoituksen hakemisen, esiintymistaitojen, kansainvälisten kontaktien, vuorovaikutustaitojen ja projektiosaamisen kehittymistä tohtoriopintojen aikana. Vastaajat näkivät yrittäjyyden vähiten tärkeimmäksi tohtorikoulutuksessa huomioitavaksi asiaksi. Liiketoimintaosaamisen kehittymiseen tulisi tohtorien mielestä kiinnittää jonkin verran huomiota. Naistohtorit katsoivat kaikkien asioiden paitsi yrittäjyyden kehittymisen tohtorikoulutuksessa tärkeämmiksi kuin miestohtorit. Naisten vastauksissa painottui miehiä selkeämmin akateemisen kirjoittamisen, rahoituksen hakemisen, projektiosaamisen sekä tieto- ja viestintäteknologian taitojen kehittymisen merkitys tohtorikoulutuksessa.

KUVIO 10. PITÄISIKÖ TOHTORIKOULUTUKSESSA HUOMIOIDA SEURAAVIEN ASIOIDEN KEHITTYMINEN?

Nuoret tohtorit pitivät kansainvälisten kontaktien, vuorovaikutustaitojen ja projektiosaamisen kehittymistä tohtorikoulutuksessa tärkeämpänä kuin muut tohtorit. Vanhempana tohtoroituneet näkevät nuoria tohtoreita useammin liiketoimintaosaamisen, yrittäjyyden, tieto- ja viestintäteknologian taitojen sekä tutkimustulosten kaupallistamisen kehittymisen tärkeinä tohtoriopinnoissa.

Liitetaulukossa 18 tohtorikoulutuksen kehittämisasian vastauksia tarkastellaan tiedekunnan, työnantajasektorin ja pääasiallisen työtehtävän suhteen. Akateeminen kirjoittaminen on kaikista tiedekunnista paitsi kasvatustieteiden tiedekunnasta valmistuneiden tohtorien mielestä tärkein asia, jonka kehittyminen tulisi huomioida tohtorikoulutuksessa. Kasvatustieteen tohtoreiden mielestä tohtorikoulutuksessa tärkeimpänä osaamisalueena pitäisi huomioida rahoituksen hakeminen. Opetustaitojen kehittymisen merkitystä korostivat vastauksissaan humanistisen tiedekunnan tohtorit. Matemaattis-luonnontieteellisen tiedekunnan tohtorit arvioivat tärkeämmäksi johtamistaitojen ja kansainvälisten kontaktien kehittymisen kuin muista tiedekunnista valmistuneet tohtorit. Lääketieteellisen tiedekunnan tohtorit pitävät erityisen tärkeänä projektiosaamisen sekä tieto- ja viestintäteknologian taitojen huomioimista tohtorikoulutuksessa. Kauppakorkeakoulusta ja matemaattis-luonnontieteellisestä tiedekunnasta valmistuneet tohtorit pitävät tärkeämpänä

liiketoimintaosaamisen ja yrittäjyyden kehittymistä kuin muut tohtorit. Humanistitohtorit arvioivat, ettei yrittäjyyden kehittymiseen tohtoriopinnoissa tarvitse kiinnittää juuri huomiota.

Yrityksiin työllistyneet tohtorit pitävät johtamistaitoja ja esiintymistaitoja tärkeämpänä kuin muille työnantajasektoreille työllistyneet tohtorit. Yrityssektorilla työskentelevät tohtorit myös korostivat enemmän liiketoimintaosaamisen ja tutkimustulosten kaupallistamisen merkitystä koulutuksen osa-alueina kuin muut tohtorit. Rahoituksen hakemisen kehittymistä taasen pitävät tärkeimpänä kuntiin ja yliopistoihin työllistyneet tohtorit.

Tohtorin tutkinnon suorittaneita pyydettiin vielä kertomaan, minkälaista työelämäyhteistyötä tohtorikoulutuksen tulisi sisältää. Noin kolmasosa vastaajista kertoi mielipiteensä tohtorikoulutukseen liittyvästä työelämäyhteistyöstä. Verkostoituminen työelämän ja erityisesti yksityisen sektorin toimijoiden kanssa nousi voimakkaasti esiin tohtoroituneiden vastauksissa. Monet vastaajat korostivat yritys yhteistyötä esimerkiksi erilaisten tutkimusprojektien kautta. Tutkijoiden vierailut yrityksissä esitettiin myös yhtenä keinona kehittää työelämäyhteistyötä. Muutama vastaaja ehdotti työharjoittelun sisällyttämistä tohtoriopintoihin.

7. Tiivistelmä

Turun yliopistosta valmistui vuosina 2006-2009 yhteensä 579 tohtoria, joista 46 prosenttia vastasi heille lähetettyyn uraseurantakyselyyn. Tässä aineistossa tohtorien iän mediaani on 35 vuotta ja keskiarvo 38 vuotta. Tohtoroitumisiän moodi on 30 vuotta. Tohtoriopintojen keston mediaani on tohtoroituneiden oman arvion mukaan ollut 6 vuotta.

Selvästi tärkeimmäksi syyksi jatko-opintojen aloittamiselle tohtorit totesivat kiinnostuksen tutkimustyötä kohtaan. Sen ilmoitti lähes 40 prosenttia vastaajista. Toiseksi tärkein motivaatiotekijä oli halu kehittyä ammatillisesti. Noin joka kymmenes tohtorin tutkinnon suorittanut ilmoitti muiden työnsaantimahdollisuuksien puutteen ajaneen tohtoriopintoihin.

Valintakriteerit jatko-opiskelijaksi valinnassa tulisi tuoda selkeämmin ja läpinäkyvämmiin esiin tohtorikoulutuksessa. Enemmistö Turun yliopiston tohtoreista ei ollut etukäteen tiennyt valintakriteereistä jatko-opiskelijaksi valinnassa. Aineistosta myös havaittiin, että valintakriteerien tietoisuudessa oli merkittäviä tiedekuntakohtaisia eroja.

Tohtoreiden jatko-opintojen rahoitus oli melko pirstaleista. Hieman yli 80 prosenttia vastaajista ilmoitti vähintään kaksi eri tohtoriopintojen rahoituslähdettä. Naiset olivat käyttäneet miehiä enemmän rahoituslähteitä jatko-opintojen rahoittamiseen. Tärkein jatko-opintojen rahoituskanava oli tutkijakoulun kautta saatu rahoitus. Viidesosa vastaajista ilmoitti tärkeimmäksi opintojensa rahoituslähteeksi apurahatutkijana työskentelyn tai rahoituksen projektin kautta. Ansiotyöllä yliopiston ulkopuolella rahoitti opintonsa 15 prosenttia tohtoreista.

Turun yliopiston tohtorit työllistyvät erittäin hyvin. Noin 2-3 vuotta tohtorin tutkinnon suorittamisen jälkeen työttömänä oli vain kolme prosenttia vastaajista. Työttömien määrän trendi vaikuttaa kuitenkin olevan hieman kasvava. Miehet olivat naisia useammin kokeneet työttömyyttä. Turun yliopiston miestohtoreiden työttömyysprosentti oli korkeampi kuin muista yliopistoista valmistuneilla miestohtoreilla. Suurimpina työllistymistä vaikeuttaneina tekijöinä vastaajat ilmoittivat heikon työmarkkinatilanteen, omien verkostojen vähyyden sekä työkokemuksen puutteen.

Turun yliopiston tohtoreista hieman alle puolet työskenteli vakituudessa kokopäivätyössä. Määräaikaisessa kokopäivätyössä toimi noin kolmasosa vastaajista. Turun yliopiston tohtorit toimivat yrittäjänä harvemmin kuin tohtorit yleisesti. Yliopistot ovat tohtorien merkittävin työllistäjä. Vastaajista 44 prosenttia ilmoitti työskentelevänsä yliopistolla. Noin neljäsosa tohtoreista on työllistynyt kuntasektorille. Yritykset työllistivät kolmanneksi eniten, niissä työskenteli noin 14

prosenttia vastaajista. Miehet työskentelevät naisia selvästi useammin yksityisellä sektorilla. Turun yliopistosta valmistuneet tohtorit työskentelevät useammin yliopistolla ja harvemmin yksityisellä sektorilla kuin muiden yliopistojen tohtorit. Tohtoreiden työllistymisen kannalta onkin merkittävää, kuinka yliopisto pystyy jatkossa työllistämään yhä kasvavan tohtoreiden määrän. Tärkeää on myös seurata sitä, miten tohtoreiden sijoittuminen yksityiselle sektorille kehittyy.

Varsinais-Suomen alue työllistää valtaosan Turun yliopistosta valmistuneista tohtoreista. Alle 31-vuotiaana tohtoroituneista peräti 75 prosenttia työskentelee Varsinais-Suomessa. Uudellemaalle on työllistynyt noin joka viides Turun yliopiston tohtori ja joka kymmenes on löytänyt töitä muualta Suomesta.

Tohtorit työllistyvät muihin kuin tutkimustehtäviin yhä useammin. Turun yliopiston tohtoreista hieman alle puolet ilmoitti pääasialliseksi työtehtäväkseen tutkimuksen. Asiakas- tai potilastyössä työskentelee 15 prosenttia vastaajista. Opetus- tai kasvatustyössä sekä johto- ja esimiestehtävissä toimii noin kymmenen prosenttia tohtoreista.

Noin 40 prosenttia tohtoreista ilmoitti olevansa työssä, johon oli ollut pätevyysvaatimuksena tohtorin tutkinto. Yrityksiin ja kuntiin työllistyneillä tohtoreilla vain joka seitsemännellä työhön oli vaadittu jatkotutkintoa. Lähes 80 prosenttia Turun yliopiston tohtoreista kuitenkin kokee työn vastaavan vaativuustasoltaan koulutusta hyvin. Tohtoriopinnoissaan oppimiaan asioita pääsee työssään jatkuvasti hyödyntämään hieman yli 60 prosenttia vastaajista.

Väitöskirjan aiheeseen kannattaa kiinnittää tohtorikoulutuksen aikana huomiota. Noin 70 prosenttia vastaajista ilmoitti nykyisen työnsä liittyvän kokonaan tai osittain väitöskirjansa teemaan tai aiheeseen. Kolme neljästä tohtorista myös koki, että väitöskirjan aihe on vahvistanut heidän asiantuntija-asemaansa työelämässä.

Turun yliopiston tohtorit ovat pääosin tyytyväisiä työhönsä. Tohtorit pitävät työtään mielenkiintoisena sekä itsenäisenä ja vastuullisena. Valtaosa heistä näkee työtehtävänsä monipuolisina ja arvioi työnsä mahdollistavan oman osaamisen kehittämisen. Lähes 60 prosenttia tohtoreista kokee, että työ mahdollistaa uralla etenemisen. Tohtoreista 40 prosenttia pitää työsuhteensa jatkuvuutta epävarmana ja neljännos vastaajista arvioi työtä olevan liikaa. Enemmistö tohtorin tutkinnon suorittaneista näkee kuitenkin olevansa tavoitteidensa mukaisella työuralla.

Valtaosa tohtoreista arvioi työmarkkina-asemansa parantuneen tohtorin tutkinnon suorittamisen jälkeen. Turun yliopiston tohtoreista hieman yli 70 prosenttia ilmoittaa saaneensa lisää palkkaa tohtorin tutkinnon suorittuaan. Merkittävä osa vastaajista on myös saanut vaativampia ja

mielekkäämpiä työtehtäviä. Noin kolmasosa tohtoroituneista ilmoitti vaihtaneensa työnantajaa tohtorin tutkinnon suorittamisen jälkeen.

Tohtorit olivat melko tyytyväisiä Turun yliopistossa saamaansa tohtorikoulutukseen. Merkittävä osa tohtoroituneista ilmoitti kuitenkin olevansa tyytymätön opiskeluun liittyvään ohjaukseen. Myös väitöskirjantyyöhön liittyvässä ohjauksessa nähtiin olevan vielä parantamisen varaa. Ohjaajan pedagogiseen pätevyYTEEN tohtorit suhtautuivat huomattavasti kriittisemmin kuin ohjaajan tieteellisen pätevyYTEEN. Lähes kolme neljästä vastaajasta arvioi ohjaajan tieteellisen pätevyYTEEN olleen hyvä tai erinomainen. Vastaava osuus ohjaajan pedagogisen pätevyYTEEN kohdalla oli alle puolet vastanneista.

Turun yliopiston tohtorit arvioivat, että jatko-opinnoissa keskityttiin riittävästi metodologiaan ja tutkimusmenetelmiin liittyvän osaamisen kehittymiseen sekä asiantuntijuuden kehittymiseen. Reilu kolmannes vastaajista arvioi kuitenkin tutkimusetiikan ja tieteellisen viestinnän taitojen kehittymisen olleen opinnoissa riittämätöntä. Tohtorin tutkinnon suorittaneet pitivät tärkeimpänä tohtorikoulutuksessa huomioitavana asiana akateemista kirjoittamista. Erityisen tärkeinä nähtiin myös rahoituksen hakemisen, esiintymistaitojen, kansainvälisten kontaktien, vuorovaikutustaitojen ja projektiosaamisen kehittyminen tohtorikoulutuksen aikana. Työelämäyhteistyötä, kuten tutkimusyhteistyötä ja tutkijavierailuja, pitäisi tohtoreiden mielestä edistää eritoten yksityisen sektorin suuntaan.

Lähteet

Haapakorpi, Arja (2008): Tohtorien varhaiset urat työmarkkinoilla ja tohtorikoulutuksen merkitys työelämässä. Aarresaaren julkaisusarja.

Opetus- ja kulttuuriministeriö (2010): Tohtoritarve 2020-luvulla. Ennakointia tohtorien työmarkkinoiden ja tutkintotarpeiden pitkän aikavälin kehityksestä. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2010:13.

Sainio, Juha (2010): Asiantuntijana työmarkkinoille. Vuosina 2006 ja 2007 tohtorin tutkinnon suorittaneiden työllistyminen ja heidän mielipiteitään tohtorikoulutuksesta. Aarresaaren julkaisusarja.

Siitonen, Mikko (2008): Tohtorit ja työelämä. Turun yliopistosta vuosina 2004 ja 2005 valmistuneiden tohtoreiden sijoittuminen työmarkkinoille. Rehtorinviraston julkaisusarja.

Tilastoja ja aineistoja

Opetushallinnon raportointipalvelu, Vipunen

Tilastokeskuksen sijoittumispalvelu

Turun yliopiston opiskelijatietojärjestelmä (OPSU)

Vuosina 2001-2005 ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneille tehtyjen uraseurantakyselyjen aineistot

Liitteet

LIITETAULUKKO 1. TUTKINNON SUORITTANEET JA VASTAUSASTE KOULUTUSALAN JA SUKUPUOLEN MUKAAN²⁸.

Ala	Miehet		Naiset	
	Valmistuneet	Vastausprosentti (%)	Valmistuneet	Vastausprosentti (%)
Humanistinen	17	53	37	62
Kasvatustieteellinen	10	60	23	65
Kauppätieteellinen	22	36	22	55
Luonnontieteellinen	92	50	71	39
Lääketieteellinen	51	27	127	39
Oikeustieteellinen	6	50	7	43
Psykologian	2	100	9	33
Teknillistieteellinen	7	29	3	100
Terveystieteiden	1	100	20	70
Yhteiskuntatieteellinen	21	62	13	38
Hammaslääketieteellinen	4	0	14	57

LIITETAULUKKO 2. TURUN YLIOPISTOSSA VUOSINA 2005-2009 TOHTORIN TUTKINNON SUORITTANEIDEN MEDIAANI-ikä KOULUTUSALOITTAIN.²⁹

Ala	Tutkintoja	Mediaani		
		Miehet	Naiset	Yhteensä
Hammaslääketieteellinen	29	37	36	36
Humanistinen	63	39	37	37
Kasvatustieteellinen	45	40	43	43
Kauppätieteellinen	52	34	37	35
Luonnontieteellinen	191	32	32	32
Lääketieteellinen	227	34	36	35
Oikeustieteellinen	18	40	37	37
Psykologian	14	31	35	35
Teknillistieteellinen	11	32	32	32
Terveystieteiden	27	42	48	48
Yhteiskuntatieteellinen	47	37	39	39
Turun yliopisto	724	34	36	35

²⁸ Valmistuneiden lukumäärät on saatu opetushallinnon raportointiportaali Vipusesta.

²⁹ Turun yliopiston tutkintotilastot.

LIITETAULUKKO 3. TURUN YLIOPISTOSSA VUOSINA 2006-2009 TOHTORIN TUTKINNON SUORITTANEIDEN OPINTOJEN KESTO KOULUTUSALOITTAIN.³⁰

Ala	Tutkintoja	Mediaani	Keskiarvo
Hammaslääketieteellinen	18	5 v 6 kk	5 v 2 kk
Humanistinen	54	7 v	7 v 1 kk
Kasvatustieteellinen	33	6 v	6 v 11 kk
Kauppatieteellinen	44	6 v 4 kk	7 v 6 kk
Luonnontieteellinen	163	5 v 6 kk	6 v
Lääketieteellinen	178	6 v	6 v 10 kk
Oikeustieteellinen	13	6 v	6 v 2 kk
Psykologian	11	5 v 6 kk	6 v
Teknillistieteellinen	10	3 v 10 kk	3 v 5 kk
Terveystieteiden	21	6 v 6 kk	7 v 6 kk
Yhteiskuntatieteellinen	34	5 v	5 v 8 kk
Turun yliopisto	579	6 v	6 v 6 kk

³⁰ Turun yliopiston opiskelijatietojärjestelmä (OPSU).

LIITETAULUKKO 4. TÄRKEIN MOTIVAATIOTEKIJÄ JATKO-OPINTOJEN SUORITTAMISEEN SUKUPUOLITTAIN JA TIEDEKUNNITTAIN.

%	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Turun yliopisto (N=264)	2	7	0	9	11	37	7	5	1	6	4	3	3	5
Muista yliopistoista valmistuneet (N=2496)	2	8	0	6	15	29	12	4	2	9	4	2	2	4
Miehet (N = 102)	1	9	0	5	8	41	9	4	2	5	3	0	6	8
Naiset (N = 162)	3	6	1	11	13	34	6	5	0	7	5	5	2	3
Kauppakorkeakoulu (N = 20)	10	5	0	0	20	30	10	5	5	0	5	5	5	0
Humanistinen tdk (N = 32)	0	0	0	3	3	66	9	6	0	6	3	0	0	3
Kasvatustieteiden tdk (N = 21)	0	0	0	10	24	24	10	0	0	10	5	5	0	14
Lääketieteellinen tdk (N = 86)	4	9	0	7	14	30	7	8	0	5	4	5	5	4
Matemaattis-luonnontieteellinen tdk (N = 77)	0	9	1	14	7	38	4	3	0	8	7	3	1	7
Oikeustieteellinen tdk (N = 6)	0	0	0	17	17	17	0	0	0	17	0	0	17	17
Yhteiskuntatieteellinen tdk (N = 22)	0	9	0	9	5	41	14	0	5	9	0	0	9	0

1	Työsaantimahdollisuuksien helpottuminen jatkotutkinnon suorittamisen ansiosta
2	Paremmen aseman saavuttaminen työelämässä jatkotutkinnon suorittamisen ansiosta
3	Paremmen palkan saaminen jatkotutkinnon ansiosta
4	Koki, ettei ollut muuta työsaantimahdollisuutta tuolloin
5	Halusi kehittyä ammatillisesti
6	Tutkimustyö kiinnosti sinällään
7	Halusi tehdä tutkimusta tietystä aiheesta
8	Halusi muodollisen pätevyyden tiettyihin tehtäviin
9	Jatkotutkinto oli tavoitteena jo perusopintojen alkaessa
10	Luonteva jatke aikaisemmille opinnoille tai työlle
11	Yliopiston laitoksen henkilökunnan kannustus
12	Työnantajan kannustus
13	Sattuma
14	Muu syy

LIITETAULUKKO 5. TYÖLLISYYSTILANNE KYSELYHETKELLÄ SUKUPUOLITTAIN JA TURUN YLIOPISTO VS. VALTAKUNNALLINEN TOHTORIAINEISTO.

Työllisyystilanne kyselyhetkellä (%)	Miehet	Naiset	Turun yliopisto	Muista yliopistoista valmistuneet
Vakituinen kokopäivätyö	47,6	44,9	46,0	49,2
Määräaikainen kokopäivätyö	38,8	28,5	32,6	30,1
Vakituinen osa-aikatyö	-	1,9	1,1	1,0
Määräaikainen osa-aikatyö	-	3,2	1,9	2,2
Yrittäjä, ammatinharj., freelancer	1,0	1,9	1,5	4,0
Apuraha-tutkija	4,9	5,1	5,0	3,8
Työtön	4,9	1,3	2,7	2,4
Päätoiminen opiskelu	-	1,3	0,8	0,3
Perhevapaa	-	11,4	6,9	4,5
Muu tilanne	2,9	0,6	1,5	2,4
Yhteensä	100	100	100	100
N	103	158	261	2495

LIITETAULUKKO 6. TYÖLLISYYSTILANNE KYSELYHETKELLÄ TIEDEKUNNITTAIN.

(%)	TuKKK	Hum. tdk	Kasv.tdk	Lääk. tdk	Mat. tdk	Oik. tdk	Yht. tdk
Vakituinen kokopäivätyö	50,0	32,3	55,0	53,7	43,0	50,0	34,8
Määräaikainen kokopäivätyö	45,0	35,5	25,0	25,6	38,0	-	39,1
Vakituinen osa-aikatyö	-	-	-	3,7	-	-	-
Määräaikainen osa-aikatyö	-	-	-	3,7	-	-	8,7
Yrittäjä, ammatinharj., freelancer	-	3,2	-	-	2,5	16,7	-
Apuraha-tutkija	-	16,1	5,0	2,4	6,3	-	-
Työtön	5,0	3,2	5,0	-	2,5	-	8,7
Päätoiminen opiskelu	-	-	-	1,2	-	16,7	-
Perhevapaa	-	9,7	10,0	8,5	6,3	16,7	-
Muu tilanne	-	0,0	-	1,2	1,3	-	8,7
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100
N	20	31	20	82	79	6	23

LIITETAULUKKO 7. PÄÄASIAALLISIN TYÖTEHTÄVÄ TIEDEKUNNITTAIN.

%	TuKKK	Hum. tdk	Kasv.tdk	Lääk. tdk	Mat. tdk	Oik. tdk	Yht. tdk
Tutkimus	47	61	35	19	57	0	57
Opetus tai kasvatus	16	29	25	10	4	20	10
Hallintotehtävät	11	0	5	4	4	0	10
Johto- ja esimiestehtävät	11	0	20	13	8	40	10
Konsultointi tai koulutus	5	3	0	2	1	0	0
Asiakastyö/ potilastyö	0	0	0	42	4	0	5
Markkinointi ja myynti	0	0	0	0	1	0	0
Suunnittelu- tai kehitystehtävät	11	3	5	7	15	0	0
Viestintä- ja mediatyö	0	3	0	1	0	0	0
Toimistotehtävät	0	0	0	0	1	0	0
Lainopillinen työ	0	0	0	0	0	40	0
Rahoituksen ja taloushallinnon tehtävät	0	0	0	0	1	0	5
Muu työn luonne	0	0	10	2	4	0	5
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100
N	19	31	20	84	76	5	21

LIITETAULUKKO 8. LIITTYKÖ NYKYINEN TYÖSI VÄITÖSKIRJAN TEEMAAN TAI AIHEESEEN? JAOTELTU TYÖNANTAJASEKTORIN JA PÄÄASIAALLISEN TYÖTEHTÄVÄN MUKAAN.

%	Kyllä, kokonaan	Kyllä osittain	Ei	Yhteensä
Yksityinen yritys (N=35)	14	26	60	100
Valtio (N=21)	14	62	24	100
Yliopisto (N=110)	17	60	24	100
Kunta (ml. ammattikorkeakoulut) (N=59)	12	63	25	100
Järjestö (N=15)	13	60	27	100
Tutkimus (N=104)	24	60	16	100
Opetus tai kasvatus (N=31)	3	77	19	100
Hallintotehtävät (N=11)	9	27	64	100
Johto- ja esimiestehtävät (N=26)	15	39	46	100
Konsultointi tai koulutus (N=5)	20	20	60	100
Asiakastyö/ potilastyö (N=38)	11	66	24	100
Suunnittelu- tai kehitystehtävät (N=21)	5	52	43	100

LIITETAULUKKO 9. KESKEISET OSAAMISALUEET NYKYISESSÄ TYÖSSÄ TYÖNANTAJASEKTORIN JA PÄÄASIALLISEN TYÖTEHTÄVÄN MUKAAN.

%	Tutkimus	Substanssi	Johtaminen ja hallinto	Opetus	Vuorovaikutus- taidot	Organisointi	Muu osaaminen
Yksityinen yritys (N=31)	32	65	23	3	26	13	13
Valtio (N=17)	59	29	12	6	24	6	6
Yliopisto (N=100)	59	35	12	21	23	11	12
Kunta (ml. ammattikorkeakoulut) (N=50)	16	58	18	8	12	8	14
Järjestö (N=13)	54	39	15	0	15	31	15
Tutkimus (N=90)	79	29	8	7	24	11	10
Opetus tai kasvatusta (N=30)	23	43	10	63	13	7	20
Hallintotehtävät (N=10)	50	20	40	0	20	20	30
Johto- ja esimiestehtävät (N=24)	21	33	63	0	29	21	17
Asiakastyö/ potilastyö (N=32)	13	97	0	6	6	0	0
Suunnittelu- tai kehitystehtävät (N=18)	33	56	6	0	22	33	11

LIITETAULUKKO 10. ONKO VÄITÖSKIRJAN AIHE VAHVISTANUT ASIAANTUNTIJA-ASEMAA TYÖELÄMÄSSÄ? JAOTELTU TYÖNANTAJASEKTORIN JA PÄÄASIALLISEN TYÖTEHTÄVÄN MUKAAN.

%	Kyllä	Jossain määrin	Ei	En osaa sanoa	Yhteensä
Yksityinen yritys (N=34)	38	21	41	0	100
Valtio (N=21)	43	48	5	5	100
Yliopisto (N=110)	41	36	15	8	100
Kunta (ml. ammattikorkeakoulut) (N=61)	30	39	28	3	100
Järjestö (N=14)	64	29	7	0	100
Tutkimus (N=104)	46	39	9	6	100
Opetus tai kasvatusta (N=31)	36	45	16	3	100
Hallintotehtävät (N=11)	18	27	46	9	100
Johto- ja esimiestehtävät (N=26)	42	31	27	0	100
Konsultointi tai koulutus (N=5)	80	20	0	0	100
Asiakastyö/ potilastyö (N=39)	21	41	33	5	100
Suunnittelu- tai kehitystehtävät (N=21)	38	24	33	5	100

LIITETAULUKKO 11. TYÖMARKKINA-ASEMAN MUUTOS TOHTORIN TUTKINNON SUORITTAMISEN JÄLKEEN TYÖNANTAJASEKTORIN JA PÄÄASIALLISEN TYÖTEHTÄVÄN SUHTEEN. (KYLLÄ – VASTAUSTEN OSUUS)

%	Lisää palkkaa	Vaativampia työtehtäviä	Mielekkäämpiä työtehtäviä	Parempi asema työpaikalla	Työpaikka uuden työnantajan palveluksessa	Parempi asema työmarkkinoilla
Yksityinen yritys (N=35)	51	54	54	40	43	49
Valtio (N=21)	67	86	76	52	43	57
Yliopisto (N=111)	80	72	58	61	25	35
Kunta (ml. ammattikorkeakoulut) (N=61)	75	43	43	54	34	57
Järjestö (N=15)	87	93	73	87	36	87
Tutkimus (N=104)	81	78	63	63	29	42
Opetus tai kasvatustyö (N=31)	68	61	61	52	45	48
Hallintotehtävät (N=11)	64	73	46	36	18	27
Johto- ja esimiestehtävät (N=27)	63	67	63	59	33	63
Konsultointi tai koulutus (N=5)	40	80	100	100	60	60
Asiakastyö/ potilastyö (N=39)	80	21	21	44	18	51
Suunnittelu- tai kehitystehtävät (N=21)	67	71	62	50	52	62

LIITETAULUKKO 12. OLIKO TOHTORIN TUTKINTO VAATIMUKSENA NYKYISEEN TYÖHÖN? JAOTELTU TYÖNANTAJASEKTORIN JA PÄÄASIALLISEN TYÖTEHTÄVÄN MUKAAN.

%	Kyllä pätevyysvaatimuksena	Kyllä, mutta ei pätevyysvaatimuksena	Ei	En osaa sanoa	Yhteensä
Yksityinen yritys (N=35)	14	17	69	0	100
Valtio (N=21)	52	5	43	0	100
Yliopisto (N=111)	59	22	17	3	100
Kunta (ml. ammattikorkeakoulut) (N=61)	13	15	72	0	100
Järjestö (N=15)	47	20	33	0	100
Tutkimus (N=105)	71	11	15	3	100
Opetus tai kasvatustyö (N=31)	42	16	42	0	100
Hallintotehtävät (N=11)	9	46	46	0	100
Johto- ja esimiestehtävät (N=27)	19	19	63	0	100
Konsultointi tai koulutus (N=5)	20	20	60	0	100
Asiakastyö/ potilastyö (N=39)	5	13	82	0	100
Suunnittelu- tai kehitystehtävät (N=21)	10	43	43	5	100

LIITETAULUKKO 13. MITEN HYVIN VOI HYÖDYNTÄÄ TOHTORIOPINNOISSA OPPIMIAAN ASIOITA NYKYISESSÄ TYÖSSÄ? JAOTELTU TYÖNANTAJASEKTORIN JA PÄÄASIAALLISEN TYÖTEHTÄVÄN MUKAAN.

%	Käytän oppimiani tietoja/taitoja jatkuvasti	Voin hyödyntää oppimaani jonkin verran	Oppimistani asioista ei ole kovin paljon hyötyä	Yhteensä
Yksityinen yritys (N=34)	41	47	12	100
Valtio (N=21)	62	38	0	100
Yliopisto (N=109)	85	22	2	100
Kunta (ml. ammattikorkeakoulut) (N=61)	43	46	11	100
Järjestö (N=15)	80	20	0	100
Tutkimus (N=103)	88	11	1	100
Opetus tai kasvatustyö (N=31)	61	36	3	100
Hallintotehtävät (N=11)	27	64	9	100
Johto- ja esimiestehtävät (N=27)	37	44	19	100
Konsultointi tai koulutus (N=5)	60	40	0	100
Asiakastyö/ potilastyö (N=39)	39	51	10	100
Suunnittelu- tai kehitystehtävät (N=21)	62	38	0	100

LIITETAULUKKO 14. MITEN HYVIN NYKYINEN TYÖ VASTAA VAATIVUUSTASOLTAAN YLIOPISTOLLISTA KOULUTUSTA? JAOTELTU TYÖNANTAJASEKTORIN JA PÄÄASIAALLISEN TYÖTEHTÄVÄN MUKAAN.

%	Hyvin	Hieman alhaisempi	Selvästi alhaisempi	En osaa sanoa	Yhteensä
Yksityinen yritys (N=35)	60	29	11	0	100
Valtio (N=21)	81	19	0	0	100
Yliopisto (N=111)	86	11	3	1	100
Kunta (ml. ammattikorkeakoulut) (N=60)	75	17	7	2	100
Järjestö (N=15)	93	7	0	0	100
Tutkimus (N=104)	91	7	2	0	100
Opetus tai kasvatustyö (N=31)	65	32	3	0	100
Hallintotehtävät (N=11)	46	27	27	0	100
Johto- ja esimiestehtävät (N=26)	73	23	4	0	100
Konsultointi tai koulutus (N=5)	100	0	0	0	100
Asiakastyö/ potilastyö (N=39)	80	15	3	3	100
Suunnittelu- tai kehitystehtävät (N=21)	76	14	5	5	100

LIITETAULUKKO 15. BRUTTOPALKKA TYÖNANTAJASEKTORIN, PÄÄASIAALLISEN TYÖTEHTÄVÄN JA TOHTORIOPINTOJEN TÄRKEIMMÄN RAHOITUSMUODON MUKAAN KYSELYHETKELLÄ SÄÄNNÖLLISET LISÄT MUKAAN LUKIEN.

	Mediaani	Keskiarvo
Yksityinen yritys (N=35)	4000	4510
Valtio (N=21)	3600	3890
Yliopisto (N=105)	3230	3280
Kunta (ml. ammattikorkeakoulut) (N=56)	4500	4660
Järjestö (N=15)	3700	4080
Tutkimus (N=100)	3300	3320
Opetus tai kasvatusta (N=29)	3600	3730
Hallintotehtävät (N=11)	3500	3670
Johto- ja esimiestehtävät (N=25)	4860	5160
Konsultointi tai koulutus (N=5)	5100	5840
Asiakastyö/ potilastyö (N=36)	4490	4750
Suunnittelu- tai kehitystehtävät (N=20)	3780	3990
Rahoitus tutkijakoulun kautta (N = 56)	3300	3455
Tutkimus- ja opetustehtävissä (N = 37)	3600	3965
Ansiotyössä yliopiston ulkopuolella (N = 33)	4500	5111
Rahoitus projektin kautta (N = 45)	3400	3512
Apurahatutkija (N = 47)	3500	3780
Muu (N = 11)	3685	4682

LIITETAULUKKO 16. TYÖTYTYVÄISYYS SUKUPUOLEN, TIEDEKUNNAN, TYÖNANTAJASEKTORIN JA PÄÄASIALLISEN TYÖTEHTÄVÄN MUKAAN (1= TÄYSIN ERI MIELTÄ, 6=TÄYSIN SAMAA MIELTÄ).

Keskiarvo	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Turun yliopisto (N=254)	5,4	4,5	5,2	5,1	5,5	3,2	3,7	3,6	4,1	4,6
Muista yliopistoista valmistuneet (N=2398)	5,3	4,3	5,1	5,0	5,4	3,1	3,6	3,3	4,1	4,5
Miehet (N = 96)	5,3	4,6	5,2	5,0	5,3	2,9	3,6	3,6	4,3	4,5
Naiset (N = 158)	5,4	4,4	5,2	5,2	5,6	3,3	3,8	3,6	4,0	4,6
Kauppakorkeakoulu (N = 19)	5,3	4,2	5,4	4,9	5,4	3,2	3,8	3,4	4,1	4,6
Humanistinen tdk (N = 30)	5,5	4,7	5,2	5,1	5,6	3,5	3,9	4,3	3,5	4,8
Kasvatustieteiden tdk (N = 20)	5,5	3,9	5,3	5,3	5,5	3,3	3,5	3,7	4,4	4,6
Lääketehteilinen tdk (N = 84)	5,5	4,6	5,2	5,2	5,6	3,2	3,8	2,9	4,2	4,6
Matemaattis-luonnontieteellinen tdk (N = 76)	5,3	4,5	5,2	5,1	5,3	3,2	3,7	4,1	4,1	4,4
Oikeustieteellinen tdk (N = 5)	5,6	5,4	5,2	5,6	6,0	2,4	4,2	2,0	4,0	5,2
Yhteiskuntatieteellinen tdk (N = 20)	5,4	4,4	5,2	4,8	5,3	2,8	3,4	3,9	4,2	4,6
Yksityinen yritys (N=35)	5,3	4,6	5,2	5,1	5,4	2,9	3,4	2,6	4,6	4,4
Valtio (N=21)	5,5	4,0	5,0	5,0	5,5	3,2	4,0	3,1	3,8	4,7
Yliopisto (N=111)	5,3	4,4	5,3	5,0	5,4	3,3	3,7	4,6	4,0	4,4
Kunta (ml. ammattikorkeakoulut) (N=61)	5,4	4,8	5,2	5,3	5,4	3,3	3,8	2,7	4,2	4,5
Järjestö (N=15)	5,7	4,8	5,5	5,3	5,8	3,2	3,7	2,9	3,8	5,5
Tutkimus (N=104)	5,4	4,5	5,3	4,9	5,5	3,1	3,6	4,6	4,0	4,6
Opetus tai kasvatustieteet (N=31)	5,2	4,4	5,0	5,1	5,3	3,5	4,0	3,4	3,9	4,4
Hallintotehtävät (N=11)	4,8	3,4	4,5	4,8	5,0	3,1	3,5	3,5	4,0	3,4
Johto- ja esimiestehtävät (N=27)	5,5	4,6	5,2	5,6	5,5	3,4	4,3	2,1	3,9	4,6
Konsultointi tai koulutus (N=5)	5,4	5,0	5,4	5,4	6,0	2,4	3,8	2,4	4,4	4,8
Asiakastyö/ potilastyö (N=39)	5,6	4,9	5,4	5,3	5,6	3,3	3,6	2,7	4,4	4,9
Suunnittelu- tai kehitystehtävät (N=21)	5,4	4,7	5,3	5,3	5,4	3,1	3,9	3,1	4,3	4,7

- 1 Työ on mielenkiintoista
- 2 Työ mahdollistaa uralla etenemisen
- 3 Työ mahdollistaa osaamisen kehittämisen
- 4 Työtehtävät ovat monipuolisia
- 5 Työ on itsenäistä ja vastuullista
- 6 Työtehtävät ovat henkisesti liian kuormittavia
- 7 Työtä on liikaa
- 8 Työsuhteen jatkuvuus on epävarmaa
- 9 Pystyy pitämään tasapainossa työn ja muut elämäalueet
- 10 On tavoitteiden mukaisella uralla

LIITETAULUKKO 17. OPINNOISSA KESKITYTTIIN RIITTÄVÄSTI SEURAAVIIN ASIOIHIN SUKUPUOLEN, TIEDEKUNNAN, TYÖNANTAJASEKTORIN JA TOHTORIOPINTOJEN TÄRKEIMMÄN RAHOITUSMUODON MUKAAN (1= TÄYSIN ERI MIELTÄ, 6=TÄYSIN SAMAA MIELTÄ).

Keskiarvo	Tutkimusalaan liittyvä sisällöllinen osaaminen ³¹	Metodologiaan ja tutkimusmenetelmiin liittyvä osaaminen ³²	Asiantuntijuus	Tutkimusetiikka	Tieteellisen viestinnän taidot
Turun yliopisto (N=260)	4,4	4,2	4,1	3,8	3,9
Muista yliopistoista valmistuneet (N=2500)	4,5	4,2	4,3	3,9	3,9
Miehet (N = 100)	4,6	4,2	4,1	3,7	3,9
Naiset (N = 160)	4,3	4,2	4,1	3,9	3,9
Kauppakorkeakoulu (N = 19)	3,9	4,1	3,8	3,1	3,2
Humanistinen tdk (N = 31)	4,7	4,2	4,1	3,7	3,8
Kasvatustieteiden tdk (N = 20)	4,0	3,4	3,9	3,3	3,3
Lääketieteellinen tdk (N = 84)	4,4	4,4	4,2	4,3	4,0
Matemaattis-luonnontieteellinen tdk (N = 78)	4,7	4,5	4,3	3,9	4,2
Oikeustieteellinen tdk (N = 6)	4,5	4,2	4,5	3,5	3,5
Yhteiskuntatieteellinen tdk (N = 22)	3,9	3,7	3,6	3,4	3,5
Yksityinen yritys (N=35)	4,6	4,6	4,6	4,0	4,2
Valtio (N=21)	4,0	4,3	4,3	3,6	3,8
Yliopisto (N=110)	4,5	4,1	4,0	3,7	4,0
Kunta (ml. ammattikorkeakoulut) (N=60)	4,0	4,3	4,1	4,1	3,7
Järjestö (N=16)	4,6	4,4	4,4	4,0	3,6
Rahoitus tutkijakoulun kautta (N = 64)	4,4	4,1	4,0	3,5	3,7
Tutkimus- ja opetustehtävissä (N = 46)	4,5	4,5	4,5	4,2	4,2
Ansioyössä yliopiston ulkopuolella (N = 39)	4,2	4,0	3,7	3,7	3,5
Rahoitus projektiin kautta (N = 49)	4,7	4,3	4,1	3,9	4,2
Apurahatutkija (N = 50)	4,1	4,3	4,2	4,0	3,8
Muu (N = 10)	4,1	4,5	4,3	4,1	3,8

³¹ Kysytty vain vuosina 2008-2009 tohtorin tutkinnon suorittaneilta.

³² Vanhassa kyselylomakkeessa (vuosina 2006-2007 tohtorin tutkinnon suorittaneet) oman alan metodologista osaamista ja tutkimusmenetelmien hallintaa tiedusteltiin erillisinä kohtina. Tässä raportissa kohdat on yhdistetty kuten uudessa lomakkeessa (vuosina 2008-2009 tohtorin tutkinnon suorittaneet).

LIITETAULUKKO 18. JATKO-OPINTOJEN AIKANA SAATU OHJAUS SUKUPUOLEN, TIEDEKUNNAN, TYÖNANTAJASEKTORIN JA TOHTORIOPIINTOJEN TÄRKEIMMÄN RAHOITUSMUODON MUKAAN (1 = HUONO, ERITTÄIN PALJON PARANNETTAVAA, 6 = ERINOMAINEN, EI PARANNETTAVAA).

Keskiarvo	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Turun yliopisto (N=260)	3,6	3,5	3,8	4,0	3,9	4,2	4,9	4,2	4,2
Muista yliopistoista valmistuneet (N=2500)	3,7	3,6	3,8	4,1	4,0	4,2	4,8	4,2	4,1
Miehet (N = 101)	3,8	3,7	3,8	4,1	3,9	4,2	4,7	4,2	4,2
Naiset (N = 159)	3,6	3,4	3,8	4,0	3,9	4,3	5,1	4,2	4,3
Kauppakorkeakoulu (N = 19)	3,6	3,4	3,4	3,4	3,2	3,7	4,3	3,3	3,9
Humanistinen tdk (N = 30)	3,6	3,3	3,7	3,8	3,5	4,2	4,9	4,3	4,4
Kasvatustieteiden tdk (N = 21)	3,9	3,4	3,7	3,7	3,5	3,8	4,7	4,4	3,9
Lääketieteellinen tdk (N = 83)	3,6	3,5	3,8	4,1	4,0	4,3	5,1	4,2	4,3
Matemaattis-luonnontieteellinen tdk (N = 76)	3,7	3,7	4,0	4,4	4,3	4,5	5,0	4,4	4,3
Oikeustieteellinen tdk (N = 6)	4,0	4,0	4,0	4,7	4,3	4,5	5,3	5,2	4,0
Yhteiskuntatieteellinen tdk (N = 22)	3,3	3,5	3,7	3,7	3,8	4,0	4,3	4,0	4,1
Yksityinen yritys (N=35)	3,9	3,8	4,0	4,4	4,2	4,5	4,9	4,2	4,1
Valtio (N=21)	3,3	3,4	3,8	3,7	3,9	4,1	4,6	4,0	4,2
Yliopisto (N=110)	3,6	3,6	3,8	4,0	3,9	4,3	4,9	4,3	4,3
Kunta (ml. ammattikorkeakoulut) (N=60)	3,7	3,5	3,8	4,0	3,9	4,0	5,0	4,2	4,3
Järjestö (N=16)	3,8	3,6	4,0	4,5	4,3	4,8	5,2	4,8	4,3
Rahoitus tutkijakoulun kautta (N = 64)	3,6	3,5	3,8	3,8	3,6	4,1	4,8	3,9	4,2
Tutkimus- ja opetustehtävissä (N = 46)	3,7	3,7	3,7	4,1	4,0	4,3	5,0	4,1	4,3
Ansioyössä yliopiston ulkopuolella (N = 39)	3,5	3,2	3,5	3,8	3,6	3,9	4,6	4,3	3,9
Rahoitus projektin kautta (N = 49)	3,8	3,7	4,0	4,4	4,3	4,5	5,0	4,5	4,5
Apurahatutkija (N = 50)	3,6	3,5	3,8	4,1	3,9	4,3	5,0	4,3	4,1
Muu (N = 12)	4,0	4,0	4,5	4,8	4,5	4,9	4,8	4,6	3,9

- 1 Opiskeluun liittyvän ohjauksen saatavuus
- 2 Opiskeluun liittyvän ohjauksen määrä
- 3 Opiskeluun liittyvän ohjauksen laatu
- 4 Väitöskirjatyöhön liittyvän ohjauksen saatavuus
- 5 Väitöskirjatyöhön liittyvän ohjauksen määrä
- 6 Väitöskirjatyöhön liittyvän ohjauksen laatu
- 7 Ohjaajan tieteellinen pätevyys tutkimusalallasi
- 8 Ohjaajan pedagoginen pätevyys
- 9 Vertaistuki ja yhteisöllisyys

LIITETAULUKKO 19. PITÄISIKÖ TOHTORIKOULUTUKSESSA HUOMIOIDA SEURAAVIEN ASIOIDEN KEHITTYMINEN? TIEDOT JAOTELTU SUKUPUOLEN, TIEDEKUNNAN, TYÖNANTAJASEKTORIN JA TOHTORIOPIINTOJEN TÄRKEIMMÄN RAHOITUSMUODON MUKAAN (1 = EI LAINKAAN, 6 = ERITTÄIN PALJON).

Keskiarvo	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Turun yliopisto (N=260)	3,8	3,8	4,8	4,6	4,8	5,3	4,8	4,5	3,2	3,1	2,8	3,7	3,2	3,9	3,4
Muista yliopistoista valmistuneet (N=2470)	3,7	3,7	4,7	4,6	4,7	5,3	4,6	4,4	3,2	3,2	2,9	3,7	3,2	3,8	3,4
Miehet (N = 99)	3,8	3,7	4,7	4,4	4,6	5,0	4,4	4,0	3,0	3,0	2,8	3,5	3,0	3,5	3,3
Naiset (N = 161)	3,9	3,9	4,8	4,8	4,9	5,5	5,0	4,7	3,3	3,2	2,8	3,8	3,3	4,2	3,5
Kauppakorkeakoulu (N = 19)	3,9	3,3	4,6	4,6	4,8	5,2	4,4	4,3	3,5	3,0	2,9	3,6	2,8	3,7	3,7
Humanistinen tdk (N = 30)	4,2	3,3	4,8	4,7	4,6	5,5	4,9	4,4	2,6	2,9	2,2	3,6	3,1	3,8	3,0
Kasvatustieteiden tdk (N = 21)	3,9	3,9	4,5	4,6	4,6	5,1	5,2	4,4	3,0	3,1	2,5	3,6	3,5	3,7	3,2
Lääketieteellinen tdk (N = 84)	3,8	3,8	4,7	4,6	4,9	5,5	5,0	4,7	3,3	3,3	2,7	3,6	3,0	4,2	3,4
Matemaattis-luonnontieteellinen tdk (N = 76)	3,8	4,2	4,9	4,8	4,8	5,1	4,6	4,5	3,5	3,3	3,2	4,0	3,4	3,9	3,6
Oikeustieteellinen tdk (N = 6)	4,5	4,0	5,2	4,7	5,2	5,7	4,5	3,8	3,3	3,3	3,0	3,7	3,7	3,7	3,7
Yhteiskuntatieteellinen tdk (N = 20)	3,5	3,2	4,6	4,3	4,3	5,1	4,5	3,9	2,6	2,5	2,7	3,6	3,1	3,8	3,2
Yksityinen yritys (N=35)	3,8	4,1	4,9	4,8	5,1	5,0	4,1	4,8	3,9	3,6	3,3	4,1	3,4	3,9	3,9
Valtio (N=21)	3,9	3,9	4,6	4,7	4,7	5,5	4,6	4,5	3,5	3,4	3,0	4,0	3,5	3,8	3,8
Yliopisto (N=110)	3,9	3,7	4,8	4,7	4,8	5,3	4,9	4,3	2,8	3,0	2,7	3,8	3,3	3,9	3,2
Kunta (ml. ammattikorkeakoulut) (N=60)	3,8	3,6	4,7	4,5	4,8	5,5	5,1	4,6	3,2	3,1	2,5	3,2	2,7	4,0	3,3
Järjestö (N=15)	3,5	3,4	4,5	4,5	4,5	5,3	4,8	4,1	2,9	2,7	2,1	3,1	3,0	3,7	2,9
Rahoitus tutkijakoulun kautta (N=64)	3,8	3,6	4,9	4,7	4,8	5,2	4,7	4,5	2,8	2,9	2,4	3,7	3,1	3,6	3,1
Tutkimus- ja opetustehtävissä (N=46)	3,8	3,9	4,8	4,6	4,7	5,3	4,7	4,5	3,5	3,4	2,8	3,7	3,2	4,1	3,7
Ansiotyössä yliopiston ulkopuolella (N=38)	3,8	3,8	4,4	4,3	4,5	4,9	4,4	4,1	3,2	2,9	2,8	3,3	2,9	4,0	3,3
Rahoitus projektin kautta (N=49)	4,2	4,0	4,8	4,8	5,0	5,4	4,9	4,6	3,3	3,3	3,0	4,0	3,5	3,9	3,6
Apurahatutkija (N=50)	3,6	3,6	4,8	4,6	4,8	5,5	5,2	4,5	3,1	3,1	2,7	3,5	3,1	4,0	3,2
Muu (N=12)	4,1	4,1	5,0	5,1	5,0	5,5	4,8	4,4	3,6	3,9	3,9	4,3	4,0	4,3	4,6

1	Opetustaidot
2	Johtamistaidot
3	Kansainväliset kontaktit
4	Vuorovaikutustaidot
5	Esiintymistaidot
6	Akateeminen kirjoittaminen
7	Rahoituksen hakeminen
8	Projektiosaaminen
9	Liiketoimintaosaaminen
10	IPR-osaaminen (immateriaalioikeudet)
11	Yrittäjyys
12	Urasuunnittelu
13	Työnhakuvalmennus
14	Tieto- ja viestintäteknologian taidot
15	Tutkimustulosten kaupallistaminen

LIITETAULUKKO 20. AMMATTI-, TEHTÄVÄ- TAI VIRKANIMIKKEET TIEDEKUNNITTAIN.

Humanistinen tiedekunta	
Ammattinimike	n
apurahatutkija	2
archaeological technician	1
asiantuntija, konsultti	1
assistentti	1
erikoissuunnittelija	1
erikoistutkija	1
lehtori	5
päätoiminen tuntiopettaja	2
post doc - tutkija	1
toimittaja	1
tutkija	3
tutkijatohtori	8
yliopisto-opettaja	1
yliopiston lehtori	1
Kasvatustieteiden tiedekunta	
Ammattinimike	n
erikoistutkija	1
erityisopetuksen lehtori	1
koordinaattori	1
lehtori	1
lukion rehtori	1
luokanopettaja	1
päätoiminen tuntiopettaja	1
post doctoral researcher	1
pt tuntiopettaja / vakinainen	1
rehtori	1
senior advisor	1
sivistystoimenjohtaja	1
suunnittelija	1
tutkija	3
tutkijatohtori	1
tutkimus- ja kehityspäällikkö	1
yliopiston lehtori	1
Kauppakorkeakoulu	
Ammattinimike	n
erikoistutkija	2
finanssimatemaatikko	1

hallintojohtaja	1
henkilöstöjohtaja	1
johtaja	1
ma. yliassistentti	2
päätoiminen tuntiopettaja	1
process owner	1
senior advisor, partner	1
tiimipäällikkö, erikoistutkija	1
tutkijatohtori	3
tutkimuskoordinaattori	1
vanhempi tutkija	1
yliassistentti	1
yliopettaja	1
Läketieteellinen tiedekunta	
Ammattinimike	n
apulaisyli fyysikko	1
apulaisylilääkäri	2
erikoislääkäri	9
erikoistutkija	4
erikoistutkija, dosentti	1
erikoistuva lääkäri	12
erityisasiantuntija	1
hammaslääkäri	1
johtava ylilääkäri	1
kardiologiaan erikoistuva lääkäri	1
kehityspäällikkö	1
kehitysvammapiirin johtaja	1
klininen opettaja	2
koulutusjohtaja	2
koulutus päällikkö	1
koulutusylilääkäri	1
lääkäri	2
lääkäritoimittaja	1
lääketurvapäällikkö	1
lehtori	2
mielenterveytyön palvelupäällikkö	1
osastonhoitaja, projektipäällikkö	1
päätoimittaja	1
post doc -tutkija	1
psychotherapist	1
research scientist	1
researcher	1
senior researcher	1

t&k johtaja	1
terveyskeskushammaslääkäri	1
terveyskeskushammaslääkäri/yliassistentti	1
terveyskeskuslääkäri	4
tuntiopettaja	1
tutkija	5
tutkija ja tutkimusassistentti	1
tutkija, phd	1
tutkija/yliopettaja	1
tutkijatohtori	2
tutkimusassistentti	1
tutkimusjohtaja	1
tutkimuskoordinaattori	1
tutkintovastaava lehtori	1
vanhempi konsultti	1
vs. kliininen opettaja, erikoislääkäri	1
ylilääkäri	1
yliopettaja	1
Matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta	
Ammattinimike	n
amanuenssi	1
amanuenssi/korkeakoulusihteeri	1
apulaisprofessori	1
apurahatutkija	2
apurahatutkija, post-doc tutkija	1
asiantuntija	1
assistentti	3
ceo	1
erikoistutkija	11
johtaja	1
konsultti	1
laatuspäällikkö	1
laboraattori	1
laboratorioinsinööri	1
laboratoriopäällikkö	1
lehtori	1
matemaatikko	1
opettava tutkija	1
post doc -tutkija	5
project manager	1
projektipäällikkö	2
projektitutkija	1
researcher	2

senior research chemist	1
senior scientist	1
suunnittelija	1
team manager	1
technical consultant	1
tekninen arkkitehti	1
tietovarastosuunnittelija	1
tiiminvetäjä	1
toimistosihiteeri	1
tuotekehitysfyysikko/projektipäällikkö	1
tuotespesialisti	2
tutkija	10
tutkijatohtori	3
tutkimuskoordinaattori	1
vanhempi kemisti	1
yksikön päällikkö	1
yliaassistentti	1
yliopistolehtori	3
Oikeustieteellinen tiedekunta	
Ammattinimike	n
asianajaja, osakas	1
johtaja	1
liittojohtaja/lakimies	1
prof. (ma)	1
ylitarkastaja	1
Yhteiskuntatieteellinen tiedekunta	
Ammattinimike	n
apulaisrehtori	1
erikoistutkija	7
kehittämispäällikkö	1
koordinaattori	1
lehtori	2
opintopsykologi	1
professori/yliassistentti	1
rehtori	1
senior researcher	1
sivutoiminen tuntiopettaja	1
suomen akatemian tutkijatohtori	1
tietokirjailija	1
toimitusjohtaja	1
tutkija	2

LIITE 2. URASEURANTAKYSELY VUOSINA 2008-2009 TOHTORIN TUTKINNON SUORITTANEILLE

Voit vaihtoehtoisesti vastata kyselyyn osoitteessa www.aarresaari.net/uraseuranta käyttäen lomakkeen oikeassa ylänurkassa olevaa numerokoodia.

Vastaathan kahden viikon kuluttua kyselyn saamisesta.

TOHTORIOPINNOT

1. Miten paljon seuraavat motivaatiotekijät vaikuttivat siihen, että aloitit jatko-opinnot?

1 = ei lainkaan, 2 = vain vähän, 3 = jonkin verran, 4 = melko paljon, 5 = paljon, 6 = erittäin paljon

1. Arvelin saavani helpommin töitä jatkotutkinnon suorittuani.	1	2	3	4	5	6
2. Arvelin saavuttavani paremman aseman työelämässä jatkotutkinnon suorittuani.	1	2	3	4	5	6
3. Arvelin saavani parempaa palkkaa jatkotutkinnon suorittuani.	1	2	3	4	5	6
4. Koin, että muuta työnsaantimahdollisuutta ei tuolloin ollut.	1	2	3	4	5	6
5. Halusin kehittyä ammatillisesti.	1	2	3	4	5	6
6. Tutkimustyö kiinnosti sinällään.	1	2	3	4	5	6
7. Halusin tehdä tutkimusta tietystä aiheesta.	1	2	3	4	5	6
8. Halusin muodollisen pätevyyden tiettyihin tehtäviin.	1	2	3	4	5	6
9. Jatkotutkinto oli tavoitteeni jo perusopinnojen alkaessa.	1	2	3	4	5	6
10. Luonteva jatke aikaisemmille opinnoille tai työlle.	1	2	3	4	5	6
11. Yliopiston laitoksen henkilökunnan kannustus.	1	2	3	4	5	6
12. Työnantajan kannustus.	1	2	3	4	5	6
13. Sattuma.	1	2	3	4	5	6
14. Jokin muu syy, mikä?	1	2	3	4	5	6

2. Mikä edellä mainituista motivaatiotekijöistä oli mielestäsi tärkein jatko-opintojen aloittamisen kannalta?

Merkitse vaihtoehdon numero, vain yksi _____

3. Olivatko valintakriteerit jatko-opiskelijaksi valinnassa etukäteen tiedossa?

1. Kyllä
2. Ei
3. En osaa sanoa

4. Oletko ollut työttömänä työnhakijana jatko-opintojen aloittamisen ja tohtorin tutkinnon suorittamisen välisenä ajanjaksona?

1. En ole ollut työttömänä
2. Kyllä, yhteensä ___v ___kk

5. Kuinka rahoitit tohtoriopintosi?

Voit valita useita vaihtoehtoja.

1. Sain rahoitusta Suomen Akatemian/opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittaman tutkijankoulutuspaikan kautta.
2. Sain rahoitusta muun tutkijakoulutuspaikan kautta.
3. Olin tutkimus- ja/tai opetustehtävissä yliopistolla.
4. Olin muussa työsuhteessa yliopistolla.
5. Olin tutkimus- ja/tai opetustehtävissä ammattikorkeakoulussa tai muussa tutkimuslaitoksessa kuin yliopistossa.
6. Olin ansiotyössä yliopiston ulkopuolella.
7. Sain rahoitusta Akatemian projektin kautta.
8. Sain rahoitusta muun kuin Akatemian projektin kautta.
9. Sain henkilökohtaista apurahaa.
10. Sain opintotukea.
11. Muut, mitkä? _____

6. Mikä kysymyksessä 5 mainituista rahoituslähteistä oli mielestäsi tärkein?

Merkitse vaihtoehdon numero, vain yksi _____

- Miksi se oli tärkein?
1. Kestoltaan pisin
 2. Rahallisesti merkittävin
 3. Jokin muu syy, mikä?
- _____

TYÖMARKKINATILANNE JA TYÖLLISTYMINEN

7. Mikä seuraavista kuvaa parhaiten tilannettasi?

Merkitse jokaiseen sarakkeeseen rastilla sopivin vaihtoehto.

	A <u>6 kk</u> ennen tohtorin tutkinnon suorittamista	B <u>6 kk</u> tohtorin tutkinnon suorittamisen <u>jälkeen</u>	C Tällä hetkellä
1. Vakituinen kokopäivätyö			
2. Määräaikainen kokopäivätyö			
3. Vakituinen osa-aikatyö			
4. Määräaikainen osa-aikatyö			
5. Itsenäinen yrittäjä, ammatinharjoittaja tai freelancer			
6. Apurahatutkija			
7. Työllistetty tai työharjoittelu			
8. Työtön			
9. Työvoimakoulutus tai vastaava			
10. Päätoiminen opiskelu (johtaa tutkintoon tai arvosanaan)			
11. Perhevapaa (äitiys-/isyys-/hoito-/tms.)			
12. Muu, mikä?			

8. Oletko ollut työttömänä työnhakijana tohtorin tutkinnon suorittamisen jälkeen?

1. En ole ollut työttömänä
2. Kyllä, yhteensä ___v ___ kk

9. Ovatko seuraavat tekijät vaikeuttaneet työllistymistäsi? Vastaa vain, jos Sinulla on ollut tohtorin tutkinnon suorittamisen jälkeen työllistymisvaikeuksia.

Ympyröi sopivin vaihtoehto.

1 = ei lainkaan, 2 = vain vähän, 3 = jonkin verran,
4 = melko paljon, 5 = paljon, 6 = erittäin paljon

1. Työkokemuksen puute	1	2	3	4	5	6
2. Puutteelliset työnhakutaidot	1	2	3	4	5	6
3. Verkostojen vähäisyys	1	2	3	4	5	6
4. Tohtorin tutkinto	1	2	3	4	5	6
5. Väitöskirjan aihe tai aihepiiri (liian suppea aihe, vääränlainen aihe, tms.)	1	2	3	4	5	6
6. Heikko työmarkkinatilanne	1	2	3	4	5	6
7. Määräaikaisten työsuhteiden väliin jäävät työttömyysjaksot	1	2	3	4	5	6
8. En ole löytänyt itseäni kiinnostavaa työtä	1	2	3	4	5	6
9. Sukupuoli	1	2	3	4	5	6
10. Perhe- tai elämäntilanteeseen liittyvä syy	1	2	3	4	5	6
11. Valmistumisajankohta	1	2	3	4	5	6
12. Muu, mikä?	1	2	3	4	5	6

10. Onko tohtorin tutkinnosta ollut mielestäsi työnhaussa

1. Hyötyä, minkälaista? _____

2. Haittaa, minkälaista? _____

NYKYINEN TYÖSUHDE JA SEN LAATU

Vastaa seuraaviin kysymyksiin (11- 23) **nykyisen päätyösi** perusteella. *Jos olet esim. perhevapaalla*, vastaa sen työpaikan perusteella, josta jäit vapaalle. *Jos olet yrittäjä, ammatinharjoittaja, freelancer tai työskentelet apurahalla*, vastaa kysymyksiin soveltuvin osin. *Jos et ole tällä hetkellä töissä tai et ollut töissä kun jäit esim. perhevapaalle*, voit siirtyä kysymykseen 24.

11. Millä paikkakunnalla työpaikkasi sijaitsee?

12. Mikä on päätyönantajasi? Ympyröi sopivin vaihtoehto.

1. Yksityinen yritys tai valtionyhtiö, alle 50 työntekijää
 2. Yksityinen yritys tai valtionyhtiö, 50-249 työntekijää
 3. Yksityinen yritys tai valtionyhtiö, yli 249 työntekijää
 4. Valtio, valtion liikelaitos
 5. Yliopisto
 6. Kunta, kuntayhtymä, kunnallinen liikelaitos
 7. Ammattikorkeakoulu
 8. Järjestö, säätiö tai vastaava, itsenäinen julkisoikeudellinen laitos tai yhteisö (esim. Eläketurvakeskus, Työterveyslaitos)
 9. Oma yritys, ammatinharjoittaja tai freelancer
 10. Muu, mikä?
-

13. Mikä yritys/organisaatio/taho on nykyinen työnantajasi? (vapaaehtoinen)

Tietoa työnantajista hyödynnetään jatko-opiskelijoiden uraohjauksessa konkreettisina esimerkkeinä työpaikoista ja aloista, joihin tietyn koulutusalan tohtoreita on työllistynyt. Tietoja työnantajista ei missään vaiheessa yhdistetä vastaajien henkilökohtaisiin tietoihin.

14. Mikä on ammatti-, tehtävä- tai virkanimikkeesi?

15. Mikä kuvaa / mitkä kuvaavat parhaiten työtehtäviäsi tällä hetkellä? Voit valita useita vaihtoehtoja.

1. Tutkimus
 2. Opetus tai kasvatus
 3. Hallintotehtävät
 4. Johto- ja esimiestehtävät
 5. Konsultointi tai koulutus
 6. Asiakastyö/potilastyö
 7. Markkinointi ja myynti
 8. Suunnittelu- tai kehitystehtävät
 9. Viestintä- ja mediatyö
 10. Toimistotehtävät
 11. Taiteellinen työ
 12. Lainopillinen työ
 13. Kirkollinen työ
 14. Rahoituksen ja taloushallinnon tehtävät
 15. Muu, mikä?
-

16. Mikä kysymyksen 15 vaihtoehdoista kuvaa parhaiten pääasiallisinta työtehtävääsi?

Merkitse vaihtoehdon numero, vain yksi _____

17. Mitä keskeisintä osaamista nykyinen työsi edellyttää?

18. Oliko tohtorin tutkinto vaatimuksena nykyiseen työhösi?

1. Kyllä, pätevyysvaatimuksena
2. Kyllä, mutta ei pätevyysvaatimuksena
3. Ei
4. En osaa sanoa

19. Miten hyvin voit hyödyntää tohtoriopinnoissa oppimiasi asioita nykyisessä työssä?

1. Käytän oppimiani tietoja/taitoja jatkuvasti.
2. Voin hyödyntää oppimaani jonkin verran.
3. Oppimistani asioista ei ole kovin paljon hyötyä.

20. Miten hyvin nykyinen työsi vastaa vaativuustasoltaan yliopistollista koulutustasi?

1. Työni vastaa hyvin koulutustasoani.
2. Työni vaativuustaso on hieman koulutustasoani alhaisempi.
3. Työni vaativuustaso on selvästi koulutustasoani alhaisempi.
4. En osaa sanoa.

21. Minkä suuruinen on/oli bruttopalkkasi huhtikuussa 2011 säännölliset lisät, luontoisetujen verotusarvot ja ylityökorvaukset mukaan lukien? Jos et ole säännöllisessä kokopäiväisessä ansiotyössä, merkitse keskimääräisen kuukausitulosi suuruus:

_____ €kk

22. Liittyykö nykyinen työsi väitöskirjasi teemaan tai aiheeseen?

1. Kyllä, kokonaan
2. Kyllä, osittain
3. Ei

23. Arvioi tyytyväisyyttäsi nykyiseen työhösi seuraavien väittämien perusteella.

Ympyröi sopivin vaihtoehto:

1 = täysin eri mieltä, 2 = eri mieltä, 3 = hieman eri mieltä,
4 = hieman samaa mieltä, 5 = samaa mieltä, 6 = täysin samaa mieltä.

1. Työni on mielenkiintoista.	1	2	3	4	5	6
2. Työni mahdollistaa uralla etenemisen.	1	2	3	4	5	6
3. Työni mahdollistaa osaamiseni kehittämisen.	1	2	3	4	5	6
4. Työtehtäväni ovat monipuolisia.	1	2	3	4	5	6
5. Työni on itsenäistä ja vastuullista.	1	2	3	4	5	6
6. Työtehtäväni ovat henkisesti liian kuormittavia.	1	2	3	4	5	6
7. Työtä on liikaa.	1	2	3	4	5	6
8. Työsuhteeni jatkuvuus on epävarmaa.	1	2	3	4	5	6
9. Pystyn pitämään työn ja muut elämäalueet tasapainossa.	1	2	3	4	5	6
10. Olen tavoitteideni mukaisella uralla.	1	2	3	4	5	6

TOHTORIN TUTKINNON MERKITYS TYÖELÄMÄSSÄ**24. Onko väitöskirjasi aihe vahvistanut asiantuntija-asemaasi työelämässä (esimerkiksi työllistymisen edistämisen, osaamisesi tai ammatillisen aseman parantumisen muodossa)?**

1. Kyllä
2. Jossain määrin
3. Ei
4. En osaa sanoa

25. Pitävätkö seuraavat väitteet paikkaansa?

Tohtorin tutkinnon suorittamisen jälkeen	Kyllä	Ei	En osaa sanoa
1. Olen saanut lisää palkkaa tohtorin tutkinnon ansiosta.			
2. Olen saanut vaativampia työtehtäviä.			
3. Olen saanut mielekkäämpiä työtehtäviä.			
4. Olen saanut paremman aseman työpaikallani.			
5. Olen saanut työpaikan uuden työnantajan palveluksessa.			
6. Olen saanut paremman aseman työmarkkinoilla.			
7. Tilanteeni on muuttunut jollain muulla tavalla, miten?			

TOHTORIKOULUTUKSEN KEHITTÄMINEN

26. Arvioi jatko-opintojen aikana saamaasi ohjausta?

Ympyröi sopivin vaihtoehto.

- 1 = huono, erittäin paljon parannettavaa,
2 = heikohko, paljon parannettavaa,
3 = tyydyttävä, melko paljon parannettavaa,
4 = melko hyvä, jonkin verran parannettavaa,
5 = hyvä, vain hieman parannettavaa,
6 = erinomainen, ei parannettavaa

1. Opiskeluun liittyvän ohjauksen saatavuus.	1	2	3	4	5	6
2. Opiskeluun liittyvän ohjauksen määrä.	1	2	3	4	5	6
3. Opiskeluun liittyvän ohjauksen laatu.	1	2	3	4	5	6
4. Väitöskirjatyöhön liittyvän ohjauksen saatavuus.	1	2	3	4	5	6
5. Väitöskirjatyöhön liittyvän ohjauksen määrä.	1	2	3	4	5	6
6. Väitöskirjatyöhön liittyvän ohjauksen laatu.	1	2	3	4	5	6
7. Ohjaajan tieteellinen pätevyys tutkimusalallasi.	1	2	3	4	5	6
8. Ohjaajan pedagoginen pätevyys.	1	2	3	4	5	6
9. Vertaistuki ja yhteisöllisyys.	1	2	3	4	5	6

27. Mikä tai minkälainen jatko-opintojen ohjaus oli Sinulle tärkeää?

28. Arvioi tyytyväisyyttäsi tohtorin tutkintoosi seuraavien väittämien perusteella.

Ympyröi sopivin vaihtoehto:

- 1 = täysin eri mieltä, 2 = eri mieltä, 3 = hieman eri mieltä,
4 = hieman samaa mieltä, 5 = samaa mieltä, 6 = täysin samaa mieltä.

Opinnoissa keskityttiin riittävästi seuraavien asioiden kehittämiseen						
1. Tutkimusalaan liittyvä sisällöllinen osaaminen	1	2	3	4	5	6
2. Metodologiaan ja tutkimusmenetelmiin liittyvä osaaminen	1	2	3	4	5	6
3. Asiantuntijuus	1	2	3	4	5	6
4. Tutkimusetiikka	1	2	3	4	5	6
5. Tieteellisen viestinnän taidot	1	2	3	4	5	6

29. Pitäisikö tohtorikoulutuksessa mielestäsi huomioida seuraavien asioiden kehittyminen?

Ympyröi sopivin vaihtoehto.

1 = ei lainkaan, 2 = vain vähän, 3 = jonkin verran,
4 = melko paljon, 5 = paljon, 6 = erittäin paljon

1. Opetustaidot	1	2	3	4	5	6
2. Johtamistaidot	1	2	3	4	5	6
3. Kansainväliset kontaktit	1	2	3	4	5	6
4. Vuorovaikutustaidot	1	2	3	4	5	6
5. Esiintymistaidot	1	2	3	4	5	6
6. Akateeminen kirjoittaminen	1	2	3	4	5	6
7. Rahoituksen hakeminen	1	2	3	4	5	6
8. Projektiosaaminen	1	2	3	4	5	6
9. Liiketoimintaosaaminen	1	2	3	4	5	6
10. IPR-osaaminen (immateriaalioikeudet)	1	2	3	4	5	6
11. Yrittäjyys	1	2	3	4	5	6
12. Urasuunnittelu	1	2	3	4	5	6
13. Työnhakuvalmennus	1	2	3	4	5	6
14. Tieto- ja viestintäteknologian taidot	1	2	3	4	5	6
15. Tutkimustulosten kaupallistaminen	1	2	3	4	5	6

30. Jos olet sitä mieltä, että koulutuksen tulisi sisältää työelämäyhteistyötä, millaista tämän yhteistyön tulisi mielestäsi olla? Voit kertoa myös jo olemassa olevista hyvistä käytännöistä.

31. Millaista palautetta haluaisit antaa tai mitä muuta haluaisit kommentoida tai kertoa saamastasi tohtorikoulutuksesta ja tohtoreista työmarkkinoilla?

TAUSTATIETOJA

Seuraavat kysymykset tuottavat tarpeellista taustatietoa työmarkkinatilanteen ja opintokokemusten analysointia varten. Muut taustatiedot saamme opiskelijarekisteristä.

32. Asuinkuntasi väittelyhetkellä? _____

33. Kansalaisuutesi Turun yliopistoon kirjautuessa oli

1. Suomi
2. Muu, mikä? _____

34. Missä ajassa suoritit tohtorin tutkinnon? _____ v _____ kk

35. Jos et opiskellut päätoimisesti, arvioi missä ajassa olisit suorittanut tohtorin tutkinnon päätoimisesti opiskellen?

_____ v _____ kk

36. Jos suoritit ylemmän kk-tutkinnon muussa kuin Turun yliopistossa, vastaa seuraaviin kysymyksiin.

Yliopisto ja aloittamisvuosi _____

Tutkinto ja sen suorittamisvuosi _____

Pääaine tai koulutusohjelma _____

37. Jos suoritit lisensiaatin tutkinnon muussa kuin Turun yliopistossa, vastaa seuraaviin kysymyksiin.

Yliopisto ja aloittamisvuosi _____

Tutkinto ja sen suorittamisvuosi _____

Pääaine tai koulutusohjelma _____

KIITOS VASTAUKSESTASI!

ISBN 978-951-29-5207-6 (painettu)
ISBN 978-951-29-5208-3 (verkkojulk.)
ISSN-L 1798-9698
ISSN 1798-9698 (painettu)
ISSN 1798-9701 (verkkojulkaisu)

Suomen Yliopistopaino Oy, Juvenes Print Turku - 2012